

Bu Proje, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi tarafından uygulanmaktadır.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

UZLAŖTIRMA REHBERİ

**TÜRKİYE'DE ALTERNATİF UYUŖMAZLIK
ÇÖZÜM YOLLARININ GELİŖTİRİLMESİ PROJESİ**

UZLAŖTIRMA REHBERİ

Uzlaştırma Rehberi

Bu kitap, Avrupa Birliği'nin ve Avrupa Konseyinin finansal yardımıyla oluşturulmuştur. Bu yayının içeriğinden sadece yazarlar sorumlu olup hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin ve Avrupa Konseyinin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Uzlaştırma Rehberi, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği'nin ortak yürüttüğü “Türkiye’de Alternatif zm Yollarının Geliştirilmesi” Projesi kapsamında hazırlanmış ve basılmıştır. Proje, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından ortak finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, Projenin nihai faydalanıcı kurumudur. Bu Projenin sözleşme makamı Merkezi Finans ve İhale Birimidir.

Metnin bütünlüğü korunduğu, alıntı bağlamı dışında kullanılmadığı, eksik bilgi vermediği veya okuyucuyu metnin niteliği, kapsamı veya içeriği konusunda başka bir şekilde yanıltmadığı sürece ve ticari amaçlar dışında alıntı yapılmasına (500 sözcüğe kadar) izin verilir. Kaynak metin, her zaman “© Avrupa Konseyi, 2023.” şeklinde referans gösterilmelidir. Belgenin tamamının veya bir kısmının yeniden üretilmesi/çevrilmesine ilişkin diğer tüm talepler, Avrupa Konseyi İletişim Müdürlüğüne iletilmelidir. (F-67075 Strasbourg Cedex ya da publishing@coe.int).

Bu belgeye ilişkin diğer tüm yazışmalar, T.C. Adalet Bakanlığı - Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Alternatif zmler Daire Başkanlığı ile yapılmalıdır. <https://alternatifcozumler.adalet.gov.tr/>
0 312 414 82 80 Milli Müdafaa Cd. No: 22/B
Bakanlıklar/ankaya/Ankara

Kapak tasarımı ve sayfa düzeni:
DURU Yapım

© Avrupa Konseyi
Tüm hakları saklıdır.

1. Baskı: Mayıs 2023
2. Baskı: Eylül 2024

Basım: **Sen Matbaa**
zveren Cad. No: 25/B ankaya/Ankara
Tel: 0312 229 64 54
Sertifika No: 47964

KISALTMALAR

5395 sayılı Kanun	: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu
AUÇ	: Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları
Batna	: Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En İyi Alternatif
CMK	: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
Et al.	: Ve diğerleri
HAGB	: Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararı
KDAEK	: Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi Kararı
KYOK	: Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı
m.	: Madde
MERNİS	: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
SEGBİS	: Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemi
SYOK	: Soruşturmaya Yer Olmadığı Kararı
TCK	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Projesi
Yönetmelik	: 30145 sayılı Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği
Watna	: Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En Kötü Alternatif

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	13
ONARICI ADALET VE ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARININ TEMELLERİ	15
I. BÖLÜM - CUMHURİYET SAVCILARINA YÖNELİK KILAVUZ	32
1. Soruşturma Bürosundan Sorumlu Cumhuriyet Savcısına Yönelik Kılavuz	39
2. Uzlaştırma Bürosundan Sorumlu Cumhuriyet Savcısına Yönelik Kılavuz	53
2.1. Soruşturma Evresi	53
2.2. Kovuşturma Evresi	61
II. BÖLÜM - HÂKİMLERE YÖNELİK KILAVUZ	64
III. BÖLÜM - UZLAŞTIRMA BÜROSU PERSONELİNE YÖNELİK KILAVUZ	74
1. Soruşturma Evresi	80
2. Kovuşturma Evresi	83

AVUKATIN UZLAŞTIRMA SÜRECİNDEKİ ROLÜNE İLİŞKİN REHBER	84
AVUKATIN UZLAŞTIRMA SÜRECİNDEKİ ROLÜ	86
1. Birinci Kısım: Avukatın Müvekkiline Karşı Uzlaştırma Sürecine Dair Sorumlulukları	87
1.1. Birinci Bölüm: Müvekkilin Uzlaştırma Sürecine Dahil Olma Kararını Belirlemeye Yönelik Sorumluluklar	87
1.1.1. Müvekkilin tarafı olduğu suç iddiası ile ilgili olarak, ilgili suçun/suçların uzlaştırma kapsamında olup olmadığını tespit eder.	87
1.1.2. Müvekkilini, uzlaştırmaya dair temel kavramlar ve uzlaştırmamanın hukuki sonuçları hakkında bilgilendirmesi	87
1.1.3. Müvekkilin menfaatleri bakımından uzlaştırma sürecine katılmasını değerlendirmesi	88
1.1.4. Müvekkilin uzlaştırma sürecinden beklentilerinin belirlenmesi ve gerçekçi olmasının sağlanması	89
1.2. İkinci Bölüm: Müvekkilin Uzlaştırma Sürecine Dahil Olma Kararı Vermesi Halinde Avukatın Sorumlulukları	91
1.2.1. Müvekkile uzlaştırma sürecinin aşamalarının açıklanması	91
1.2.2. Müvekkilin müzakerelere hazırlanması	92
1.2.2.1. Müvekkilin onarıcı yaklaşım çerçevesinde uzlaştırmaya dair ihtiyaç ve menfaatlerinin belirlenmesi	92
1.2.2.2. Müzakereler neticesinde elde edinmek istenen hedeflerin belirlenmesi	94
1.2.3. Müvekkilin ihtiyaçlarına ve menfaatlerine göre müzakere stratejisinin belirlenmesi	95
2. İkinci Kısım: Avukatın Dosyanın Uzlaştırmaya İlişkin Tüm Aşamalarındaki Sorumlulukları	95

2.1. Birinci Bölüm: Dosya Uzlaştırma Bürosuna Sunulmadan Önceki Süreç	96
2.1.1. Dosyanın Soruşturmayı Yürüten Cumhuriyet savcısının İdaresi Altında Olduğu Aşama	96
2.1.1.1. Soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı nezdinde suç(lar)ın uzlaşma kapsamında olduğu/olmadığını yönünde girişimde bulunması	96
2.1.1.2. Soruşturmayı yürüten savcının delilleri toplamasının gözetilmesi	96
2.1.1.3. Dosyanın uzlaştırma bürosuna gönderilmesinin takip edilmesi	97
2.1.1.4. Uzlaşma belgesi hazırlanması olasılığının değerlendirilmesi	97
2.1.2. Kovuşturma Evresinde Uzlaştırma	99
2.1.2.1 Dava dosyasının uzlaştırma bürosuna gönderilmesinin takip edilmesi	99
2.1.2.2. Avukatın mahkemeden uzlaştırma işlemlerini başlatmasını talep etmesi	100
2.1.2.3. Uzlaşma belgesi hazırlanması olasılığının değerlendirilmesi	101
2.2. İkinci Bölüm: Uzlaştırma Bürosunda Yapılan İşlemler	102
2.2.1. Uzlaştırmacının görevlendirilmesini takip süreci	102
2.3. Üçüncü Bölüm: Uzlaştırmacı Tarafından Yürütülen Süreç	103
2.3.1. Hazırlık Aşaması	103
2.3.1.1. Avukatın uzlaştırmacı ile telefonla temas kurulması	103
2.3.1.2. Uzlaşma teklifine davet ve bilgilendirme sürecinde, müvekkilinin doğru şekilde bilgilendirilmesinin takip edilmesi	103
2.3.2. Uzlaşma teklifi aşaması	105
2.3.2.1. Uzlaştırmacı tarafından yapılan bilgilendirmenin mevzuata uygunluğunun gözetilmesi	106
2.3.2.2. Uzlaştırmacı tarafından yapılan uzlaşma teklifinin mevzuata uygunluğunun gözetilmesi	106

2.3.3. Müzakere Aşaması	109
2.3.3.1. Müzakereye hazırlık aşaması	109
2.3.3.2. Uzlaştırma müzakerelerinin başlatılması	112
2.3.3.3. Müzakereleri sonuçlandırma aşaması	114
2.3.4. Uzlaştırma Raporunun Oluşturulması Aşaması	117
2.3.4.1. Uzlaştırma raporunun (içerik ve şekil olarak) mevzuat hükümlerine uygunluğunun gözetilmesi	117
2.3.4.2. Uzlaştırma raporunun uzlaştırmacı, taraflar (varsa) avukatları tarafından imzalanma sürecinin takip edilmesi	118
2.4. Dördüncü Bölüm: Müzakereler Sonucunda Onay İçin Raporun Sunulması	119
2.4.1. Uzlaştırma raporunun onaylanması durumunda avukatın rolü	119
2.4.1.1. Edimin yerine getirildiği hallerde uzlaştırma bürosundan sorumlu savcının veya mahkemenin kararlarını takip etmek	119
2.4.1.2. Müvekkil ile durum değerlendirilmesi yaparak gerekli yasal işlemlerin yapılması/ edimin ifasına yönelik hukuki sonuçların değerlendirilmesi	120
2.4.2. Uzlaştırma raporunun onaylanmaması halinde avukatın rolü	122
2.4.2.1. Uzlaştırma raporunun edimin hukuka veya ahlaka aykırı olması nedeniyle onaylanmaması hâlinde, avukatın rolü	122
2.4.2.2. Uzlaştırma sürecine ilişkin hukuka aykırılığın fark edildiği durumlarda, kanun yollarının başvurulması	123
UZLAŞTIRMACININ UZLAŞTIRMA SÜRECİNDEKİ ROLÜNE İLİŞKİN REHBER	124
1. Birinci Bölüm: Uzlaştırmacının Görevlendirilmesi ve Evrakı Teslim Alması	126
1 1. Birinci Aşama: Uzlaştırmacının Dosyada Görevlendirilmesi	126
1.2. İkinci Aşama: Uzlaştırmacının Evrak Teslim Alması	126

2. İkinci Bölüm: Uzlaştırma Aşamaları ve Uzlaştırmacının Adımları	127
<i>Şema 1: Uzlaştırmacının Aşamaları</i>	128
2.1. Birinci Aşama: Hazırlık	129
2.1.1. Uzlaştırmacının Süreç Yönetimi İçin Kendi Hazırlığını Yapması	129
2.1.1.1 Uzlaştırmacının tarafların kimliğini tespit etmesi	129
2.1.1.2 Uzlaştırmacının bilgi ve belgeleri incelemesi	131
2.1.1.3 Uzlaştırmacının uyumsuzluk analizi yapması	132
2.1.2 Taraflarla Uzlaştırma Sürecine Hazırlık	133
2.1.2.1 Taraflarla ön bilgilendirme ve uzlaşma teklifine davete yönelik ilk iletişimin kurulması	134
2.2 İkinci Aşama: Taraflara Uzlaşma Teklifinde Bulunulması	138
2.2.1 Tarafların Hakları, Uzlaştırmacının Mahiyeti ve Hukuki Sonuçları Hakkında Bilgilendirilmesi	140
2.2.2 Uzlaştırmacının, Taraflara Uzlaşma Teklifinde Bulunması	142
2.2.3 Tarafların, Uzlaşma Teklifine Dair Kararlarını Uzlaştırmacıya Bildirmesi	143
2.2.3.1 Mağdur ve şüphelinin/sanığın uzlaşma teklifini kabul etmesi	145
2.2.3.2 Taraflardan birinin veya her iki tarafın uzlaşma teklifini reddetmesi	145
<i>Şema 2: Bilgilendirme ve Uzlaşma Teklifi Süreci</i>	148
2.2.4 Uzlaşma Teklifine İlişkin Adımlar ve Açıklamalar	149
2.2.4.1 Genel olarak uzlaşma teklifi	149
2.2.4.2 Açıklamalı tebligat ile uzlaşma teklifinde bulunulması	149
2.2.4.3 İstinabe ile uzlaşma teklifinde bulunulması	151
2.2.4.4 SEGBİS ile uzlaşma teklifinde bulunulması	152
2.2.4.5 Uzlaşma teklifinde bulunulacak kişiler	153

2.3 Üçüncü Aşama: Müzakere	156
2.3.1 Müzakerelere Hazırlık Aşaması	156
2.3.1.1 Tarafların müzakerelere hazırlık toplantısına davet edilmesi	158
2.3.1.2 Müzakerelere hazırlık toplantılarının gerçekleştirilmesi	158
2.3.2 Taraflarla Aynı Aynı Gerçekleştirilen Toplantılarla Müzakerelerin Yürütülmesi	161
2.3.2.1 Olaya ve etkilerine dair duygu ve düşüncelerin açıklanması sağlanarak, tarafların bakış açısının öğrenilmesi, netleştirilmesi, anlaşılması	163
2.3.2.2 Tarafların, olaya ve etkilerine dair bakış açısı ve anlayışı dikkate alınarak, aralarında ilişki kurulmasının/ geliştirilmesinin kolaylaştırılması	163
2.3.2.3 Tarafların ihtiyaçlarının, çıkarlarının, sınırlamalarının ve edim önerilerinin belirlenmesinin kolaylaştırılması	165
2.3.2.4 Tarafların gerçeklik kontrolü yapmalarının kolaylaştırılması	166
2.3.2.5 Diğer tarafa aktarılacak bilgilere karar verilmesinin kolaylaştırılması	167
2.3.2.6 Taraflar devam etme yönünde irade gösterdikleri sürece, müzakerelerin ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülmeye devam edilmesi	168
<i>Şema 3: Taraflarla aynı aynı gerçekleştirilen toplantılarla yürütülen müzakerelerin adımları</i>	170
2.3.3 Taraflarla Birlikte Yapılacak Ortak Toplantılarla Yürütülen Müzakerelerin Kolaylaştırılması	171
2.3.3.1 Uzlaştırmacının açılış konuşması yapması	176
2.3.3.2 Olaya ve etkilerine dair duygu ve düşüncelerin açıklanması sağlanarak, şüphelinin/sanığın ve mağdurun bakış açısının öğrenilmesi netleştirilmesi, anlaşılması	177

2.3.3.3 Tarafların olaya ve etkilerine dair bakış açısı ve anlayışı dikkate alınarak, aralarında ilişki kurulmasının/ geliştirilmesinin kolaylaştırılması	178
2.3.3.4 Tarafların, ihtiyaçlarının, çıkarlarının, sınırlamalarının ve edim önerilerinin belirlenmesinin kolaylaştırılması	181
2.3.3.5 Uzlaştırmacının, tarafların gerçeklik kontrolü yapmalarını kolaylaştırması	182
2.3.3.6 Taraflar devam etme yönünde irade gösterdikleri sürece, müzakerelerin birlikte gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülmeye devam edilmesi	183
<i>Şema 4: Taraflarla Birlikte Gerçekleştirilecek Toplantılarla Yürütülen Müzakereler</i>	184
2.3.4 Müzakerelerin Karma Görüşmelerle Yürütülmesi	185
2.3.5 Müzakerelerin Gerçekleşebilecek Genel Sonuçları	185
2.3.5.1 Müzakereler sırasında taraflardan birine ya da her ikisine ulaşılamaması	185
2.3.5.2 Uzlaştırma müzakerelerinin, uzlaşma gerçekleşmeksizin neticelendirilmesi	186
2.3.5.3 Uzlaştırma müzakerelerinin uzlaşmaya varılması ile neticelendirilmesi	188
2.3.5.4 Müzakerelerin kısmi uzlaşma ve kısmi uzlaşmama ile neticelenmesi	189
2.4 Dördüncü Aşama: Uzlaştırma Raporunun Düzenlenmesi ve İmzalanması	190
2.4.1 Tarafların Uzlaşmaya Varması Hâlinde, Uzlaştırma Raporunun Düzenlenmesi	190
2.4.1.1 Uzlaştırmacının, uzlaşmaya varılması durumunda, imzaları temin etmesi	191

2.4.2 Uzlaşmaya Varılamaması Durumunda, Uzlaştırma Raporunun Düzenlenmesi	191
2.4.2.1. Uzlaştırmacının, uzlaşmanın gerçekleşmemesi durumunda. imzaları temin etmesi	191
2.5 Beşinci Aşama: Uzlaştırma Raporunu Uzlaştırma Bürosuna Teslim Edilmesi	193
2.5.1 Uzlaştırma Raporunun Uzlaştırma Bürosundan Sorumlu Cumhuriyet Savcısı/Mahkeme Tarafından Onaylanması	193
2.5.2 Uzlaştırma Raporunun Uzlaştırmadan Sorumlu Cumhuriyet Savcısı/Mahkeme Tarafından Onaylanmaması	193
2.5.2.1 Hukuka aykırılığın, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından tespiti halinde, uzlaştırmacı tarafından bu aykırılıkların düzeltilmesinin istenmesi	194
2.5.2.2 Edimin hukuka ve ahlaka uygun olmadığıın uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından tespiti halinde, değiştirilmesinin istenmesi	194
<i>Şema 5: Uzlaştırma sürecinin genel akışı</i>	197
ÖRNEKLER VE EKLER (CUMHURİYET SAVCISI, HÂKİM VE UZLAŞTIRMA BÜROSU PERSONELİ)	198
EKLER (AVUKAT VE UZLAŞTIRMACI)	212
Kaynakça	264

GİRİŞ

Uzlaştırma kurumu, Türk hukukunda ilk kez 2004 yılında yasalaşan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile düzenlenmiştir. İlk hâlinde, uzlaştırmamanın koşullarına Türk Ceza Kanunu’nda, usulüne ise Türk Ceza Muhakemesi Kanunu’nda yer verilmiştir.

Geçmişte dar bir uygulama alanına sahip olan uzlaştırma kurumunun uygulama alanı Kanunda yapılan değişikliklerle genişletilerek kurumun işleyişi sağlanmaya çalışılmıştır.

2016 yılında yapılan değişiklikle uzlaştırma kurumunda önemli iyileştirmeler yapılmış ve uzlaştırmacıların niteliklerinin artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklikler uzlaştırma mekanizmasının kurumsallaşması için yapılmıştır. Tüm bu çabaların bir sonucu olarak, toplumda yaygın olarak kabul görmüş ve cezai uyuşmazlıkların yapıcı iletişim ve anlaşma girişimi ile çözümünde etkili bir yaklaşım hâlini almıştır.

Türk Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 253-255’nci maddelerinde düzenlenen uzlaştırma kurumu, 2017 yılında çıkarılan Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği ile ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Uzlaştırma sürecine birçok aktör katılmaktadır. Söz konusu aktörlerin görevlerini hukukun sınırları içerisinde yerine getirmeleri, uzlaştırmadan beklenen amacın gerçekleşmesini sağlayacaktır. Uzlaştırma aynı zamanda, onarıcı adalet özellikleri de göz önüne alındığında, toplumsal barışın sağlanmasını da amaçlamaktadır.

Bu kılavuzda, uzlaştırma sürecine dâhil olan aktörlerin gerçekteleştirmeleri gereken eylemler ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Gerçekleştirilecek eylemler açıklanırken, soruşturma ve kovuşturma evresindeki görevler dikkate alınmış ve her bir aktörün rolleri kısa şekilde ve adım adım sıralanmıştır.

Bu kılavuzda konularla ilgili sadece temel bilgilere yer verilmiştir. Ayrıntılar için Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Kitabı'na ve diğeri eğitim materyallerine başvurmak gerekmektedir.

ONARICI ADALET VE ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARININ TEMELLERİ

Türkiye’de uzlaştırma süreci bir **onarıcı adalet** sürecidir.

Onarıcı kavramsal sistem, ceza hukuku ve/veya diğer normlar ile suç teşkil eden fiilleri veya davranışları algılamaya ve anlamaya yönelik özel bir yoldur.

Onarıcı adalette adalet sistemi, cezai fiillere ve davranışlara yanıt verirken, bozulan toplumsal ilişkileri yapıcı, iş birliğine dayalı ve bütünleştirici yaklaşımlarla yeniden dengelemeyi amaçlar.

Onarıcı süreç, belirli bir uyuşmazlığa dahil olan, etkilenen ve ilgili tarafların, söz konusu uyuşmazlıktan kaynaklanan sorunların çözümüne aktif olarak katıldığı bir süreç mantığıyla bağlantılı faaliyetlerin toplamıdır.

Türk uzlaştırma sistemi perspektifinden bakıldığında bu modelin konusu olan uyuşmazlıklar, ceza hukuku kapsamında suç teşkil eden fiiller /davranışlardır ve uzlaştırmacılar, onarıcı süreci kolaylaştırmakla görevlidir.

Onarıcı adaletin hedefleri şu şekildedir:

- Toplumsal düzeni ve barışı tesis etmek veya yeniden tanımlamak ve (gerektiğinde) suç teşkil eden fiillerin/davranışların yarattığı somut ve somut olmayan olumsuz etkileri onarmak/tazmin etmek,
- Zarar verici/suç teşkil eden fiilleri/davranışları kabul edilemez addetmek ve ahlaki ve yasal değerleri yeniden tesis etmek,
- Mağdurlara destek sunmak, söz hakkı vermek, kendilerini ilgilendiren konularda karar alma süreçlerine aktif olarak katılma fırsatına sahip oldukları çatışma yönetimi süreçlerine katılımı-

rını sağlamak ve suç teşkil eden fiillerden/davranışlardan kaynaklanan ihtiyaçları ile ilgilenmek,

- Özellikle failler söz konusu olduğunda, ilgili tüm tarafları fiillerinin/davranışlarının etkileri konusunda sorumluluk almaya/üstlenmeye teşvik etmek,
- Bireylerin mağdur ve/veya fail rolüne sahip olduğu belirli çatışmalı hal/durumdan kaynaklanan hususlarda onarıcı, yapıcı, iş birlikçi, yaratıcı, karşılıklı olarak kabul edilen çözümleri belirlemek,
- Zarar verici/suç teşkil eden fiiller/davranışlardan kaynaklanan olumsuz sonuçları mümkün olduğunca tazmin etmek/onarmak,
- Bireylerde sosyal olarak önerilen değişimi teşvik ederek ve onların sosyal sisteme (yeniden) entegrasyonunu kolaylaştırarak diğer zarar verici/suç teşkil eden fiilleri/davranışları gerçekleştirmesini ve suç işlenmesini önlemek.

Onarıcı sürecin değerleri:

- Özellikle daha zayıf olanlar olmak üzere mağdurların ve faillerin sürece özgür iradeleriyle, bilerek katılımı ve bunun güçlendirilmesi,
- Roller ne olursa olsun sürece katılan herkes için eşitlik ve saygı,
- Dayatmalardan ziyade, uzlaşmaya dayalı kararların ve sonuçların tercih edilmesi,
- Sürece katılanların iş birlikçi ve yapıcı yaklaşımlara, karşılıklı mutabakata ve süreç boyunca varılan kararlara bağlılığı,
- Sürecin ve sonuçlarının ihtiyaç ve çıkarlarına uyarlanabilirlik, esneklik ve yanıt verebilirlik,

- Sosyal sorumluluk ve güçlendirme,
- Adalet, usule ilişkin yasallık ve insan haklarına saygı çerçevesinin sağlanmasıdır.

Onarıcı Adaletin Temel İlkeleri

- Suç teşkil eden fiiller/davranışların zarara neden olduğu durumlarda adalet; formalite, zorlama ve cezalandırmadan ziyade daha çok ve mümkün olan en geniş ölçüde bu zararı tespit etmeye, anlamaya ve onarmaya/tazmin etmeye, ilgili kişilerin ve çatışmalı hallerin/durumların olumlu dönüşümüne odaklanmalıdır.
- Suç teşkil eden fiillerin/davranışların doğurduğu olumsuz sonuçları müteakip (yeniden) dengelenmesi gereken bir sosyal sistemin asli tarafları olarak kabul edilen bireyler arasındaki zarara/kabahate/ işlevsel ve olumlu ilişkilerdeki bozulmalara odaklanılmalıdır.
- Zarar verici hal/durum ve sonuçları üzerinde hesap verebilirliğe, anlayışa ve sorumluluk almaya odaklanılmalıdır.
- Cezai yaptırımı olan bir fiil/davranıştan kaynaklanan belirli ve/veya bir tür çatışmada ilgili ve sürece isteyerek katılan tüm mağdurlar ve/veya failer için kısa, orta ve uzun vadeli güvenlik, iyileştirme ve yapıcı destek taahhüdü sağlanmalıdır.
- Bir suçtan etkilenen taraflar, adil ve tarafsız bir “üçüncü taraf”/ hizmet sağlayıcının (mevcut modelde ilgili sürecin yönetilmesini kolaylaştıran uzlaştırmacı) yardımı olsun veya olmasın, suçtan kaynaklanan sorunların iş birliği içinde çözülmesine aktif olarak birlikte katılırlar. Bu katılımın kapsamı ve içeriği, belirli davaya ve sürecin özelliklerine göre değişkenlik gösterebilir.

- Tüm mağdurların ve/veya faillerin veya diğer dâhil olan, etkilenen ve ilgili tarafların onarıcı süreçlerine gönüllü/özgürce, iş birliği içinde ve bilerek katılımı sağlanmalıdır.
- Suç teşkil eden fiillerden/davranışlardan etkilenen tüm mağdurlar, ilgili çatışmanın yönetimi ve çözümüne ilişkin karar alma süreçlerine özgürce, bilerek ve aktif olarak katılabilmelidir.
- Kararlar, mağdurların ve/veya faillerin ve nihai olarak ilgili çatışmalı hal ve/veya durumun türüne ve yardım sürecinin diğer ilgili taraflarının karşılıklı özgür ve bilerek anlaşmasına dayanır.
- Ortaya çıkan süreçler her zaman yapıcı, iş birlikçi, bütünleştirici, ihtiyaçlara ve çıkarlara dayalı olmalı, yardım edebilir mahiyette olmalı ve onarıcı kavramsal sistem, yaklaşımlar ve araçlara dayalı olmalıdır.
- Yönetim sisteminin ve yetkili temsilcilerinin amacı ve sorumluluğu, toplumsal dengeyi, hukuk düzenini korumak ve toplumsal barışı tesis etmektir.

ONARICI HİZMETLERİN TARAFLARINA İLİŞKİN İLKELER

1. Onarıcı programlara katılan tüm mağdur ve faillerin ihtiyaçları, menfaatleri ve haklarına ilişkin ilkeler

- Sürece, gönüllü ve bilerek katılım ve karar verme,
- Kaynaklara ve fırsatlara adil erişimin olması, ayrımcılık yapmama, davanın niteliğine veya sürece katılan mağdurların ve/veya faillerin rolüne bakılmaksızın haklara ve farklılıklara saygı gösterilmesi,

- Onarıcı adalet yardım süreçlerine doğrudan veya dolaylı olarak dâhil olan ve ilgili tüm hizmet sağlayıcılarına ve kurumlara erişilebilirliğin ve şeffaflığın sağlanması,
- Yardım sürecinden yararlananların karakter özelliklerine uyarlanmış sürecin garanti altına alınması,
- Mağdurların ve/veya söz konusu süreçte yardımcı olunan failerin ihtiyaç ve çıkarlarına dayalı sürecin işletilmesi,
- Davanın doğasına veya süreçteki rollerine, mağdurlara veya faillelere bakılmaksızın süreçte savunmasız tarafların desteklenmesi ve korunması,
- Klasik/geleneksel süreçlere, uyuşmazlık/dava çözüm modellerine (mahkemeler dâhil) erişimin sağlanması,
- Yardım süreci sırasında ve bununla ilgili olarak ifşa edilen bilgilere ilişkin gizliliğin sağlanması,
- Tüm hizmet sağlayıcıların tarafsızlığı, yansız olması ve herhangi bir çıkar çatışmasının önlenmesi/yokluğu,
- Yardım sürecinin tarafı olan tüm bireylerin medeni haklarına ve onuruna saygı gösterilmesi,
- Yardım sürecinin tarafı olan tüm bireylerin kişisel güvenliğinin korunması,

2. Mağdur ve nihai olarak hasara/zarara uğrayan diğer taraflara ilişkin ilkeler

- İhtiyaçlarının, menfaatlerinin ve duygularının tespit edilmesi, anlaşılması ve bunlara mümkün olduğunca etkili bir şekilde yanıt verilebilmesi için destek sunulması,

- Hasarlarının tespit edilmesi, anlaşılması, kabul edilmesi ve bunlara mümkün olduğunca etkin bir şekilde yanıt verilebilmesi için destek sunulması,
- Tazmin talep etme haklarının desteklenmesi.

Mağdurlara ve nihai olarak hasara/zarara uğrayan diğer taraflara aşağıdaki fırsatlar sağlanır:

- Dâhil oldukları, etkilendikleri veya ilgilendikleri belirli çatışmalı hal ve/veya durum ile ilgili sorunların belirlemesi ve çözümler konusunda karar vermesi için süreçlere doğrudan dâhil olması,
- Suç teşkil eden fiil/davranış ve ilgili fail/faillere ilişkin sorularını sorması ve yanıtlarını alması,
- Suç teşkil eden fiilin/davranışın etkisi hakkında kendilerini ifade etmesi,
- İlgili suç teşkil eden fiil/davranış nedeniyle uğradıkları hasar/zararların onarılması, karşılanması veya tazminine ilişkin karar alma süreçlerine katılması,
- Uygun olduğunda, faille ve/veya sosyal çevrelerinin diğer üyeleriyle olan ilişkiyi yeniden tanımlaması veya onarması,
- Çatışma sonrası gerçekliği anlaması ve kabul etmesi, gerekli değişiklikleri yapması ve olayı kapatma haline ulaşması.

3. Diğer kişilerde hasara/zarara neden olan ve nihayetinde cezai yaptırımla karşılaşan faillere ilişkin ilkeler

- Resmi olarak gerekli görülmeden önce tazminat teklif etme hakkı,
- Fiillerinin/davranışlarının bir sonucu olarak neden oldukları etkilerle ilgili süreçlere aktif katılım ve karar hakkı,

- Tarafı oldukları her davada yasal işlem hakkı (sonraki yasal işlemlerde masumiyet karinesi dâhil),
- Uygulanan onarıcı gereklilikler, öncelikle failin yerine getirme kapasitesi ve ikinci olarak da neden olunan zarar/hasar ile orantılı olması,
- Onarıcı gereklilikler, zararı karşılayan kişinin onuruna saygı gösterilmesiyle tutarlı olması.

Faillere ve diğer kişilere verilen hasar/zarardan sorumlu olanlara aşağıdaki fırsatlar sağlanır:

- Hasara/zarara neden olan fiillerin/davranışlarının sonuçlarının sorumluluğunu üstlenmesi/kabul etmesi ve mağdur/mağdurlar veya başka şekilde zarar gören taraflar üzerindeki etkilerini anlaması,
- Fiillerinin/davranışlarının bir sonucu olarak ortaya çıkan hasar/zarar hakkında duygularını (hatta pişmanlıklarını) ifade etmesi,
- Fiillerinin/davranışlarının sonucu olarak mağdurlara veya etkilenen taraflara yönelik zararı/hasarı onarmak için yapıcı destek alması,
- Islah edilmesi, zararın tazmin edilmesi, onarılması, telafi edilmesi ve/veya zararın giderilmesi, özür dilenmesi,
- Uygun olduğunda mağdur/mağdurlarla veya diğer şekilde etkilenen taraflarla pozitif ilişkilerinin (yeniden) değerlendirilmesi, yeniden (inşa edilmesi) ve hatta eski haline getirilmesi ve sosyal sisteme (yeniden) entegre olunması;
- Bir sonuca ulaşılması.

Yerel topluluk ve sosyal sistem/toplulun çıkarlarına ilişkin ilkeler¹

- Toplulun, suç teşkil eden fiil/davranış ve etkileri ile bozulan sosyal dengeyi (yeniden) kurmak veya (yeniden) değerlendirmek için ihtiyaçları ve menfaatleri zarar gördüğünde ve/veya yapıcı katılımının yararlı olabileceği durumlarda söz sahibi olması ve sürece aktif olarak katılması,
- Toplum dengesi ve güvenliği, anti-sosyal eylemleri/davranışları, kayıp/zararı azaltmak ve toplumsal barışı sağlamak, huzursuzluğu veya rahatsızlığı önlemek için yapıcı, etkili ve verimli önlem ve araçlarla teşvik edilmesi,
- Toplumsal dayanışma, kültürel çeşitliliğe, ahlaka ve hukuka saygı, suç teşkil eden fiillerin/davranışların herhangi bir düzeyde olumsuz olarak değerlendirilen sonuçlar doğurduğu her durumda genel amaç, ihtiyaç ve menfaat olarak görülmesi,
- Temsilcileri, hizmet sağlayıcıları ve bileşenleri ile yerel topluluk, ilgili taraf olarak onarıcı süreçlerin nihai bir katılımcısı ve suç teşkil eden fiillerden/davranışlardan etkilenenlerin (yeniden) sosyalleşme ve (yeniden) entegrasyonu çabalarına dâhil edilecek değerli bir kaynak olarak düşünülmesi.

Onarıcı/AUÇ/Uzlaştırma hizmetleri/yardımlı sağlayan yargı sistemi ile koordineli/yanında/bütünleşik olarak çalışan kurumlar ve personeline ilişkin ilkeler (uzlaştırma büro personeli ve uzlaştırmacılar dahil)

- Mağdurların ve failerin kolaylaştırılmış sürece (uzlaştırma) tahhütte bulunmadan önce özel tavsiye almaya teşvik edilmesi

¹ Mağdurlar ve failer, onarıcı sürecin nihai sonuçlarının yönetimi ve uygulanmasında belirli çatışmalı hal veya durumda az çok önemli bir role sahip olabilen veya olacak bir veya daha fazla topluluğun ve/veya sosyal sistemin parçası olarak düşünölmelidir.

şartı da dâhil olmak üzere ihtiyaçlara ve menfaat temelli uygulamaya bağlı olması,

- Çatışmada ve onarıcı süreçte rolleri ne olursa olsun tüm ilgili onarıcı süreç taraflarının, daha zayıf taraflara yapıcı desteğin sunulduğu belirli davanın özelliklerine² uyarlanmış iş birlikçi yardım süreçlerine katılımını kolaylaştırması,
- Yardım sağlanan (uzlaştırma) süreçte, perspektifler, anlayışlar, önerilen ve karşılıklı olarak kabul edilen anlaşmalar açısından kamu etiği davranış standartlarını koruması,
- Hem mağdurlar ve faillele çalışırken hem de hizmet sağlayıcıların işyerinde yapıcı, iş birlikçi, bütünleştirici çatışma çözümü yaklaşımlarına bağlı olması (bu, iç bütünlüğü sağlamak içindir),
- Onarıcı genel ilkelere, belirli AUÇ - Uzlaştırma temel/ana ilkeleri eklenmiştir.

★ Süreçteki tüm tarafların **kendi kaderini tayin hakkı** şunları içerir:

- Uzlaştırma sürecinde gönüllülük esastır (böyle bir sürecin tüm potansiyel ve fiili tarafları, sürece başlama prosedürü, sürecin içeriği, sürece katılım, sürecin sonuçları ve süreç sırasında alınan nihai karşılıklı kararların uygulanması konusunda tamamen özgürdür),
- Taraflar, sürecin içeriği, sonuçları ve nihai anlaşmalarının uygulanması konusunda süreci başlatmaya, sürdürmeye ve sona erdirmeye her zaman bilinçli olarak karar vermedir,

² Belirli bir davanın bazı özellikleri şu şekildedir: mağdur ve faille ilgili olanlar, suç teşkil eden fiil/davranış, diğer dahil olan, etkilenen, ilgili taraflar, uğranan kayıp/zarar, diğer ilgili kişilerle kurulan ilişkiler ve/veya çevresel unsurlar, ilgili sosyal ve/veya doğal çevre unsurları vb.

- Sürecin bireysel ve kişisel bir mahiyeti vardır - taraflar, zorlamadan, manipüle edilmeden veya başka bir şekilde kısıtlanmadan kendi sorunlarını, ihtiyaçlarını, menfaatlerini, sınırlarını ve çözümlerini tanımlamalıdır,

★ Hizmet sağlayıcıların (uzlaştırmacılar dâhil) tarafsızlığı ve yansızlığı - hiçbir taraf ve hiçbir bakış açısı, anlayış, amaç ve hedef, seçenek/çözüm veya rol, hizmet sağlayıcı (uzlaştırmacılar dahil) tarafından avantajlı veya dezavantajlı duruma getirilmeyecektir;

★ Her türlü araç ve yolla elde edilen ilgili davaya ilişkin tüm bilgilerin **gizliliği**;

- Suç teşkil eden fiilin/davranışın sonuçlarının sosyal riskinin/ciddiyetinin olduğu davaların içerdiği yüksek risk potansiyeli göz önüne alındığında, bireysel veya sosyal riskler oluşturmamak, yasa kapsamındaki haklardan ödün vermemek veya herhangi bir yapıcı olmayan ayrımcılığa yol açmamak adına ilgili sürece katılan mağdur(lar) ve fail(-ler) ile sürecin en başında ve ortaya çıkışı sırasında gizlilik sınırları tanımlanmalı ve üzerinde anlaşmaya varılmalıdır; hizmet sağlayıcılar (uzlaştırmacılar dahil) ve diğer nihai süreç tarafları gizliliği korumalıdır, mağdur(lar) ve fail(-ler) bu yükümlülüğü karşılıklı olarak mutabık kalınan sınırlamalar dahilinde özgürce ve bilerek üstlenebilir,

- Mağdur/mağdurlar ve fail/failler arasında ve aynı kurumun belirli bir davayla ilgili olarak farklı bir işlevi olan diğer bölümleri/kısımları/hizmet sağlayıcıları dahil olmak üzere diğer kurumlarla ilgili gizliliği sağlar,

★ Kişisel olsun ya da olmasın hizmet sağlayıcıların dâhil olabileceği **her türlü çıkar çatışmasının önlenmesi ve ortadan kaldırılması**. Hizmet sağlayıcıların (uzlaştırmacılar dahil) mağdur/mağdurlar ve fail/failler tarafından belirlenen ve tanımlananlar dışında herhangi bir menfaat gütmesi yasaktır;

söz konusu belirli davada geçerli olan ahlaki ve yasal şartların sınırlarına yardımcı olurlar; hizmet sağlayıcıların (uzlaştırmacılar dahil) mağdur/mağdurlar ve fail/faillerle ilişkilerinin en başında açıkça mutabık kalınan ve kabul edilen mesleki anlamda başka bir hizmet türü teklif etmesi veya başlatması yasaktır; yalnızca söz konusu süreçte yardımda bulunabilirler,

★ Önceki ilkelere yeterince cevap verilebilmesi ve ilgili mağdur/mağdurlar ve fail/faillerin durumu buna göre algılaması için **hizmet sağlayıcıların bağımsızlığı/kendi kendine ayakta durması** - hizmet sağlayıcıların (uzlaştırmacılar dahil), bu özel durumda yardımda bulundukları mağdur(lar) ve fail(ler) le herhangi bir türde daha önceye dayalı bir ilişkisi olmamalıdır,

★ **Farklılıklara saygı, fırsatlara adil erişim, insan haklarına saygı, her türlü zarar verici ayrımcılığın olmamasını sağlar.**

- Onarıcı adalet ve AUÇ kavramsal sistemi, uygulamaları ve hareketi içindeki en iyi uygulama kılavuzlarına kurumsal çerçevenin ve bireysel hizmet sağlayıcıların taahhüdünü sağlar,
- Kurumsal çerçevenin ve bireysel hizmet sağlayıcıların, sağlanan yardım hizmetinin ve sağlayıcılarının sürekli iyileştirilmesini amaçlayan başlangıç eğitimine ve sürekli eğitime olan taahhüdünü verir,
- Kurumsal çerçevenin ve bireysel hizmet sağlayıcıların, onarıcı alana ve AUÇ alanına özgü araştırma faaliyetlerini izleme, denetim ve katılım yoluyla uygulamayı iyileştirme taahhüdünü sağlar,
- Kurumsal çerçevenin ve bireylerin, uygulamalar ve kişisel gelişim üzerine tefekkür ederek uygulamayı geliştirme taahhüdünü sağlar,

Yargı sistemine ilişkin ilkeler

- Net bir şekilde veya daha fazla hukuki işlem gerektiren zararın düzeyi, daha fazla zarar görme riski, kamu politikası sorunları, kanıtlar veya uygun sonuç ile ilgili uyumsuzluklar olmadığı sürece, davanın kovuşturma ve cezai yaptırım olmaksızın çözüme kavuşturulması üzerinde titizlikle durulmalıdır.
- Onarıcı adalet önlemleri ve araçları, kesinlikle onarıcı kavramsal sistem ve yaklaşımlarına özgü olanlar dışındaki diğer cezai adalet, politika veya hedeflere tabi olmamalıdır.
- İlgili davadan kaynaklanan, mağdur/mağdurların ve fail/faillelerin çıkarlarına yönelik hususlar konusunda karşılıklı mutabakatını dikkate alarak, suç teşkil eden fiil/davranıştan kaynaklanan hususları söz konusu davada geçerli ahlaki ve yasal hükümlere göre çözmelidir.
- Suç teşkil eden fiil/davranıştan kaynaklanan hususların çözülmesi ve mağdur/mağdurlar ve fail/faillelerin (sosyal anlamda) yeniden topluma kazandırılması, adli kovuşturmaların temel amacı olmalıdır.
- Zararı/hasarı onarmak, davanın tasarrufunda temel amaç olmalıdır.
- Onarıcı yaklaşımlar ve araçlar mümkün olduğunca özel durumlara uyarlanmalıdır.
- İyi uyarlanmış bir onarıcı yaklaşımın ve nihai onarıcı ve uygulanabilir sonuçların mümkün olduğu varsayıldığında, sonuçları sosyal risk/ağırlık düzeyi yüksek olarak değerlendirilen davalarda dahi bu tür süreçlerin yargı tarafından taraflara şiddetle tavsiye edilmesi gerekir.
- Mağdur/mağdurlar ve fail/faillelerin belirli bir davadaki karşılıklı anlaşmaları yargı sistemi tarafından ciddi bir şekilde dikkate

alınmalı ve uygulanabilir ahlaki ve yasal hükümler çerçevesinde yargısal düzenlemeye dâhil edilmelidir.

- Failin, fiilinden/davranışından kaynaklanan zararı/hasarı onarmak için gerçek bir istekliliği, sosyal ve yasal olarak kabul edilen tavsiyelere uyma konusundaki teyit edilmiş çabaları değerlendirilmeli ve belirli bir davanın sonuçlandırılmasında dikkate alınmalıdır.
- Yardım sürecinin içeriği ve sonuçlarına (uzlaşma dahil) ilişkin bilgiler, geçerli yasal düzenlemelerin sınırlamaları dahilinde gizli olarak kabul edilecektir.

Avukatlara ilişkin ilkeler (hukuk danışmanları, hukuk müşavirleri, taraf vekilleri ve diğer hukukçular)

- Avukat, yasal kriterlere dayalı hak temelli uygulamayı taahhüt etmeli ve mümkün olduğunca tarafsız bir yaklaşımı sürdürmelidir.
- Şeffaflık - hukukçu, müvekkilini belirli bir davaya ilişkin faaliyetinin her aşaması hakkında bilgilendirmeli ve mağdur veya fail olup olmadığına bakılmaksızın müvekkile verilmesi talep edilen söz konusu dava dosyasındaki yasal olarak erişilebilir her belgenin bir kopyası verilmeli ve müvekkili, izlenebilecek olası seçenekler ve davanın olası sonuçları hakkında bilgilendirmelidir.
- Avukatların gizlilik yükümlülükleri, müvekkil ve davası hakkındaki bilgilerin yetkisiz üçüncü şahıslara ifşa edilmemesini gerektirir; müvekkil aleyhine tanıklık yapmamalı veya kendisine zarar verebilecek bilgileri açıklamamalıdır; gizlilik yükümlülüğü, müvekkille olan mesleki bağın sona ermesinden sonra bile, ne sebeple olursa olsun bir zorunluluk olarak kalır; avukat ile müvekkil arasında ve aynı kurumun davayla ilgili olarak ayrı bir işlevi olan başka bir bölümü de dahil olmak üzere diğer kurumlarla ilgili olarak gizlilik korunacaktır.

- Avukat, davanın karar verici tarafı değildir; yasal ve ahlaki hükümleri uygulayarak belirlenen sınırlar içinde müvekkilin çıkarlarını yasal olarak temsil eder; belirli davaya dahil olan diğer taraflarla herhangi bir uyuşmazlıktan kaçınmalı/bu uyuşmazlığın dışında kalmalıdır; sonuç olarak, uzlaştırma süreci sırasında, diğer tarafların söz konusu sürece ilişkin iletişimine müdahale etmeden yalnızca hizmetlerinden yararlanan tarafa hitap etmelidir; avukat, hizmetlerini kullanan tarafla ayrı görüşmeler veya ayrı toplantılar sırasında müvekkiline serbestçe hitap edebilir.

- Eski müvekkilinden ayrılrsa bile veya tarafların aynı davada aynı usuli pozisyonlara sahip olduğu (farklı failer veya farklı mağdurlar gibi) ancak yine de farklı çıkarları olabileceği durumlarda bile avukatın sadece hizmetini kullanan tarafa hizmet sunması gerekir ve aynı davada çıkarları zıt olan taraflara hizmet sunmasına izin verilmez.

- Avukat, mesleki faaliyetleri sırasında bağımsız olmalı ve buna göre hareket etmeli, kayıtlı olduğu her türlü adli, idari, yasama merciinden, barodan ve davada doğrudan veya dolaylı çıkarları olabilecek diğer kişilerden bağımsız olmalıdır. Bağımsızlığına zarar verebilecek veya bağımlı olmasından dolayı zarar görebilecek bir davayı kabul etmemelidir.

- Hizmet sağlayıcı, uluslararası ve ulusal mesleki standartlara ve Avukatların Rolüne Dair Temel Prensiplere (Havana Kuralları) göre hareket etmeli ve ilk ve sürekli mesleki gelişime ve uygulamalar ve kişisel gelişim üzerine düşünme yoluyla uygulamayı iyileştirmeye bağlılık göstermelidir.

- Hizmet sağlayıcı, yardım etmesi durumunda genel etik davranış standartlarını korumalıdır.

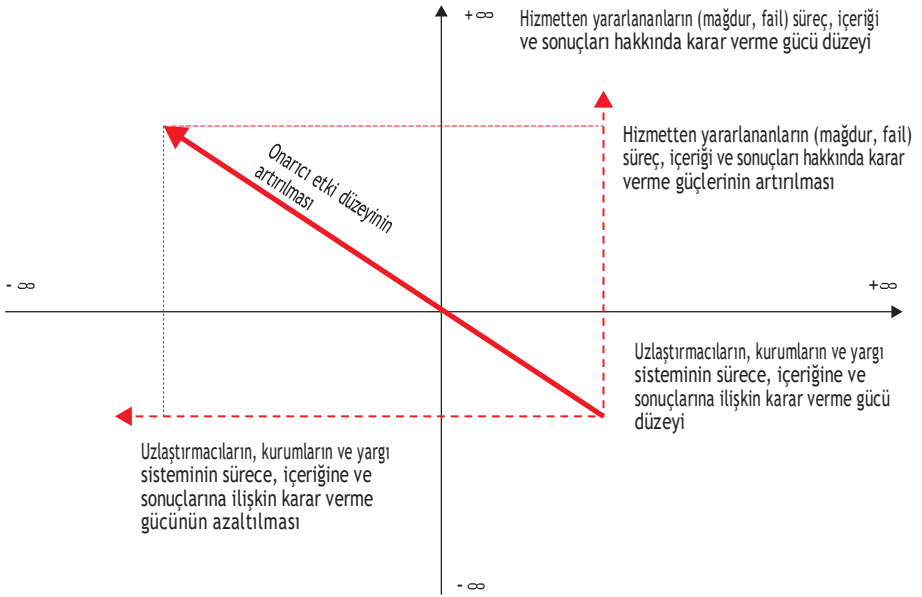
- Yapıcı bir çatışma çözümü etiğine bağlılık ve onarıcı adalet hareketi içindeki en iyi uygulama kılavuzlarına bağlılık olmalıdır.

Onarıcı kavramsal sistemler, onarıcı temel değerleri, ilkeleri, özellikleri vb. mümkün olduğunca belirli bir davanın ampirik ihtiyaçlarına uyarlayan pratikte geniş yöntem envanterlerinde (Alternatif Uyuşmazlık Çözüm (AUÇ) Yollarında olduğu gibi) ve çatışma yönetimi süreçleri modellerinde uygulanır/tanımlanır.

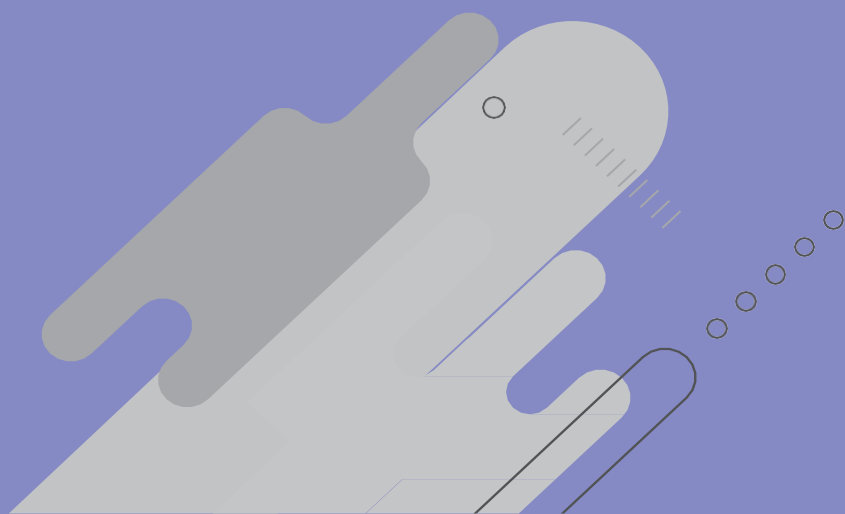
Ampirik ihtiyaçlar sıklıkla gerçekliğin algılanan ve anlaşılan özelliklerine göre belirlenir ve tanımlanır; bunun karşılığında, hizmetten yararlananların (mağdurlar ve failer veya çatışmalı bir tür hal ve/veya durumla bağlantılı diğer ilgili ve etkilenen taraflar) ilişkilerini ve ilgili çevrenin (kültürler, normatif sistemler vb. dahil) ilişkilerini bireyselleştiren ve özelleştiren özelliklere göre belirlenir ve tanımlanır.

Çatışma yönetimine ilişkin onarıcı modeller, az ya da çok onarıcı özelliklere sahip olabilir, onarıcı değerlere, ilkelere az ya da çok yanıt verebilir ve az ya da çok onarıcı etkiye sahip sonuçlar üretebilir.

Tüm ve her onarıcı türdeki çatışma yönetiminin ve adalet sisteminin bir amacı, bu özellikleri geliştirmektir; bunu yapmanın bir yolu, yapısal herhangi bir değişiklik yapmadan, fakat karar verme gücünün ilgili düzeylerini dinamik bir şekilde sürece uyarlamaktır. Bu süreçte hizmetten yararlanan taraflar (mağdurlar ve failer) için karar gücünün düzeyi gelişmekte ve hizmet sağlayıcıları (mevcut modelde uzlaştırmacılar) için söz konusu düzey mümkün olduğunca düşük kalmaktadır. Bu durum birkaç kelimle, uzlaştırmacıların tarafların mümkün olan herhangi bir zamanda, mümkün olan herhangi bir konuda karar vermelerine izin vermeleri anlamına gelmektedir.

Şekil 1: Onarıcı özelliklerin ve etkinin seviyesini artırmak için sezgisel araç

**CUMHURİYET
SAVCILARINA
YÖNELİK
KILAVUZ**

GENEL SORUŞTURMADAN SORUMLU CUMHURİYET SAVCISI

1.1	Soruşturma Evresinin Başlaması	s. 39
SORUŞTURMA	Uzlaştırmamanın uygulanabilmesi için soruşturma evresi başlamış olmalıdır.	

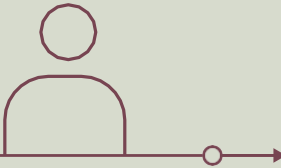
1.2	Delillerin Toplanması	s. 40
SORUŞTURMA	Yeterli şüphenin sağlanması için deliller, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı tarafından toplanmalıdır.	

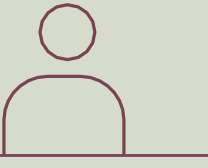
1.3	Genel Soruşturma Usullerinin Uygulanması	s. 40
SORUŞTURMA	Uzlaştırmaya tabi suçlar için genel soruşturma usulleri uygulanır.	

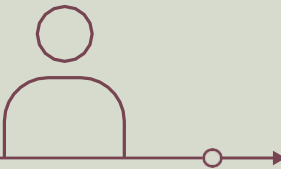
1.4	Kimlik ve Adres Bilgilerinin Alınması	s. 41
SORUŞTURMA	Soruşturma evresinde tarafların ifadeleri alınırken, kimlik ve adres bilgileri eksiksiz kayıt altına alınır.	

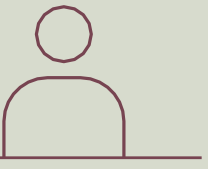
1.5	Suçta Sürüklenen Çocuklar	s. 41
SORUŞTURMA	Suçta sürüklenen çocuklar hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümleri uygulanır.	

1.6	Uzlaştırma Hükümleri Uygulanamayacak Çocuklar	s. 41
SORUŞTURMA	12 yaşını doldurmamış veya 12 yaşını doldurmuş olup da 15 yaşını doldurmamış ancak işlediği fiilin hukuki anlam ve sonucunu algılayamayan çocuklar bakımından uzlaştırma uygulanamaz.	

1.7	Sağır ve Dilsizler	s. 42
SORUŞTURMA	15 yaşını doldurmamış veya 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını doldurmamış ancak işlediği fiilin hukuki anlam ve sonucunu algılayamayan sağır ve dilsizler bakımından uzlaştırma uygulanamaz.	

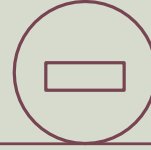

1.8	Akıl Hastaları	s. 43
SORUŞTURMA	İşlediği fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği azalmış olan akıl hastaları bakımından uzlaştırma hükümleri uygulanamaz.	

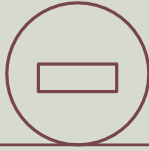
1.9	Kovuşturmayaya Yer Olmadığı Kararı
SORUŞTURMA	Yeterli şüphe uyandıracak delil elde edilememesi durumunda kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilir.

s. 43

1.10	Şahsi Cezasızlık Sebepleri
SORUŞTURMA	Şahsi cezasızlık sebeplerinin varlığı halinde kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilebilir.

s. 43

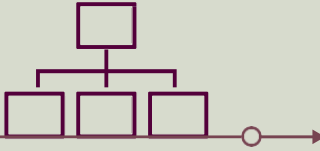
1.11	Uzlaştırma Büroya Gönderilemeyecek Durumlar
SORUŞTURMA	Maddede gösterilen durumların varlığı halinde dosya uzlaştırma büroya gönderilmez.

s. 44

1.12	Uzlaştırmaya Tabi Suçlar
SORUŞTURMA	Uzlaştırmaya tabi suçlar, adımda gösterilen esaslara göre belirlenir.

s. 44

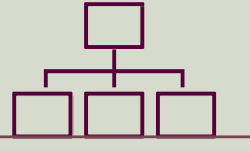
1.13

İstisnalar

s. 45

SORUŞTURMA

Adımda gösterilen durumlarda, uzlaştırmaya tabi suçların istisnaları söz konusudur.

1.14

Özel Durumlar

s. 45

SORUŞTURMA

Adımda gösterilen durumlara özel hassasiyet gösterilmelidir.

1.15

Toplanması Gereken Delillerin Toplanması

s. 46

SORUŞTURMA

Soruşturma evresinde, toplanması gereken tüm deliller toplandıktan sonra gönderme kararı verilmelidir.

1.16

Soruşturma Bürosu Gönderme Kararı

s. 46

SORUŞTURMA

Soruşturma savcısı tarafından dosya, gönderme kararı ile uzlaştırma bürosuna gönderilir.

1.17

Gönderme Kararında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

s. 47

SORUŞTURMA

Gönderme Kararında maddede yazılı olan hususlara dikkat edilir.

1.18

Cumhuriyet Başsavcısı Onayı

s. 47

SORUŞTURMA

Gönderme kararı, Cumhuriyet Başsavcısı tarafından görüldü yapılır.

1.19

İade Kararı

s. 47

SORUŞTURMA

Uzlaştırma bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından, belirlenen koşulların varlığı halinde dosya iade kararı ile soruşturma bürosuna gönderilir.

1.

SORUŞTURMA BÜROSUNDAN SORUMLU CUMHURİYETİ SAVCISINA YÖNELİK KILAVUZ

1.1.

İhbar veya şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmasına yer olmadığı kararı verilmelidir. Soruşturma yapılmasına yer olmadığı kararı verildiği durumda, başlayan bir soruşturma olmadığı gibi kişi, şüpheli sıfatını da almaz. Bu durumda dosya soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından sonuçlandırılır.

Uzlaştırmaya konu bir suçun varlığını belirleyebilmek amacıyla, öncelikle, basit bir şüphe (suçun işlendiği izlenimi veren hâl) ile başlayan soruşturma evresine geçilmiş olması gerekir. Suçun işlendiği izlenimini veren hâl öğrenildikten sonra, işin gerçeği soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından araştırılmaya başlanır.

Uzlaştırma usulünün uygulanabilmesi için öncelikle uzlaştırmaya konu bir suçun varlığının tespit edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, gerçeğin araştırılması aşamasında delillerin toplanması sağlanmalıdır (**CMK m. 160/1**).

ÖNEMLİ - Türk hukukunda uzlaştırma kurumunun uygulanabilmesi için soruşturma evresinin başlamış olması gerekmektedir (**CMK m. 253**).

1.2.

Soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyeti savcısı, işlendiği öğrenilen suçla ilişkin delilleri bizzat veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığıyla toplar. Delillerin toplanması sırasında, şüpheli lehine olan delillerin toplanması da sağlanır.

Bu evrede, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda savcıya verilen tüm yetkiler uzlaştırmaya konu suçlar bakımından da kullanılabilir.

Uzlaştırma usulünün uygulanabilmesi için, soruşturma evresine başlanması ve devam edilmesi yönünde herhangi bir muhakeme engeli bulunmaması gereklidir. İzne bağlı suçlar bakımından (gerekli) yetkili mercilerden soruşturma izninin alınması gerekmektedir (**CMK m. 161**).

HATIRLATMA - Soruşturması veya kovuşturması muhakeme şartına bağlı suçlarda, söz konusu muhakeme şartı yerine getirilmeden uzlaştırma usulü uygulanamaz.

1.3.

Uzlaştırmaya konu suçlarda genel soruşturma usulleri uygulanır (Örneğin, bilirkişinin gerekli olduğu durumlarda bilirkişi raporu alınır). Bu evrede delil toplamak soruşturmadan sorumlu Cumhuriyet savcısının görevidir.

ÖNEMLİ - Soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet Savcısı ve denetimi altındaki adli kolluk görevlileri uzlaşma teklifinde bulunamaz veya uzlaştırmaya ilişkin beyan alamaz.

1.4.

Uzlaşma teklifi ve müzakere aşamalarında ihtiyaç duyulacağından, tarafların kimlikleri, tebligata elverişli adresleri ve iletişim bilgileri fail ve mağdurların ifadeleri alınırken ayrıntılı şekilde kayıt altına alınmalıdır.

Çocukların mağdur olduğu suçlar ile suça sürüklenen çocuklarla ilgili soruşturmalarda, çocukların yasal temsilcileri de açık kimlik bilgileri, tebligata elverişli adresleri ve iletişim bilgileri ayrıntılı olarak sağlanmak suretiyle kayıt altına alınır.

HATIRLATMA - Taraflara ilişkin gerekli bilgilerin ayrıntılı şekilde kayıt altına alınması, uzlaştırmanın başarılı bir şekilde tamamlanması için gereklidir.

1.5.

Suçta sürüklenen çocuklar hakkında yürütülen soruşturmalar sırasında, çocuk bürosunda görevli Cumhuriyet savcısı, gerekli gördüğünde, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirlerin uygulanmasını çocuk hâkiminden isteyebilir (Yönetmelik m. 9/3).

UNUTMAYINIZ - Çocuk büroda görevli Cumhuriyet savcısı, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda yer alan tedbirlerin uygulanmasını talep edebilir.

1.6.

Suçta sürüklenen çocuklarla ilgili olarak,

- 12 yaşını doldurmamış olanların cezai sorumluluğu bulunmadığından haklarında uzlaştırma hükümleri uygulanamaz.

- 12 yaşını tamamlamış ancak 15 yaşını tamamlamamış ancak işledikleri fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya davranışlarını yönlendirme yetenekleri yeterince gelişmemiş olanların ceza sorumluluğu olmadığından bunlar haklarında uzlaştırma hükümleri uygulanamaz (TCK m. 31/1-2).

ÖNEMLİ - Kusur yeteneği bulunmayan çocuklar bakımından uzlaştırma hükümleri uygulanamaz.

1.7.

Suçun işlendiği anda sağır ve dilsiz olan kişiler bakımından,

- 15 yaşını doldurmamış olanların cezai sorumluluğu bulunmadığından haklarında uzlaştırma hükümleri uygulanamaz.

- 15 yaşını tamamlamış ve 18 yaşını tamamlamamış olan ancak işledikleri fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya davranışlarını yönlendirme yetenekleri yeterince gelişmemiş olanların ceza sorumluluğu olmadığından bunlar haklarında uzlaştırma hükümleri uygulanamaz (TCK m. 33).

ÖNEMLİ - Kusur yeteneği bulunmayan sağır ve dilsizler bakımından uzlaştırma hükümleri uygulanamaz.

1.8.

Akıl hastalığından dolayı işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya bu fiille ilgili davranışını yönlendirme yeteneği önemli ölçüde azalmış olanlar cezalandırılmayacağından haklarında uzlaştırma hükümleri de uygulanamaz.

ÖNEMLİ - Ceza sorumluluğu bulunmayan akıl hastaları bakımından uzlaştırma hükümleri uygulanamaz.

1.9.

Soruşturma evresinin sonunda, yeterli şüphe uyandıracak delillerin elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması durumunda, soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyeti savcısı kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verir. Bu durumda, dosya Uzlaştırma Bürosuna gönderilmez (**CMK m. 253/4**).

UNUTMAYINIZ - Soruşturma evresinin sonunda yeterli şüpheyi oluşturacak delilin elde edilememesi durumunda, Uzlaştırma Bürosuna gönderilmeden, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilecektir.

1.10.

Yeterli şüphe oluşturan deliller elde edilmiş olsa bile, TCK'nin 167. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen şahsi cezasızlık hâllerinde, dosya Uzlaştırma Bürosuna gönderilmeden önce Cumhuriyet Başsavcılığı kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verebilir (**CMK m. 171/1**).

HATIRLATMA - Şahsi cezasızlık hallerinin veya cezayı kaldıran şahsi sebeplerin varlığı halinde, soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet Başsavcılığı kovuşturmaya yer olmadığı kararı verebilecektir.

1.11.

Uzlaştırmaya konu olan suç belirlenir. Aşağıdaki durumlarda dosya Uzlaştırma Bürosuna gönderilmez:

- şüphelinin uzlaştırma kapsamında suçtan dolayı yakalama emri bulunması durumunda;
- Mağdura, suçtan zarar görene, şüpheli veya yasal temsilcisine, resmî makamlara bildirilmiş olsa da soruşturma dosyasındaki adreste bulunmama veya yurt dışında bulunma gibi diğerk herhangi bir nedenle ulaşılamaması durumunda, dosya Uzlaştırma Bürosuna gönderilmez.

ÖNEMLİ - Uzlaştırma Bürosuna dosyanın gönderilmeyeceğı durumlar, soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından tespit edilmelidir.

1.12.

Uzlaştırmaya konu suçlar, mağdur veya suçtan zarar gören kimsenin gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişisi olması koşuluyla genel olarak aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- şikâyete tabi suçlar, Türk Ceza Kanunu veya özel ceza kanunlarında düzenlenmiş olup olmadığına bakılmaksızın uzlaştırmaya tabidir (bkz. istisnalar).
- CMK m. 253/1’de açıkça belirtilmiş olan suçlar.
- Suça sürüklenen çocuklar bakımından, üst sınırı 3 yılı geçmeyen hapis ve/veya adli para cezasını gerektiren suçlar (CMK m. 253/1).

UNUTMAYINIZ - Suçun, uzlaştırma kapsamında olup olmadığının tespiti öncelikle soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından yapılmalıdır.

1.13.

Uzlaştırmaya konu suçların istisnaları aşağıda gösterilmiştir:

- Şikâyeteye tabi olsa bile cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda uzlaştırma uygulanamaz (TCK madde 102 - 105).
- Uzlaştırma kapsamındaki bir suç ile uzlaştırma kapsamına girmeyen bir suçun birlikte aynı mağdura karşı işlenmiş olması durumunda uzlaştırma uygulanamaz.
- 5941 sayılı Çek Kanunu'nun açık düzenlemesi karşısında, çekle ilgili karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet verme suçunda uzlaştırma uygulanamaz.
- Şikâyeteye tabi olmasına rağmen, Türk Ceza Kanunu'nun 123/A ve 125/2 maddelerinde düzenlenen ısrarlı takip ve ileti yoluyla hakaret suçlarında uzlaştırma uygulanamaz.

ÖNEMLİ - İstisnaların varlığı durumunda, dosya uzlaştırma bürosuna gönderilmeyecek, genel soruşturma usulü uygulanacaktır.

1.14.

Aşağıdaki özel durumlara dikkat edilmelidir:

- Uzlaştırma kapsamındaki bir suçun, bu kapsamda yer almayan başka bir suçla birlikte aynı mağdura karşı işlenmesi ve kapsam dışında kalan suçtan dolayı ek kovuştur-

ma yapılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi durumunda, dosya hemen uzlaştırma bürosuna gönderilmez. Söz konusu karara karşı itiraz süresinin sona ermesi veya itirazın reddedilmesi beklenir.

- Benzer uygulama uzlaştırmaya tabi suçlardan biri hakkında kovuştırmaya yer olmadığına dair karar verilmesi durumunda da uygulanır ve itiraz süresinin sona ermesi veya itirazın reddedilmesi beklenir.

- Karşılıklı işlenen suçlarda taraflardan birinin işlediğı iddia edilen suçun uzlaştırma kapsamında olması, diğ erinin işlediğı iddia edilen suçun ise uzlaştırma kapsamında olmaması durumunda, uzlaştırmaya konu suç bakımından dosya ayrılarak uzlaştırma bürosuna gönderilir.

1.15.

Soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyeti savcısı, soruşturma evresinde toplanması gereken tüm delilleri toplar.

1.16.

Soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyeti savcısı, soruşturma evresinde toplanması gereken delilleri topladıktan sonra, aşağıdaki hususları değerlendirerek dosyayı, Yönetmeliğ in EK-1’indeki forma uygun olarak Uzlaştırma Bürosuna Gönderme Kararı ile uzlaştırma Bürosuna gönderir:

- İşlenen suçun uzlaştırma kapsamında olduğı,
- Şikâyet başta olmak üzere muhakeme koşullarının sağlandığı,
- Kamu davası açılması için yeterli şüphe bulunduğı,

- Uzlaştırmamanın sağlanamaması durumunda dosyanın id-dianame hazırlanmak üzere tekemmül ettirilmiş olduğu **(Yönetmelik m. 10/2)**.

1.17.

Gönderme kararında;

- Maddi olay, her suçun faillerini ve mağdurlarını açıkça göstererek delillerle ilişkilendirilmek suretiyle ayrıntılı olarak tanımlanır.

- Şüphelinin birden fazla mağdura karşı işlediği birden fazla suçta, şüphelinin her mağdura yönelik eylemi, uzlaştırmaya konu olanlar açısından ayrı ayrı değerlendirilir (Örnek -1) **(Yönetmelik, Ek 1)**.

- Uzlaştırma Bürosunun uzlaştırmacı görevlendirme tutanağındaki bilgiler UYAP sistemi üzerinden alındığından, mağdur - fail ve suça ilişkin verilerin doğruluğu teyit edilmelidir.

1.18.

Soruşturma Bürosundan sorumlu Cumhuriyet Savcısının Gönderme Kararının (Ek-1) ardından Cumhuriyet Başsavcısı veya görevlendirilen Cumhuriyet Başsavcı Vekili tarafından görüldü işlemi gerçekleştirilir **(Yönetmelik m. 10/4)**.

1.19.

Dosya, Uzlaştırma Bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından, Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan Soruşturma Bürosuna İade Kararı ile iade edildiğinde;

- Suçun uzlaştırmaya konu bir suç olmaması nedeniyle iade kararı verilmiş ise genel soruşturma usulü uygulanır.

- Yeterli şüphe elde edilemediği için iade kararı verilmiş ise, yeterli şüphe oluşturan delillerin elde edilmesi durumunda dosya yeniden uzlaştırma bürosuna gönderilir.

- Yeterli şüphe uyandıran delillerin elde edilememesi hâlinde kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilir (Örnek -2).

UZLAŖTIRMA BÜRODAN SORUMLU CUMHURİYET SAVCISI

2.1.1

İnceleme

s. 53

SORUŖTURMA

UzlaŖtırma büroya gelen dosya, bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından incelenir.

2.1.2

İade
Kararı

s. 53

SORUŖTURMA

Adımda gösterilen koşulları sağlamayan dosya, soruŖtırma bürosuna iade edilir.

2.1.3

UzlaŖtırma
İŖlemlerinin
Yürütüleceği KiŖiler

s. 54

SORUŖTURMA

UzlaŖtırma iŖlemlerinin kimlerle yürütölmesi gerektiğini uzlaŖtırma bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısı belirler.

2.1.4

UzlaŖtırmacı
Görevlendirilmesi

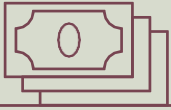
s. 54

SORUŖTURMA

UzlaŖtırmacı görevlendirilmesi, Daire Başkanlığı tarafından belirlenen listeye göre, uzlaŖtırma bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısının onayı ile yapılır.

2.1.5	 Kimlik ve Adres Bilgilerinin Alınması	
SORUŞTURMA	Soruşturma evresinde tarafların ifadeleri alınırken, kimlik ve adres bilgileri eksiksiz kayıt altına alınır.	s. 55
2.1.6	 Uzlaştırma İşlemlerinde Süre	Zaman 30+20+20
SORUŞTURMA	Uzlaştırma işlemleri uzlaştırmacıların uzlaştırma evrakını almasından itibaren 30 gün içinde sonuçlandırılmalıdır. Talep üzerine bu süre, her defasında 20 günü aşmamak üzere en fazla iki defa daha uzatılabilir.	s. 55
2.1.7	 Uzlaştırmacının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı	
SORUŞTURMA	Uzlaştırma sürecinde, uzlaştırmacıların bağımsız ve tarafsız olmaları esastır.	s. 56
2.1.8	 Uzlaştırma Sürecinin Teklif Aşamasında Kalması	
SORUŞTURMA	Uzlaştırma sürecinin teklif aşamasında olumsuz sonuçlanması durumunda, uzlaştırmacı tarafından büroya teslim edilen belgeler, Cumhuriyet savcısı tarafından değerlendirilir.	s. 56

	2.1.9 Uzlaştırma Sürecinin Müzakere Aşamasına Geçmesi	s. 56
SORUŞTURMA	Uzlaştırma süreci müzakere aşamasına geçerse, uzlaştırma bürosuna sunulan uzlaştırma raporu, Cumhuriyet savcısı tarafından değerlendirilir.	
	2.1.10 Uzlaştırma Raporunu Cumhuriyet Savcısının İncelemesi	s. 57
SORUŞTURMA	Uzlaştırma raporunu inceleyen Cumhuriyet savcısı, adımda belirtilen işlemleri gerçekleştirir.	
	2.1.11 Cumhuriyet Savcısı Tarafından Verilebilecek Kararlar	s. 57
SORUŞTURMA	Uzlaştırma raporunun incelenmesinden sonra Cumhuriyet savcısı, adımda belirtilen kararları verebilir.	
	2.1.12 Uzlaşma Belgesi	s. 59
SORUŞTURMA	Taraflar, uzlaştırmacı görevlendirilmeden önce veya uzlaştırma teklifinin reddedilmesinden sonra en geç iddianame düzenlendiği tarihe kadar, uzlaşma belgesi düzenleyebilirler.	

2.1.13

Uzlaştırmacı Ücreti

s. 59

SORUŞTURMA

Uzlaştırmacı ücreti, uzlaştırma sürecinin aşamalarına göre Cumhuriyet savcısı tarafından, Tarifeye göre belirlenir.

2.1.14

Uzlaştırmacı Giderleri

s. 60

SORUŞTURMA

Uzlaştırmacı giderleri, Tarifenin ilgili maddesinde belirlenen sınırları aşmayacak şekilde ödenir.

2.2.1

Kovuşturma Evresinde Uzlaştırma Uygulanabilecek Durumlar

s. 61

KOVUŞTURMA

Kovuşturma evresinde uzlaştırma, istisnai durumlarda uygulanabilir.

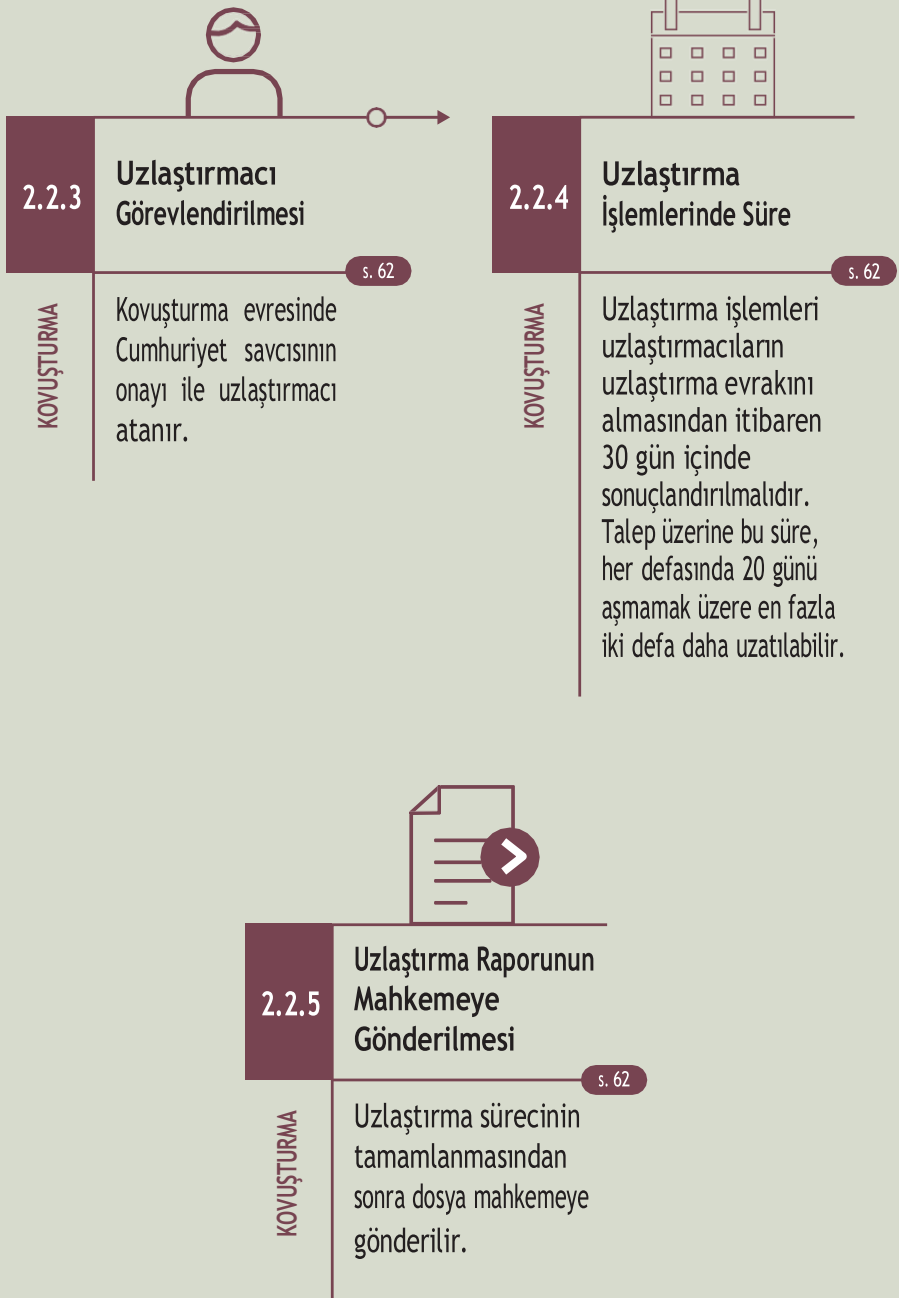
2.2.2

Mahkemeden Eksikliklerin Giderilmesi Talebi

s. 62

KOVUŞTURMA

İnceleme sonucunda gerek duyulması halinde, Uzlaştırma için mahkemeden gönderilen dosyanın eksikliklerin tamamlanması istenebilir.

2.

UZLAŞTIRMA BÜROSUNDAN SORUMLU CUMHURİYET SAVCISINA YÖNELİK KILAVUZ

2.1.

Soruşturma Evresi

2.1.1.

Uzlaştırma kapsamında olan bir suçun işlenmesinden dolayı soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyeti savcısı tarafından verilen gönderme kararı uyarınca gönderilen dosya, Uzlaştırma Bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından incelenecektir (**Yönetmelik m. 10/1**).
İnceleme, aşağıdaki hususları kapsar:

- Suçun uzlaştırma kapsamında kalan bir suç olup olmadığı,
- Suçun sübutuna doğrudan etki edecek delillerin toplanıp toplanmadığı,
- Soruşturma evresinin sonunda kamu davası açmak için yeterli şüphe bulunup bulunmadığı,
- Varsa, muhakeme şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediği.

2.1.2.

Yukarıda belirtilen koşullardan en az birinin yerine getirilmediği durumlarda ilgili dosya, Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan forma uygun olarak Soruşturma Bürosuna İade Kararı ile soruşturma bürosuna geri gönderilir (**Yönetme- lik m. 11**).

2.1.3.

Uzlaştırma sürecinden yararlananların reşit olmadıkları veya sınırlı hukuki ehliyete sahip oldukları durumlarda, uzlaştırma işlemlerinin kiminle yapılması gerektiğini Uzlaştırma Bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısı belirler.

Yasal temsilcinin bulunmadığı durumlarda, yasal temsilci atanması süreci Uzlaştırma Bürosundan sorumlu Cumhuriyet Savcısı tarafından başlatılır. Yasal temsilcinin belirli olmadığı durumlarda dosya, uzlaştırmacıya tevdi edilmez.

Reşit olmayan veya sınırlı hukuki ehliyete sahip bir kişinin çıkarlarını temsil etmek üzere yasal olarak yetkilendirilmiş/atanmış kişinin bu kişiyle çıkar çatışması yaşadığı durumlarda, yeni bir yasal temsilci atanır (Yönetmelik m. 29).

ÖNEMLİ - Yasal temsilcinin bulunmadığı durumlarda, yasal temsilci atanma süreci Uzlaştırma Bürosu tarafından tamamlanmalıdır.

2.1.4.

Dosyanın iade edilmediğı veya iade edilen dosyanın soruştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından eksiklikleri tamamlanarak Büroya geri gönderildiğı durumlarda, uzlaştırmacı görevlendirilmesi Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır.

Cumhuriyet savcısı, ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı yargı çevresinde yeteri kadar uzlaştırmacı bulunmaması durumunda, en yakın ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı listesinden de görevlendirme yapılabilir.

Uzlaştırmacının tarafsızlığı esastır. Bu nedenle, uzlaştırmacının yapılan görevlendirmeyi reddetmesi veya uzlaştırma sürecini yürütmekten çekinmesi için (haklı) bir gerekçesi olduğı durumlarda, Uzlaştırma Bürosundan sorumlu

Cumhuriyet savcısı, bu gerekçeye ilişkin değerlendirme yapar. Söz konusu gerekçenin makul görüldüğü durumlarda, uzlaştırmacının görevlendirilmesi sonlandırılır ve başka bir uzlaştırmacı görevlendirilir (**Yönetmelik m. 28**).

ÖNEMLİ - Suçun işlendiği tarihten itibaren bir aylık süre geçmedikçe (sakinleşme/soğuma süresi) uzlaştırmacı görevlendirmesi yapılmaz.

2.1.5.

Uzlaştırma teklif ve müzakere aşamalarında ihtiyaç duyulacağından, fail ve mağdurların beyanları alınırken, tarafların kimlikleri, tebligatlar için elverişli açık adresleri ve diğer iletişim bilgileri hakkında ayrıntılı şekilde bilgi sağlanacak ve bunlar kayıt altına alınacaktır.

Mağduru çocuk olan veya suça sürüklenen çocuklarla ilgili soruşturmalarda, ayrıca yasal temsilcilerinin de açık kimlikleri ve tebligat için elverişli açık adresleri hakkında ayrıntılı bilgi temin edilmeli ve kayıt altına alınmalıdır.

2.1.6.

Uzlaştırma işlemleri uzlaştırmacıların uzlaştırma evrakını almasından itibaren 30 gün içinde sonuçlandırılmalıdır. Bu süre, görevlendirilen uzlaştırmacının belirlenen 30 günlük süre dolmadan yapacağı resmî talep üzerine Cumhuriyet Savcısı tarafından her defasında 20 günü aşmamak üzere en fazla iki defa daha uzatılabilir. Söz konusu süreler düzenleyici nitelikteki sürelerdir (**CMK m. 253/12**).

ÖNEMLİ - Uzlaştırmacıya tanınan süre, hak düşürücü değil, düzenleyici süredir.

2.1.7.

Cumhuriyet savcısı uzlaştırma esnasında izlenecek yönetime ilişkin olarak uzlaştırmacı ile bir araya gelebilir ve uzlaştırmacıya talimat verebilir. Bu yetkinin, Cumhuriyet savcısı tarafından kullanılmaması ve uzlaştırmacının, uzlaştırmacının nasıl yürütüleceği konusunda kendi takdirini kullanmakta serbest olması tavsiye edilir (CMK m. 253/1).

2.1.8.

Uzlaştırma sürecinin, teklif aşamasında olumsuz sona erdiği durumlarda, Cumhuriyet Savcısı uzlaştırmacı tarafından büroya teslim edilen belgeleri, aşağıdaki hususları belirlemek amacıyla değerlendirir:

- Taraflara başlangıçta yeterli bilgi verilip verilmediği;
- Süreçte yapılan işlemlerle ilgili olarak bilgilendirme raporu hazırlanıp hazırlanmadığı;
- Uzlaşma teklif formlarında uzlaştırma konusu suç, uzlaşma teklif tarihi ve tarafların imzalarının yer alıp almadığı;
- Uzlaşma teklifinin ilgili mevzuata uygun olarak yerine getirilip getirilmediği.

İnceleme sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilirse, dosya, ilgili eksiklikleri gidermesi için aynı uzlaştırmacıya tevdi edilir. Bu durumda, uzlaştırmacının eksiklikleri giderbilmesi için Cumhuriyet savcısı tarafından tespit edilen eksiklikler açık bir şekilde belirtilir. Uzlaştırma işlemlerinde herhangi bir eksiklik tespit edilmemesi durumunda, şüpheli hakkında iddianame hazırlanır (Yönetmelik m. 18).

2.1.9.

Uzlaştırma süreci müzakere aşamasına geçtiğinde, uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma bürosuna sunulan uzlaştırma raporu, aşağıdaki hususların değerlendirilmesi amacıyla Cumhuriyet Savcısı tarafından incelenir:

- Uzlaştırma sürecinin, tarafların özgür ve bilinçli kararlarına dayanıp dayanmadığı,
- Uzlaştırma sürecinin kanun ve yönetmeliğe uygun şekilde yürütülüp yürütülmediği,
- Uzlaştırma raporu ile ilgili iş ve işlemlerin kanunda belirtilen usul ve esaslara göre yapılıp yapılmadığı,
- Varsa edimin hukuka ve ahlaka uygun olup olmadığı.

2.1.10.

Raporun incelenmesinden sonra, Cumhuriyet savcısı:

- Yukarıdaki maddede yer alan koşullara uyduğunu belirlediği durumlarda ilgili raporu onaylar, imzalar ve soruşturma dosyasına dâhil eder,
- Yukarıdaki maddede yer alan koşullardan en az birinin karşılanmadığı durumlarda, raporu onaylamaz/reddeder, buna göre raporu onaylamamasının gerekçesini de gösterir,
- Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olması durumunda, uzlaştırma süresine uyulması koşuluyla tarafların özgür iradesiyle farklı bir edim kararlaştırılması için dosyayı uzlaştırmacıya tevdi eder,
- Uzlaştırma ile ilgili işlemlerin kanunda belirtilen usul ve esaslara aykırı olduğunu tespit ederse, ilgili aykırılıkların giderilmesi için dosyayı aynı uzlaştırmacıya iade eder.

2.1.11.

Uzlaştırma müzakereleri sonucunda Cumhuriyet Savcısı aşağıdaki kararlardan birini verir:

- Uzlaştırma sürecinin olumsuz sonuçlanması durumunda, soruşturma sürecinde yapılacak başka bir işlem yoksa fail hakkında iddianame düzenler.
- Edimsiz uzlaşma durumunda veya şüphelinin edimi def'aten yerine getirmesi durumunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilir. Bu karar, Ceza Muhakemesi Kanunu m. 172 gereğince taraflara bildirilir.
- Uzlaştırma sonucunda edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi durumunda CMK m. 171/2'de yer alan koşullar aranmaksızın kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilir;
- Bu durumda, uzlaştırmanın gereklerini yerine getirmesi halinde kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilir;
- Edim süresi içerisinde yerine getirilmezse, kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı kaldırılır ve şüpheli hakkında iddianame düzenlenir.
- Edimin erteli, sürekli veya takside bağlanması durumunda, edimin yerine getirilip getirilmediği hususu Uzlaştırma Bürosu tarafından takip edilecektir.
- Suça sürüklenen bir çocuk hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği veya iddianame düzenlendiği durumlarda, gerekli görüldüğü takdirde, çocuk hâkiminden 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda öngörülen koruyucu ve destekleyici tedbirleri uygulaması istenebilir (Yönetmelik m. 20).

ÖNEMLİ - Soruşturma evresinde; erteli, sürekli veya takside bağlanan edimin takibi Uzlaştırma Bürosu tarafından yerine getirilir.

2.1.12.

Taraflar, uzlaştırmacı görevlendirilmeden önce veya uzlaşma teklifinin reddedilmesinden sonra en geç iddianamenin düzenlendiği tarihe kadar, uzlaştırma rapor örneğine uygun olarak uzlaşma belgesi düzenleyebilirler.

Cumhuriyet savcısı bu belgeyi tarafların özgür iradelerine dayanıp dayanmadığı, edimin hukuka ve ahlaka uygun olup olmadığı noktalarında denetler.

Tarafların özgür iradelerine dayandığı veya edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmadığı kanaatine varırsa, uzlaştırma raporu mühür ve imza altına alınarak, soruşturma dosyasında saklanır.

Tarafların özgür iradelerine dayandığı veya edimin hukuka ve ahlaka uygun olduğu kanaatine varmazsa, uzlaşma raporunu onaylamaz. Onaylamama gerekçesi rapora yazılır (Yönetmelik m. 26).

UNUTMAYINIZ - Soruşturma evresinde, uzlaşma belgesi ancak iddianamenin düzenlendiği tarihe kadar hazırlanabilir.

2.1.13.

Uzlaştırmacı ücreti; uzlaşma teklifinin olumsuz sonuçlanması halinde uzlaşma teklif formu ile bilgilendirme tutanağının ibrazından, uzlaştırma raporu düzenlenmesi halinde ise raporun onaylanmasından sonra, Cumhuriyet savcısı tarafından Uzlaştırmacı Asgari Ücret Tarifesine uygun olarak belirlenir ve sarf kararıyla ödenir.

ÖNEMLİ - Cumhuriyet savcısı, uzlaştırmacının ücretini Tarife'ye göre belirlerken uzlaştırmacının, tarafların yaşları, eğitimleri, sosyal ve ekonomik durumları gibi önemli niteliklerini değerlendirme ve tarafları uzlaştırabilme kabiliyetini, süreçte gösterilen çabayı, taraf sayısını, uyuşmazlığın kapsamını ve niteliğini dikkate alır.

Birden fazla uzlaştırmacının görevlendirildiği durumlarda Uzlaştırma Asgari Ücret Tarifesi'nde belirlenen ücret, görevlendirilen her bir uzlaştırmacıya ayrı ayrı ve eşit olarak ödenmelidir.

DİKKAT - Edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, taksit bağlanması veya süreklilik arz etmesi durumunda uzlaştırma olumlu sonuçlandığından, uzlaştırmacı ücreti Tarife'de bu sonuca göre belirlenen aralıklar dikkate alınarak, Cumhuriyet savcısı tarafından takdir edilir ve sarf kararıyla ödenir. Edimin sonradan yerine getirilmemesi, uzlaştırmacı ücretinin miktarını etkilemez.

2.1.14.

6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri doğrultusunda, mutad olarak kullanılan araca göre uzlaştırmacının yapmış olduğu zorunlu yol giderleri de dâhil olmak üzere giderler, Tarifenin ilgili maddesinde belirlenen sınırları aşmayacak şekilde/miktarda ödenir. Ödeme için, uzlaştırmacının, yaptığı masrafları gösteren bir belge, bir gider notu veya makul bir yazılı beyan hazırlaması gerekmektedir (**Yönetmelik m. 38**).

Uzlaştırmacı ücreti ve diğer uzlaştırma giderleri, yargılama giderlerinden sayılır ve bu giderler ilgili ödenekten karşılanır.

Uzlaştırmamanın gerçekleşmemesi hâlinde uzlaştırmacı ücreti ve diğer uzlaştırma giderleri hakkında CMK'nın yargılama giderlerine ilişkin hükümleri uygulanır. Uzlaşmanın gerçekleşmesi hâlinde uzlaştırmacı ücreti ve diğer uzlaştırma giderleri Devlet Hazinesi tarafından karşılanır.

ÖNEMLİ - Uzlaştırmacı ücreti ve diğer giderler, yargılama giderlerindendir.

2.2.

Kovuşturma Evresi

2.2.1.

Kovuşturma evresinde izin verilebilecek uzlaştırma süreci bir istisna teşkil etmektedir. Kovuşturma evresinde bu tür bir sürecin başlatılmasına ilişkin mahkeme tarafından gönderilen dosya Cumhuriyet Savcısı tarafından değerlendirilir/kontrol edilir.

Mahkeme tarafından gönderilen ara kararda, uzlaştırma işleminin yapılacağı kişilerin ve uzlaştırmaya tabi suçların açıkça belirtilip belirtilmediği ile suçun açıkça uzlaştırma kapsamında olup olmadığı incelenir.

ÖNEMLİ - Soruşturma evresinde kanuna ve yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirilen uzlaştırma başarısız sonuçlanmışsa, kovuşturma evresinde tekrar uzlaştırma yoluna gidilmez.

2.2.2.

Bu inceleme sonucunda Cumhuriyet Savcısı:

- Suçun açıkça uzlaştırma kapsamında olmadığını tespit ederse, mahkemeden, kararını yeniden değerlendirmesini isteyebilir,
- Kararda, uzlaştırma işleminin yapılacağı kişiler veya uzlaştırmaya tabi suçlar açıkça belirtilmemiş ise bu eksikliklerin giderilmesini mahkemeden talep edebilir (Yönetme- lik m. 22).

2.2.3.

Mahkeme kararının eksiksiz olduğu durumlarda uzlaştırmadan sorumlu Cumhuriyet Savcısı tarafından bir uzlaştırmacı görevlendirilir.

2.2.4.

Uzlaştırma süreci, görevlendirilen uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma belgelerinin alınmasından itibaren 30 gün içinde sonuçlandırılmalıdır. Bu süre, ilgili dava için görevlendirilen uzlaştırmacının talebi üzerine Cumhuriyet Savcısı tarafından her defasında 20 günü aşmamak üzere en fazla iki defa daha uzatılabilir. Söz konusu süreler düzenleyici nitelikteki sürelerdir.

2.2.5.

Uzlaştırma sürecinin teklif aşamasında olumsuz sonuçlanması halinde, uzlaştırma dosyası, teklif formları ile yapılan iş ve işlemlere ilişkin bilgilendirme tutanağı uzlaştırmacı tarafından Uzlaştırma Bürosuna teslim edilir. Söz konusu belgeler Uzlaştırma Bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından mahkemeye gönderilir.

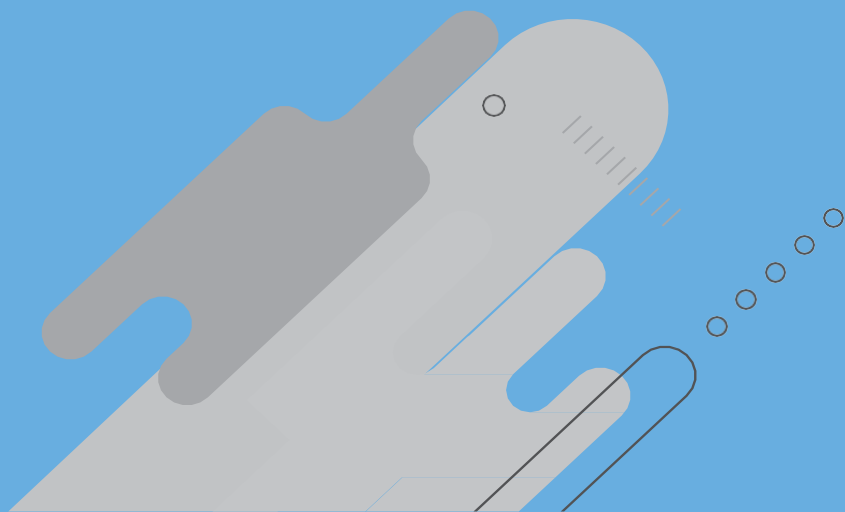
Uzlaştırma sürecinin müzakere aşamasına geçmesi durumunda;

- Müzakere aşamasında olumsuz sonuçlandığı hallerde uzlaştırma raporunun büroya tesliminden sonra Cumhuri-

yet savcısı, dosyayı ve raporu üst yazıyla ilgili mahkemeye gönderir.

- Müzakere aşamasının olumlu sonuçlandığı hâllerde her bir suç açısından edimli (edimin tam ifa edilmesine/edilmemesine dair sonuçların da belirtilmesi suretiyle) veya edimsiz anlaşmanın ve tarafların imzalarını da içeren uzlaştırma raporunun büroya tesliminden sonra Cumhuriyet savcısı, dosyayı ve raporu üst yazıyla ilgili mahkemeye gönderir.

Mahkeme tarafından uzlaştırma raporunun onaylanması ya da reddi sonrasında, Cumhuriyet savcısı tarafından Uzlaştırımcı Asgari Ücret Tarifesine uygun olarak uzlaştırımcı ücreti belirlenir ve düzenlenecek sarf kararı mahkemeye gönderilir.

A stylized illustration on a blue background. A large, light blue circle is centered, containing the title text. To the right, a grey microscope is partially visible. Below the circle, a white hand holds a blue test tube. Several grey circles of different sizes are scattered around the central circle and the hand.

HÂKİMLERE YÖNELİK KILAVUZ

HÂKİMLER

1

Uzlaştırmanın Muhakeme Şartı Olması

s. 68

KOVUŞTURMA

Uzlaştırma bir muhakeme şartıdır. Uzlaştırma girişiminde bulunulmadan hazırlanan iddianame, iade edilecektir.

2

Kovuşturma Evresinde Uzlaştırmanın Uygulanabileceği Durumlar

s. 68

KOVUŞTURMA

Kovuşturma evresinde uzlaştırma, Yönetmelikte belirtilen sınırlı durumlarda uygulanabilir.

3

Dosyanın Uzlaştırma Bürosuna Gönderilmesi

s. 68

KOVUŞTURMA

Kovuşturma evresinde dosya, Mahkeme ara kararı ile uzlaştırma bürosuna gönderilecektir.

4

Uzlaştırma İşlemlerinin Yürütülmesi

s. 69

KOVUŞTURMA

Uzlaştırma işlemleri kovuşturma evresinde de, uzlaştırma bürosu tarafından yürütülecektir.

5

Uzlaştırma Sürecinin Teklif Aşamasında Kalması

s. 69

KOVUŞTURMA

Uzlaştırma süreci teklif aşamasında olumsuz sonuçlanması halinde, uzlaştırımcı tarafından teslim edilen belgeler mahkemeye gönderilecektir.

6

Uzlaştırma Sürecinin Müzakere Aşamasına Geçmesi

s. 70

KOVUŞTURMA

Uzlaştırma süreci müzakere aşamasına geçerse, uzlaştırma bürosuna sunulan uzlaştırma raporu, mahkemeye gönderilecektir.

7

Mahkeme Tarafından Belgelerin İncelenmesi

s. 71

KOVUŞTURMA

Uzlaştırma büro tarafından gönderilen belgeler, mahkeme tarafından incelenir.

8

Uzlaşma Belgesi

s. 71

KOVUŞTURMA

Taraflar, uzlaştırma teklifinin reddedilmesinden sonra en geç hüküm verilinceye kadar, uzlaşma belgesi düzenleyebilirler.

9

Mahkeme Tarafından Verilebilecek Kararlar

s. 72

KOVUŞTURMA

Belgelerin veya Raporun incelenmesinden sonra, adımda gösterilen kararlar Mahkeme tarafından verilebilir.

10

Dava Giderleri

s. 73

KOVUŞTURMA

Mahkeme, uzlaştırma giderleri için dava giderlerine ait hükümleri uygulayacaktır.

1.

Uzlaştırma bir ceza yargılaması şartıdır. Uzlaştırma usulü uygulanmaksızın hazırlanan iddianame, mahkeme tarafından Cumhuriyet savcılığına iade edilir.

Uzlaştırmaya tabi bir suçta, soruşturma evresinde uzlaştırmamanın hukuka uygun gerçekleştirilmemesi durumunda, CMK m. 174/1-c gereğince iddianame iade edilir.

2.

İddianamenin kabulünden sonra;

- Kovuşturma konusu suçun hukuki niteliğinin değişmesi nedeniyle uzlaştırma kapsamında olduğunun anlaşılması,
- Soruşturma evresinde uzlaşma teklifinde bulunulması gerektiğinin ilk olarak kovuşturma evresinde anlaşılması,
- Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenlenmemesinin, iddianame yerine geçen belge ile doğrudan mahkeme önüne gelen uzlaştırmaya tabi bir suçun varlığı halinde,
- Kovuşturma evresinde kanun değişikliği nedeniyle suçun uzlaştırma kapsamına girmesi hâlinde, ilgili dava dosyası kovuşturma evresinde uzlaştırma bürosuna gönderilebilir.

Suçun uzlaştırma kapsamında bir suç olup olmadığı mahkeme tarafından belirlenir.

ÖNEMLİ - Kovuşturma evresinde, uzlaşma teklifi, sadece Uzlaştırma Bürosu tarafından görevlendirilen uzlaştırmacı tarafından yapılır.

3.

Mahkeme, kovuşturma evresinde uzlaştırma sürecini başlatmak için ara kararı ile dosyayı Uzlaştırma Bürosuna gönderir.

Mahkeme, ara kararında uzlaştırma sürecine katılmaya davet edilecek kişileri ve uzlaştırmaya tabi olan suçları açıkça belirtir (**Yönetmelik m. 22/3; CMK m. 243**).

ÖNEMLİ - Kovuşturma evresinde mağdurun ölmesi durumunda, ancak katılan sıfatını aldığı takdirde mirasçıları ile uzlaştırma görüşmeleri yürütülebileceğinden, ara kararında katılan sıfatını alan mağdurun mirasçıları da gösterilir (**CMK m. 243**).

Mahkeme tarafından gönderilecek dosyada, uzlaştırma konusu suç ya da suça ilişkin belgelerden, uzlaştırma için gerekli olup da mahkeme tarafından uygun görülenlerin yer alması, uzlaştırmamanın başarıyla sonuçlanması açısından önem arz eder.

4.

Uzlaştırma işlemleri, soruşturma evresinde olduğu üzere, kovuşturma evresinde de Uzlaştırma Bürosu tarafından yürütülür (**CMK m. 253**).

Kovuşturma evresinde mahkeme, belirli bir davayı, yalnızca istisnai durumlarda Uzlaştırma Bürosuna gönderebilir. Uzlaştırma süreci soruşturma evresinde usulüne uygun olarak yürütülmüşse, burada bir karşılıklı uzlaştırma anlaşmasına varılmamış olsa bile, ilgili dava kovuşturma evresinde uzlaştırmaya yönlendirilmez.

5.

Uzlaştırma sürecinin teklif aşamasında kaldığı durumlarda, uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma bürosuna teslim edilen teklif formu ve sürece ilişkin bilgilendirme tutanağı, aşağıdaki hususları tespit etmek üzere mahkeme tarafından değerlendirilecek/denetlenecektir:

- Taraflara uzlaştırma ve sonuçlarına dair yeterli bilginin verilip verilmediği,
- Ortaya konulan faaliyetler ve işlemler ile ilgili bilgilendirme raporu hazırlanıp hazırlanmadığı,
- Uzlaştırma teklif formlarında uzlaştırma konusu suç, uzlaşma teklif tarihi ve tarafların imzalarının yer alıp almadığı,
- Uzlaşma teklifinin mevzuata uygun olarak yerine getirilip getirilmediği.

Herhangi bir eksiklik tespit edilmesi durumunda, dosya eksikliklerin giderilmesi için uzlaştırmacıya tevdi edilmek üzere büroya gönderilir.

Herhangi bir eksiklik tespit edilmemesi durumunda, sanık hakkında yargılamaya devam olunur.

6.

Uzlaştırma süreci müzakere aşamasına geçtiğinde, uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma bürosuna sunulan uzlaştırma raporu ve ekleri, aşağıdaki hususların değerlendirilmesi ve karara bağlanması amacıyla mahkeme tarafından incelenir:

- Uzlaştırmacının ilgili süreçteki tüm tarafların özgür ve bilinçli kararına dayandırılıp dayandırılmadığı;
- Uzlaştırma sürecinin kanun ve yönetmeliğe uygun yürütülüp yürütmediği;

- Varsa edimin hukuka ve ahlaka uygun olup olmadığı;
- Uzlaştırma raporu ile ilgili iş ve işlemlerin kanunda belirtilen usul ve esaslara göre yapılıp yapılmadığı (**CMK m. 254 ve 253/17**).

7.

Raporu inceledikten sonra mahkeme:

- Yukarıdaki maddede belirtilen hususlara (koşullara) uygun olduğunu belirlerse, raporu mühür ve imza altına almak suretiyle onaylar, kovuşturma dosyasında muhafaza eder.
- Yukarıdaki maddede belirtilen durumlardan en az birine aykırı olması halinde, raporu onaylamaz. Onaylamama gerekçesini rapora yazar.
- Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olması durumunda, uzlaştırma süresine uyulması koşuluyla tarafların özgür iradesiyle farklı bir edim kararlaştırılması için dosyayı büroya gönderir .
- Uzlaştırma ile ilgili işlemlerin kanunda belirtilen usul ve esaslara aykırı olduğunu tespit ederse, ilgili aykırılıkların giderilmesi için dosyayı uzlaştırmacıya tevdi edilmek üzere büroya gönderir (**CMK m. 253/12**).

8.

Taraflar, kovuşturma evresinde uzlaşmanın uygulanabildiği durumlarda, uzlaşma teklifinin reddedilmesinden sonra en geç hüküm verilinceye kadar, uzlaştırma rapor örneğine uygun olarak uzlaşma belgesi düzenleyebilirler.

Bu belge Mahkeme tarafından, tarafların özgür iradelerine dayanıp dayanmadığı, varsa edimin hukuka ve ahlaka uygun olup olmadığı noktalarında denetlenir.

Tarafların özgür iradelerine dayandığı veya edimin hukuka ve ahlaka aykırı olmadığı kanaatine varılırsa, uzlaştırma raporu mühür ve imza altına alınarak, kovuşturma dosyasında saklanır.

Tarafların özgür iradelerine dayanmadığı veya edimin hukuka ve ahlaka aykırı olduğu kanaatine varılırsa, uzlaştırma raporu onaylanmaz. Onaylamama gerekçesi belgeye yazılır. (Yönetmelik m. 26).

9.

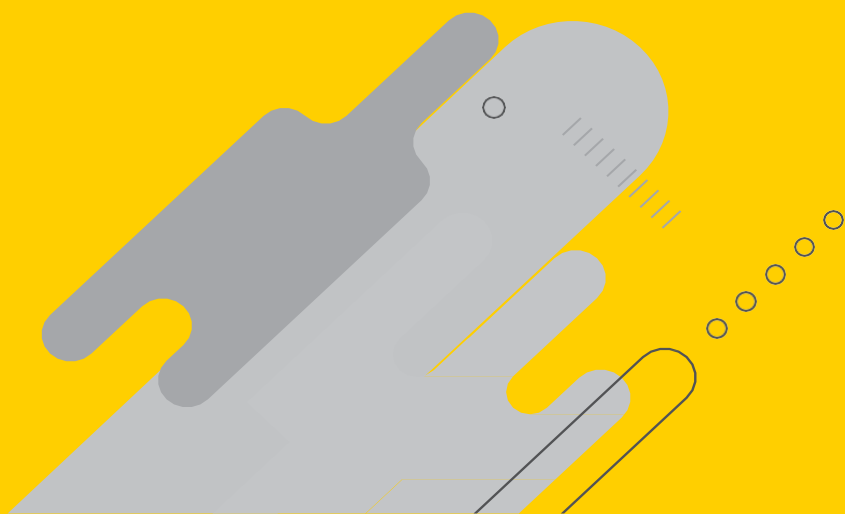
Uzlaştırma müzakereleri sonucunda mahkeme tarafından:

- Müzakere başarısızlıkla sonuçlanmışsa, sanık hakkında yargılamaya devam olunur;
- Edimsiz uzlaştırma durumunda veya sanığın edimi def'a-ten yerine getirmesi durumunda davanın düşmesine karar verilir;
- Uzlaştırma sonucunda edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi durumunda durma kararı verilir.
- Bu durumda, edim süresi içinde yerine getirilirse, durma kararı kaldırılır ve davanın düşmesine karar verilir.

- Edim süresi içinde yerine getirilmediği takdirde sanık hakkındaki yargılamaya devam olunur. (**Yönetmelik m. 27; CMK m. 254/2**).

10.

Uzlaşmanın gerçekleşmemesi halinde, uzlaştırmacı ücreti ve diğer giderler hakkında mahkeme tarafından yargılama giderlerine ilişkin hükümler uygulanır (**CMK m. 324**).

UZLAŖTIRMA BÜROSU PERSONELİNE YÖNELİK KILAVUZ

UZLAŖTIRMA BÜRO PERSONELİ

1.1

Büro Personeli Görevleri

SORUŖTURMA

UzlaŖtırma büro personeli Yönetmelikte belirtilen görevleri yerine getirir.

s. 80

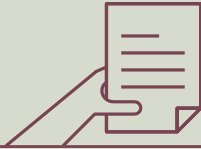
1.2

Büroya Gelen Dosya

SORUŖTURMA

UzlaŖtırma büro personeli, büroya gelen dosyaları, uzlaŖtırma bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısına sunar.

s. 80

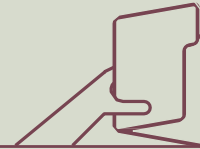
1.3

UzlaŖtırmacı Görevlendirilmesi ve UzlaŖtırma Evrakının Teslimi

SORUŖTURMA

Görevlendirilen uzlaŖtırmacıya, uzlaŖtırma evrakı tutanakla teslim edilir.

s. 80

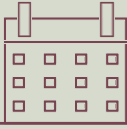
1.4

UzlaŖtırmacıya Belgelerin Verilmesi

SORUŖTURMA

Cumhuriyet savcısı tarafından uygun görülen belgeler, uzlaŖtırmacıya teslim edilir.

s. 81

1.5

Süre Uzatım Talebi

s. 81

SORUŞTURMA

Uzlaştırmacı tarafından yapılan süre uzatım taleplerini, Cumhuriyet savcısının onayına sunar.

1.6

Uzlaştırma Belgelerinin Teslim Alınması

Zaman
30+20+20

s. 81

SORUŞTURMA

Uzlaştırma işlemleri sonuçlandığında, uzlaştırmacı tarafından verilen belgeleri teslim alır.

1.7

Açıklamalı Tebligatın Yapılması

s. 81

SORUŞTURMA

Açıklamalı tebligat usulüne uygun olarak uzlaştırma büro personeli tarafından yapılır.

1.8

İstinabe

s. 82

SORUŞTURMA

Uzlaştırma teklif formunun veya raporun istinabe ile imzalatılması gereken hallerde, söz konusu görev uzlaştırma büro personeli tarafından yerine getirilir.

1.9

Edimin Takibi

SORUŞTURMA

Edimin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi halinde, edimin yerine getirilmesinin takibi uzlaştırma bürosu tarafından yapılır.

s. 82

1.10

Veri Girişlerinin Yapılması

SORUŞTURMA

Uzlaştırma süreci tamamlanan dosyaların veri girişleri, eksiksiz olarak yapılır.

s. 82

1.11

Uzlaştırma Görüşme Odaları

SORUŞTURMA

Uzlaştırma görüşme odalarının tahsisi ve düzenlenmesi, uzlaştırma büroları tarafından takip edilir.

s. 83

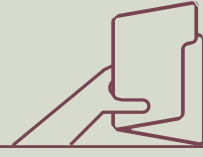
2.1

Mahkemeden Gelen Dosyaya Yapılacak İşlem

s. 83

KOVUŞTURMA

Kovuşturma evresinde mahkeme tarafından gönderilen dosya, kayıt işlemi tamamlandıktan sonra Cumhuriyet savcısına tevdi edilir.

2.2

Uzlaştırmacıya Belgelerin Teslimi

s. 83

KOVUŞTURMA

Kovuşturma evresinde mahkeme tarafından gönderilen belgeler, uzlaştıрма büro personeli tarafından uzlaştırmacıya teslim edilir.

2.3

Uzlaştıрма İşlemlerinde Süre

Zaman
30+20+20

s. 83

KOVUŞTURMA

Uzlaştıрма işlemleri uzlaştırmacıların uzlaştıрма evrakını almasından itibaren 30 gün içinde sonuçlandırılmalıdır. Talep üzerine bu süre, her defasında 20 günü aşmamak üzere en fazla iki defa daha uzatılabilir.

2.4

Uzlaştıрма Belgelerinin Büroya Teslimi

s. 83

KOVUŞTURMA

Kovuşturma evresinde belgeler, uzlaştırmacı tarafından uzlaştıрма bürosuna teslim edilir.

1.

Soruşturma Evresi

1.1.

Uzlaştırma Bürosunun iş ve işlemleri, Cumhuriyet Başsavcısı, Cumhuriyet Başsavcı Vekili veya Uzlaştırma Bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısının denetimi altında yazı işleri müdürünün yönetiminde zabıt katipleri ve diğer görevliler tarafından yürütülür.

Uzlaştırma bürosu personeli, Yönetmeliğin 40. maddesinde belirtilen görev ve sorumluluklarını bilir ve buna göre hareket eder.

Uzlaştırma bürosu personeli, Yönetmeliğin 43. maddesinde belirtilen dosyaları ve 46. maddesinde belirtilen dava dosyalarına ait klasörleri/ bilgileri tutar.

1.2.

Soruşturmaya konu suçun uzlaştırmaya tabi olduğu ve iddianame düzenlenmesi için yeterli şüphenin bulunduğu hallerde, soruşturma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından Gönderme Kararı ile büroya gelen dosyayı, Uzlaştırma Bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısına sunar (**Yönetmelik m. 10/2**).

1.3.

Uzlaştırmacılara tevdi edilecek uzlaştırma dosyası, Cumhuriyet savcısı veya büro personeli tarafından, UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi) dağıtım esaslarına göre otomatik olarak verilir.

Cumhuriyet savcısının onayıyla uzlaştırmacının görevlendirilmesinden sonra, taraflara, uzlaşma teklifinde bulunmak için çağrı; telefon, telgraf, faks, elektronik posta gibi araçlardan yararlanılmak suretiyle de yapılabilir. Ancak, bu çağrı uzlaşma teklifi anlamına gelmez (**Yönetmelik m. 29/7**).

1.4.

Soruşturma dosyasında yer alan uzlaştırmacı konusu suç ya da suçlara ilişkin belgelerden uzlaştırmacı için gerekli olup da Cumhuriyet savcısı tarafından uygun görülenlerin birer örneğı uzlaştırmacıya verilir.

1.5.

Uzlaştırmacının portal üzerinden gönderdiği süre uzatım, çekilme dilekçeleriyle tebligat, istinabe ve SEGBİS taleplerini içeren dilekçeleri Cumhuriyet savcısının onayına sunar.

ÖNEMLİ - Uzlaştırmacının portal üzerinden yaptığı uzlaştırmacı sürecine ilişkin taleplerin büro personeli tarafından takip edilmesi önemlidir.

1.6.

Uzlaştırmacının, uzlaştırmacı işlemlerini sonuçlandırdığında Ek-3'te yer alan Uzlaştırmacı Raporu Örneğı'ne uygun, tarafların edimlerini ayrı ayrı, şüphe ve tereddüte yer vermeyecek ve mümkünse sıra numarası içerecek şekilde hazırladığı raporu, kendisine verilen belge örneklerini ve varsa yapmış olduğu masrafları gösteren belge, gider pusulası veya rayice uygun yazılı beyanı UYAP'ta düzenlenecek tutanak ile teslim alır.

Soruşturma dosyasını, raporu ve varsa yazılı anlaşmayı gecikmeksizin Uzlaştırmacı Bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısına sunar (**Yönetmelik m. 18**).

1.7.

Uzlaştırmacının uzlaşma teklifinde bulunacağı taraflara iletişim araçlarıyla ulaşamaması hâlinde uzlaşma teklifine ilişkin açıklamalı tebligat büro aracılığıyla yapılır.

İlgili teklif formunda belirtilen adrese veya tarafların MER-NİS sisteminde kayıtlı adreslerine açıklamalı tebligat ile uzlaştırmacı teklif formu gönderilir.

Açıklamalı tebligat öncelikle tarafın soruşturma dosyasında yer alan en son adresine gönderilir. Bu adrese tebligat yapılamadığı durumlarda, uzlaştırmacının talebi üzerine tarafların MERNİS adresleri esas alınarak, Tebligat Kanunu m. 21/II'ye göre tebligat yapılmalıdır.

ÖNEMLİ - Açıklamalı tebligat ancak Uzlaştırma Bürosu aracılığıyla yapılır.

1.8.

Uzlaşma teklif formunun veya uzlaştırma raporunun istinabe suretiyle imzalatılması gereken hâllerde, teklif formu ve rapor tarafın bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığı istinabe bürosuna Uzlaştırma Bürosu tarafından gönderilir.

1.9.

Edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arzetmesi hâlinde, edimin yerine getirilip getirilmediğinin takibi büro tarafından yapılır (**Yönetmelik m. 20/2**).

1.10.

Uzlaştırma Bürosu personeli tarafından, uzlaştırma süreci tamamlanan dosyaların veri girişleri, istatistiki çalışmalarına esas olmak kaydıyla eksiksiz şekilde sisteme girilir. Bu aşamada uzlaştırma sürecinin hangi aşamada sonuçlandırıldığı (uzlaşma teklifi başsarsız / uzlaştırma müzakereleri başsarsız / uzlaştırma müzakereleri başarlı gibi) bilgisi de yazılmalıdır.

ÖNEMLİ - Doğru adli istatistik elde edilebilmesi için verilerin sisteme doğru, eksiksiz ve zamanında girilmesi gereklidir.

1.11.

UzlaŖtırma müzakerelerinin Yönetmelik m. 35 gereğince, adliye binalarında tahsis edilen görüşme odalarında yapılması halinde; güvenlik, gizlilik ve konfor şartlarının asgari düzeyde sağlanması ile odaların tahsisi ve düzenlenmesine ilişkin işlemler UzlaŖtırma Bürosu tarafından yerine getirilir.

2.

KovuŖturma Evresi

2.1.

Mahkeme tarafından gönderilen dosya, Büro personeline kayıt işlemi tamamlandıktan sonra Cumhuriyet savcısına tevdi edilir (**Yönetmelik m. 22/4**).

2.2.

UzlaŖtırma bürosuna gönderilen dosyanın uzlaŖtırmadan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından incelenmesi sonucunda, gönderme kararına esas suçun uzlaŖtırma kapsamında kaldığının anlaşılması halinde uzlaŖtırmacı görevlendirmesi, Daire Başkanlığı tarafından belirlenen listeye göre ilgili Cumhuriyet savcısının onayıyla yapılır.

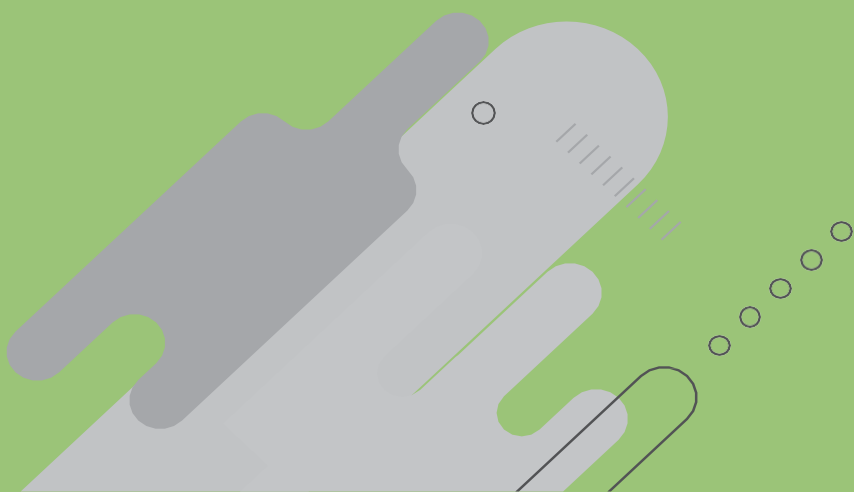
2.3.

KovuŖturma evresinde, uzlaŖtırma işlemlerinin 30 gün içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, görevlendirilen uzlaŖtırmacının talebi üzerine, Cumhuriyet savcısının onayı alınmak koşuluyla, UzlaŖtırma Bürosu, bu süreyi her defasında yirmi günü geçmemek üzere en fazla iki kez daha uzatabilir (**Yönetmelik m. 24**).

2.4.

UzlaŖtırmacı, uzlaŖtırma raporları, teklif formları ve uzlaşma dosyasını, soruŖturma evresinde olduğı gibi büroya teslim eder.

UzlaŖtırma Bürodan sorumlu Cumhuriyet savcısı dosyayı ve raporu, üst yazıyla mahkemeye gönderir.

AVUKATIN
UZLAŖTIRMA
SÜRECİNDEKİ
ROLÜNE İLİŖKİN
REHBER

AVUKATIN UZLAŞTIRMA SÜRECİNDEKİ ROLÜ

Uzlaştırma sürecinde avukat terimi, müdafileri ve vekilleri kapsamaktadır.

Avukatın uzlaştırma sürecindeki rolü, aşağıda belirtilen yönleri ile değerlendirilebilir:

- Avukatın müvekkilini uzlaştırma süreci ve hukuki sonuçları ile ilgili bilgilendirmesi, müvekkilinin menfaatlerine uygun şekilde, uzlaştırma sürecine katılım ile ilgili karar vermesine ve uygun müzakere stratejisini belirlemesine destek olması.

- Avukatın uzlaştırma süreci ile ilgili tespit ettiği hukuka aykırılıkları gidermeye yönelik olarak; somut olayın gerektirdiği şekilde, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı, Mahkeme, Uzlaştırma Bürosu ve uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı, uzlaştırmacı ve üst yargı organları nezdinde girişimlerde bulunması.

Rehber, avukatın uzlaştırma sürecindeki rollerini açıklamaya yönelik olarak iki kısımda ele alınmıştır.

- Birinci kısımda, avukatın müvekkilini uzlaştırma kavramları ve süreci ile ilgili bilgilendirmesi, sürece katılım ile ilgili kararını vermesine destek olması ve katılması halinde, müzakere stratejisinin belirlenmesine yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

- İkinci kısımda ise, avukatın uzlaştırma süreci aşamaları boyunca, yukarıda belirtilen kişi ve kurumlar nezdinde müvekkilinin hak ve menfaatlerini korumaya yönelik rolünü icra etmesi ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

1.

BİRİNCİ KISIM: AVUKATIN MÜVEKKİLİNE KARŞI UZLAŞTIRMA SÜRECİNE DAİR SORUMLULUKLARI

1.1.

Birinci Bölüm: Müvekkilin Uzlaştırma Sürecine Dahil Olma Kararını Belirlemeye Yönelik Sorumluluklar

1.1.1.

Müvekkilinin tarafı olduğu suç iddiası ile ilgili olarak, ilgili suçun/suçların uzlaştırma kapsamında olup olmadığının tespit edilmesi

Avukat, suçun uzlaştırma kapsamında olduğunu tespit etmesi halinde, özen yükümlülüğü gereği, uzlaştırma kurumu hakkında müvekkilini bilgilendirmeli ve ardından uzlaştırma sürecine dahil olmasını veya olmamasını müvekkilinin menfaatleri bakımından değerlendirmelidir.

1.1.2.

Müvekkilini, uzlaştırmaya dair temel kavramlar ve uzlaştırmamanın hukuki sonuçları hakkında bilgilendirmesi

Avukat, uzlaştırma kurumuna ilişkin olarak, aşağıda belirtilen hususlarda müvekkilini bilgilendirmelidir:

- Onarıcı adalet
- Uzlaştırma
- Uzlaştırmacı ve süreçteki işlevi
- Müzakere
- Edim
- Uzlaştırmamanın hukuki sonuçları

ÖNEMLİ - Avukat, müvekkiline uzlaştırmamanın hukuki sonuçlarıyla ilgili yapacağı bilgilendirmede aşağıdaki önemli hususlara mutlaka yer vermelidir:

- Uzlaşmak ile ilgili özgür iradeye sahip olduğu ve anlaşma yapılıncaya kadar uzlaşmaktan vazgeçebileceği.
- Uzlaşmaya varılması halinde, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, uzlaştırma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmayacağı, açılmış olan davadan feragat edilmiş olunacağı.
- Uzlaşmanın edimli veya edimsiz olarak gerçekleşebileceği, hukuka ve ahlaka uygun olduğu sürece tarafların didedikleri edim(ler) ile uzlaşabilecekleri.
- Uzlaştırma raporunun/ uzlaşma belgesinin, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısının/Mahkeme onaylaması ile ilam mahiyetinde belge olacağı.
- Edimli uzlaşmalarda, salt uzlaşmaya varılmış olmasının, şüpheli/sanık lehine sonuç doğurmayacağı, bunun için uzlaşmaya varılmasının yanında, edim(ler)in ifasının da gerektiği.
- Uzlaşılması ve kararlaştırıldıysa edim(ler)in yerine getirilmesi halinde, soruşturma veya kovuşturmanın sonlandırılacağı, edim(ler) yerine getirilmezse, soruşturma veya kovuşturmanın devam edeceği.

1.1.3.

Müvekkilinin menfaatleri bakımından uzlaştırma sürecine katılmasını değerlendirmesi

- Avukat, yukarıda belirtilen uzlaştırmaya dair temel kavramları müvekkiline açıkladıktan sonra, somut olayın hukuki değerlendirmesini yapmalı ve uzlaştırma sürecine katılmasını, müvekkilinin menfaatleri açısından değerlendirmelidir.

- Avukat, müvekkilinin menfaatleri bakımından, bir onarıcı adalet kurumu olan uzlaştırma sürecine katılmasını uygun görüyorsa, müvekkilini bu yönde teşvik etmelidir.

1.1.4.

Müvekkilinin uzlaştırma sürecinden beklentilerinin belirlenmesi ve gerçekçi olmasının sağlanması

Uzlaştırma sürecine dahil olma kararı verilmeden önce, uzlaştırma sürecine dahil olunması veya olunmaması durumundaki olası sonuçlar ve muhtemel riskler müvekkil ile birlikte değerlendirilmelidir. Bu değerlendirmeler neticesinde, müvekkilin beklentilerinin gerçekçi olması sağlanmalıdır.

Bu amaca yönelik olarak:

- Uzlaşmanın gerçekleşmemesi halinde, müvekkilin karşılaşılabileceği en kötü sonucun tespiti (WATNA)³,
- Uzlaşmanın gerçekleşmemesi halinde, müvekkilinin en iyi alternatifinin belirlenmesi (BATNA)⁴,
- Uzlaşma sürecine katılmamak veya sürecin sonunda uzlaşmaya varılamaması halinde, hukuk davası da dahil olmak üzere masraflara, yargılama giderlerine ve süreye ilişkin değerlendirmelerin yapılması,

3 **WATNA** (Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En Kötü Alternatif): Müzakerelerin sonuçsuz kalması halinde karşılaşılabilecek en kötü sonuç, ilgili tarafın WATNA'sıdır. Taraflar, müzakerelerin sonuçsuz kalması ve uyuşmazlığın çözülmemesi halinde, karşılaşılabilecekleri en kötü sonucu düşünmelidir (Haynes'dan aktaran Özbek M, 2013: 144).

4 **BATNA** (Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En İyi Alternatif): Anlaşmaya varıp varılmama kararı verirken, anlaşmanın mevcut en iyi alternatif olması sebebiyle cazipliği, karar vermede belirleyicidir. Talep veya teklif edilen maddi bir edimin uygunluğunu ölçmek için standart olan BATNA, ilgili tarafı hem aleyhine koşulları kabul etmekten koruyacak, hem de lehine olan koşulları reddetmeyi önleyecek standarttır. Avukat, edim talebi veya teklifini belirlerken veya diğer tarafın edim talebini veya teklifini cevaplandırırken, müvekkilinin BATNA'sı ile kıyaslayıp, menfaatlerini karşılayıp karşılamadığını gözden geçirmelidir (Ury, et al., 2012: 166-118).

- Süreç sonunda kabul edilebilecek en düşük limitin ve şartların belirlenmesi (Direnc noktası⁵),
- Karşı tarafın muhtemel istek, ihtiyaç ve hedeflerinin neler olabileceğine dair değerlendirmelerin yapılması,
- Karşı tarafça kabul edilebilecek en düşük sınırın ve şartların belirlenmesine yönelik değerlendirmelerin yapılması,
- Karşı tarafın muhtemel BATNA ve WATNA'sı üzerine tahmini değerlendirmeleri (Brenneuer, et al., 2021: 137) hususları önem arz etmektedir.

HATIRLATMA -Avukat, anlaşma sağlanamaması halinde müvekkilinin ne gibi hukuki sonuçlarla karşılaşabileceğini düşünmeli ve aynı zamanda müvekkilini “anlaşmaya varamazsa ne yapacağı” sorusu ile yüz yüze getirmelidir (Ury, et al., 2012: 117-118). Alternatiflerin farkında olmak, ilgili tarafın müzakere masasında gücünü arttıracak gibi, sınırlarını da belirlemeye yardımcı olur (Çetin, Arslan, 2014: 129). Bunun için de avukat, yukarıda belirtilen kavramlarla ilgili olarak, gerek kendi durumu gerekse diğer tarafın durumu hakkında, müvekkilinde farkındalık oluşmasını sağlamalıdır.

⁵ **Direnc Noktası:** Tarafın direnc noktası, müzakerelere son vermeden ve BATNA'sına yönelmeden önce kabul etmek isteyeceği en son anlaşmadır. İlgili taraf, başlangıç direnc noktasını, BATNA'sının ne kadar iyi olduğuna bağlı olarak belirlemelidir. Bununla birlikte direnc noktasını değiştirmenin maliyetini ve BATNA'sı değişken unsurlar içermesi halinde, almış olduğu bilinmeyene dair riskleri de unutmamalıdır (Lewicki et al., 2014: 41).

1.2.

İkinci Bölüm: Müvekkilin UzlaŖtırma Sürecine Dahil Olmaya Kararı Vermesi Halinde Avukatın Sorumlulukları

Müvekkilinin uzlaŖtırma sürecine katılma yönünde karar vermesi halinde, avukatın müvekkilinin menfaatlerini esas alarak uzlaŖtırma sürecine hazırlanılmasına yönelik sorumlulukları bu başlık altında açıklanmıştır.

1.2.1.

Müvekkile uzlaŖtırma sürecinin aşamalarının açıklanması

Avukat ve müvekkilinin yaptıkları değerlendirme neticesinde, uzlaŖtırma sürecine katılmak yönünde karar verildiyse, avukat uzlaŖtırma sürecini geniş ve dar anlamları ile müvekkiline açıklamalıdır.

Geniş anlamda uzlaŖtırma süreci, uzlaŖtırmaya tabi bir suça ilişkin dosyanın geçirdiği tüm safahatleri kapsayan süreçtir.

Geniş Anlamda UzlaŖtırma Sürecinin Aşamaları:

- a. Dosya uzlaŖtırma bürosuna sunulmadan önceki süreç
 - i. Soruşturma evresi
 - ii. Kovuşturma evresi
- b. Dosyanın uzlaŖtırma bürosunda bulunduğu süreç
 - b.1: Dosyanın görevlendirilen uzlaŖtırmacıda bulunduğu süreç
 - b.2: Dosyanın uzlaŖtırmacının işlemlerini bitirmesi ile yeniden uzlaŖtırma bürosuna döndüğü süreç
- c. UzlaŖtırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı/ Mahkeme tarafından onay süreci

Dar anlamda uzlaştırma süreci ise, uzlaştırmacının görevlendirilmesi ile başlayan ve uzlaştırma raporunun oluşturulması ve onaya sunulması ile neticelenen süreçtir. Dar anlamda uzlaştırma süreci, dosyanın uzlaştırmacının sorumluluğunda olduğu süreçtir.

Dar Anlamda Uzlaştırma Sürecinin Aşamaları:

- a. Uzlaşma teklifine davet
- b. Uzlaşma teklifi
- c. Müzakere
- d. Uzlaştırma raporunun oluşturulması
- e. Uzlaştırma raporunun onaya sunulması

Avukatın uzlaştırma sürecindeki rolüne ilişkin rehberde, geniş anlamda uzlaştırma süreci esas alınarak açıklamalar yapılmıştır. Avukatın, dar anlamda uzlaştırma sürecindeki rolü de bu kapsamda açıklanmıştır.

1.2.2.

Müvekkilin müzakerelere hazırlanması

Avukat, uzlaşma teklifini ve uzlaştırma sürecine dahil olmayı kabul etmiş müvekkilini, diğer tarafın da uzlaşma teklifini ve uzlaştırma sürecine dahil olmayı kabul etmesi ile, aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak uzlaştırma müzakerelerine hazırlamalıdır.

1.2.2.1.

Müvekkilin onarıcı yaklaşım çerçevesinde uzlaştırmaya dair ihtiyaç ve menfaatlerinin belirlenmesi

Uzlaştırma sürecinin işleyişinde ve onarıcı adalet çerçevesinde, mağdurun ve şüpheli/sanığın hem ortak hem de farklı ihtiyaçları ve menfaatleri olabilir.

Avukat, müvekkilinin ihtiyaçlarına yönelik olarak, uzlaştırmacının mağdur ve/veya şüpheli/sanık merkezli bir yaklaşım izlemesini sağlamalıdır.

Örnek: Avukat, müvekkili mağdur çok yaşlı bir kişi ise ve evinden çıkamıyorsa, ihtiyaçları ve menfaatleri belirlenerek uzlaştırma sürecinde dikkate alınması için durumu, uzlaştırmacıya bildirmelidir. Bunun yanında avukat, müvekkilinin bildirilen ihtiyaçlarını, uzlaştırmacının dikkate alıp almadığını takip etmelidir.

Örnek: Şüpheli/sanık tazminat içerikli edim talebini kabul etme niyetindedir; ancak ekonomik durumu nedeniyle edimin ifasını derhal değil de, ancak uygun bir süre sonra-örneğin üç ay-sağlayabilecektir.

- Avukat, mağdur müvekkilinin suçtan dolayı uğradığı zararın giderilmesine yönelik bir edimi belirlemesi konusunda, onarıcı adalet anlayışına dayanan, aydınlatıcı ve etkili sonuçlar üretmeye elverişli ve edim örneklerini gündeme getiren bir yaklaşım sunmalıdır. Avukat, mağdurun uğradığı zararın ve bu zarar neticesinde ortaya çıkan ihtiyaç ve menfaatlerinin onarıcı adalet çerçevesinde değerlendirmesini ve taraflar arasında müzakere edilecek bir edim talebi haline getirmesini sağlamalıdır.

- Uzlaştırmada taraflar, bilinçli bir şekilde ve özgür iradeleriyle ve hukuka ve ahlaka uygun edim(ler)i, başkaca bir sınıra tabi olmaksızın kararlaştırabilirler.

- Taraflar maddi veya manevi içerikli edim(ler) kararlaştırabilirler.

- Taraflar, bir veya daha fazla edim kararlaştırarak veya edimsiz olarak uzlaşabilirler.

Örnek Edimler:

- Fiilden kaynaklanan maddi veya manevi zararın tamamen veya kısmen tazmin edilmesi veya eski hale getirilmesi,
- Mağdurun veya suçtan zarar görenin haklarına halef olan üçüncü kişi ya da kişilerin maddi veya manevi zararlarının tamamen veya kısmen tazmin edilmesi veya eski hale getirilmesi,
- Bir kamu kurumu veya kamu yararına hizmet veren özel bir kuruluş ile, yardıma muhtaç kişi ya da kişilere bağış yapmak gibi edimlerde bulunulması,
- Mağdurun, suçtan zarar görenin, gösterecekleri üçüncü şahıs veya bir kamu kurumu veya kamu yararına hizmet veren özel bir kuruluşun belirli hizmetlerinin geçici süreyle yerine getirilmesi,
- Topluma faydalı birey olmayı sağlayacak bir programa katılımın sağlanması,
- Mağdurdan veya suçtan zarar görenden özür dilenmesi (Yönetmelik m. 33)

1.2.2.2.

Müzakereler neticesinde elde edinmek istenen hedeflerin belirlenmesi

Avukat müvekkiliyle, müzakereler neticesinde elde edinmek istenen hedefler ile ilgili bir değerlendirme yapılmalıdır. Bu değerlendirmede, ulaşılmak istenen hedefler net olarak belirlenmeli ve müzakerelerdeki esneklik ve verilecek tavizler elde edinmek istenen hedeflere uygun şekilde belirlenmelidir.

Değerlendirmenin diğeri bir neticesi olarak, uzlaştırmaya dair ihtiyaç ve beklentilerin belirlenmesi aşamasında üzerinde durulmuş olması gereken, kabul edilebilecek en düşük sınır ve şartlar (direnc noktası) da, müvekkilin bu adımda tespit edilmiş ihtiyaç ve menfaatlerine göre gözden geçirilmelidir.

1.2.3.

Müvekkilin ihtiyaçlarına ve menfaatlerine göre müzakere stratejisinin belirlenmesi

Avukat, uzlaştırma sürecine katılan müvekkiliyle, ihtiyaç ve menfaatlerine uygun olarak bir müzakere stratejisi belirlenmesine yönelik değerlendirme yapmalıdır.

Müzakereler, avukat ve müvekkili arasında belirlenen strateji çerçevesinde sürdürülmeli ve süreç sırasında elde edilen yeni bilgi ve koşullara göre (gerektiğinde) ihtiyaca göre revize edilmelidir.

2.

İKİNCİ KISIM: AVUKATIN DOSYANIN UZLAŖTIRMAYA İLİŖKİN TÜM AŖAMALARINDAKİ SORUMLULUKLARI

İkinci kısımda, uzlaştırma sürecinde dosyanın geçirdiği çeşitli safahatlerde, avukatın uzlaştırma sürecinin hukuka uygun yürütülmesi ve müvekkilinin menfaatlerini gözetmesi yönünde yapabileceği ve yapamayacağı girişimler ve işlemler açıklanmaya çalışılmıştır.

HATIRLATMA -Avukat, uzlaştırma sürecinin her aşamasında, sürecin hukuka uygunluğunu sağlamaya ve müvekkilinin menfaatlerini korumaya yönelik olarak, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısına, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısına ve Mahkemeye başvurabilir.

2.1.

Birinci Bölüm: Dosya Uzlaştırma Bürosuna Sunulmadan Önceki Süreç

2.1.1.

Dosyanın Soruşturmayı Yürüten Cumhuriyet Savcısının İdaresi Altında Olduğu Aşama

2.1.1.1.

Soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı nezdinde suç(lar)ın uzlaşma kapsamında olduğu/olmadığını yönünde girişimde bulunması

Müdafi, suçun uzlaştırma kapsamında olduğunu değerlendiriyorsa, dosyanın uzlaştırma bürosuna gönderilmesini sağlamaya yönelik olarak soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı nezdinde girişimde bulunabilir.

Keza vekil de, müvekkilinin menfaati doğrultusunda, dosyanın uzlaştırma bürosuna gönderilmesi veya gönderilmemesi yönünde soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı nezdinde girişimde bulunabilir.

2.1.1.2.

Soruşturmayı yürüten savcının delilleri toplamasının gözetilmesi

Soruşturma sonucunda yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma imkânının olmaması durumunda, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı uzlaştırma bürosuna göndermeksizin dosyayı sonuçlandırır.

Avukat, müvekkilin menfaatleri doğrultusunda, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının kovuşturmaya yer olmadığına dair kararına ilgili sulh ceza hâkimliği nezdinde itiraz edebilir.

2.1.1.3.***Dosyanın uzlaştırma bürosuna gönderilmesinin takip edilmesi***

Soruşturmaya konu suçun uzlaştırmaya tabi olması ve iddianame hazırlanması için yeterli şüphenin bulunması durumunda, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı, ilgili soruşturma dosyasını Yönetmelik Ek-1'e uygun gönderme kararı ile, uzlaştırma bürosuna gönderir.

Gönderme kararı aşağıdaki hususları içermelidir:

- mağdur, şüphelinin/sanığın kimlik ve adres bilgilerine ilişkin açıklamalar
- suç (ilgili kanun maddesi)
- suç tarihi
- şüphelinin/sanığın ilgili suçu işlediği hususunda yeterli şüphenin olduğuna dair açıklamalar
- somut olaya ve şüphelinin/sanığın suçu işlediği iddiasına dair açıklamalar

2.1.1.4.***Uzlaşma belgesi hazırlanması olasılığının değerlendirilmesi***

Soruşturma evresinde, uzlaştırmacı görevlendirilmeden önce veya uzlaşma teklifi reddedilmesinden sonra şüpheli ile mağdurun uzlaşmaya varmaları halinde, taraflarca, niteliğine uygun düştüğü ölçüde Yönetmelik Ek-3'te yer alan Uzlaştırma Raporu örneğine uygun bir uzlaşma belgesi düzenlenir.

ÖNEMLİ - Uzlaşma teklifinin reddedilmesine rağmen, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören uzlaştıklarını gösteren belge ile en geç iddianamenin düzenlendiğı tarihe kadar Cumhuriyet savcısına başvurarak uzlaştıklarını beyan edebilirler.

Uzlaşma belgesinde aşağıdaki hususlar açıkça belirtilmelidir:

- Tarafların ne şekilde uzlaştıkları (edimli veya edimsiz)
- Edimin yerine getirilme şekli ve zamanı

Cumhuriyet savcısı bu belgeyi Yönetmeliğın 18. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen (özgür iradeye dayanma, hukuka ve ahlaka uygunluk) kriterlere göre inceler ve değerlendirir (Yönetmelik m.19/1).

Avukat, uzlaştırmacının katılımı olmaksızın, müvekkilinin ihtiyaç ve menfaatlerine uygun olarak karşı tarafla, uzlaşma belgesi düzenlemek suretiyle kendi aralarında uzlaşmaya varma hususunu değerlendirebilir.

Avukat, uzlaştırmacının katılımı olmaksızın, tarafların kendi aralarında uzlaşma belgesi hazırlayarak uzlaşmaya varma imkanı olan durumlarda, müvekkili ile yaptığı değerlendirme neticesinde, karşı tarafla, uyuşmazlık konusunu müzakere etmeye karar verirse, müzakereleri başlatmak için girişimde bulunur.

Avukat, müzakerelere müvekkili ile katılarak ona yardımcı olabileceğı gibi, vekaletnamede özel olarak yetki verilmesi halinde müvekkili olmadan da bizzat katılarak müvekkilini temsil edebilir.

Avukat, hukuka ve ahlaka uygun ve icra edilebilir nitelikte edim(ler) belirlenmesi konusunda müvekkiline destek olur.

Taraflar arasında yürütülen müzakereler olumlu şekilde neticelenirse, uzlaşmadan umulan hukuki sonuçlar yaratacak şekil ve içerikte bir uzlaşma belgesi hazırlanır.

HATIRLATMA - Avukat, uzlaştırma sürecinin, uzlaşma belgesi düzenleyerek uzlaşmaya varmaya imkan olan tüm aşamalarında, müvekkilinin lehine olarak bu imkanı kullanmayı değerlendirmelidir.

2.1.2.

Kovuşturma Evresinde Uzlaştırma

Kural olarak, uzlaştırma, soruşturma evresinde gerçekleştirilir. Ancak, kovuşturmaya konu suçun kamu davası açıldıktan sonra uzlaştırma kapsamında olduğunun anlaşılması hâlinde, dosya, CMK'nun 253. maddesinde belirtilen esas ve usullere uygun olarak uzlaştırma işlemlerinin yerine getirilmesi amacıyla uzlaştırma bürosuna gönderilir. (CMK, m. 254).

2.1.2.1.

Dava dosyasının uzlaştırma bürosuna gönderilmesinin takip edilmesi

Mahkeme, aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde dosyayı gönderme ara kararıyla uzlaştırma hükümlerinin uygulanması için uzlaştırma bürosuna gönderir.

- Kovuşturmaya konu olan suçun hukuki niteliğindeki değişiklik nedeniyle uzlaştırma kapsamında olduğunun anlaşılması,

- Uzlaşma teklifi yapılması gerektiğinin ilk olarak kovuşturma evresinde anlaşılmış olması.
- İddianamenin yerine geçen bir belge ile Cumhuriyet savcısı tarafından doğrudan mahkemeye getirilen uzlaştırma-ya konu olan bir suçun varlığı,
- Kovuşturma evresinde, kanunda meydana gelen değişiklik nedeniyle suçun uzlaştırma kapsamında kalması (Yönetmelik, m.22).

Avukat bu durumda dava dosyasının mevcut safahatinde, netice olarak şu iki hususu değerlendirmelidir:

- Kovuşturma konusu suç uzlaştırma kapsamında mıdır?
- Suça ilişkin olarak uzlaştırma prosedürü uygulanmış mıdır?

HATIRLATMA -Eğer suç uzlaştırma kapsamında olmasına rağmen uzlaştırma prosedürü uygulanmamışsa, avukat uzlaştırma prosedürünün uygulanmasını Mahkemeden talep edebilir.

2.1.2.2.

Avukatın Mahkemeden uzlaştırma işlemlerini başlatmasını talep etmesi

Avukat, Yönetmelik m.22’de sayılan koşullardan birinin varlığı halinde, müvekkilinin ihtiyaç ve menfaatleri doğrultusunda mahkeme nezdinde uzlaştırma sürecinin başlatılmasını talep edebilir.

Mahkeme, talep üzerine veya resen yapacağı değerlendirme neticesinde, yukarıda belirtildiği üzere Yönetmelik m.

22’de sayılan durumların varlığını tespit etmesi hâlinde, dosyanın uzlaştırma işlemleri yürütülmek üzere uzlaştırma bürosuna gönderilmesine karar vermelidir.

2.1.2.3.

Uzlaşma belgesi hazırlanması olasılığının değerlendirilmesi

Kovuşturma evresinde, uzlaştırmanın uygulanabileceği hallerde, yapılan uzlaşma teklifinin reddedilmesine rağmen, hüküm verilmeye kadar, sanık ile mağdur, katılan veya suçtan zarar görenin aralarında uzlaşmaları halinde, taraflarca, niteliğine uygun düştüğü ölçüde Ek-3’te yer alan Uzlaştırma Raporu örneğine uygun bir uzlaşma belgesi düzenlenebilir.

Uzlaşma belgesinde aşağıdaki hususlar açıkça belirtilmelidir:

- Tarafların ne şekilde uzlaştıkları (edimli veya edimsiz)
- Edimin yerine getirilme şekli ve zamanı

Mahkeme bu belgeyi 25. maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen (özgür iradeye dayanma, hukuka ve ahlaka uygunluk) kriterlere göre inceler ve değerlendirir (Yönetmelik m.26/1).

Avukat, müvekkili ile karşı tarafın (uzlaştırmacının katılımı olmaksızın) uzlaşma belgesi düzenlemek suretiyle kendi aralarında uzlaşmaya varma hususunu, müvekkilinin menfaatleri açısından incelemeli ve konuyu müvekkili ile değerlendirmelidir.

Müvekkili ile yaptığı değerlendirmede, müvekkili karşı tarafla (uzlaştırmacının katılımı olmaksızın) uyuşmazlık konusunu müzakere etmeye karar verirse, avukat karşı taraf nezdinde, bu yönde girişimde bulunmalıdır.

Avukat, müzakerelere müvekkili ile katılarak ona yardımcı olabileceği gibi, müvekkilinin yokluğunda, müvekkili tarafından vekaletnamede belirtilen sınırlar içerisinde müvekkilini temsil edebilir.

Avukat, hukuka ve ahlaka uygun ve icra edilebilir nitelikte edim(ler) belirlenmesi konusunda müvekkiline destek olmalıdır.

Avukat, müvekkili ile karşı taraf arasında yürütülen müzakereler olumlu şekilde neticelenirse, uzlaşmadan umulan hukuki sonuçlar yaratacak şekil ve içerikte bir uzlaşma belgesi hazırlanmasına katkı sunmalıdır.

2.2.

İkinci Bölüm: Uzlaştırma Bürosunda Yapılan İşlemler

Uzlaştırma işlemleri, gerek soruşturma evresinde ve gerekse kovuşturma evresinde uzlaştırma bürosu tarafından yürütülür. Soruşturma evresinde, soruşturmanın yürütülmesinden sorumlu Cumhuriyet savcısı dosyayı uzlaştırma bürosuna gönderir. Kovuşturma evresinde, Mahkeme uzlaştırma ile ilgili dosyayı uzlaştırma bürosuna gönderir.

2.2.1.

Uzlaştırmacının görevlendirilmesini takip süreci

Uzlaştırma bürosuna gönderilen dosyanın, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından incelenmesi sonucunda, gönderme kararına esas suçun uzlaştırma kapsamında kaldığının anlaşılması halinde, uz-

laŖtırmacı görevlendirilmesi, Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan listeye göre ilgili Cumhuriyet savcısının onayı ile yapılır (Yönetmelik m. 12/1).

Avukat, dosyada uzlaŖtırmacı görevlendirilip görevlendirilmediğini uzlaŖtırma bürosu nezdinde bizzat takip edebilir. Bu Ŗekilde, uzlaŖtırmacının görevlendirilmesinden en kısa zamanda haberdar olması mümkün olacak ve avukat ilgili uzlaŖtırmacı ile temas kurarak en kısa zamanda sürece dahil olabilecektir.

Bu adıma kadar, avukat ile müvekkili arasında, onarıcı adalet ve uzlaŖtırmaya ilişkin ihtiyaç ve menfaatleri ile bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik müzakere stratejileri henüz netleŖtirilmediyse, uzlaŖtırmacının görevlendirildiğı bu adımda belirtilen hususların netleŖtirilmesi uygun olur.

2.3.

Üçüncü Bölüm: UzlaŖtırmacı Tarafından Yürütölen Süreç

2.3.1.

Hazırlık AŖaması

2.3.1.1.

Avukatın uzlaŖtırmacı ile telefonla temas kurulması

Avukat, müvekkiline uzlaŖtırmacı görevlendirildiğıne dair SMS ile bilgi gelir gelmez kendisini bu durum ile ilgili bilgilendirmesini istemelidir.

Avukat, müvekkilinin kendisini uzlaŖtırmacının görevlendirilmesine ilişkin bilgilendirmesi neticesinde, bilgilendirmeye dair SMS'teki uzlaŖtırmacıya ait telefon numarasını müvekkilinden öğrenerek, uzlaŖtırmacı ile iletişime geçmeli ve müvekkilini süreçte temsil edeceğı/müvekkiline yardımcı olacağına dair bilgilendirme yapmalıdır.

HATIRLATMA -Uzlaştırmacının tarafa ulaşamaması ve iletişim kuramaması durumunda, avukat uzlaştırmacıya bu yönde yardımcı olmalıdır.

2.3.1.2.

Uzlaşma teklifine davet ve bilgilendirme sürecinde, müvekkilinin doğru şekilde bilgilendirilmesinin takip edilmesi

Avukat, uzlaştırmacı tarafından yapılan ön bilgilendirmelerin Yönetmelikte belirtilen çerçevede mevzuata uygun şekilde yapılmasını gözetmelidir. Avukat bu amaca yönelik olarak, müvekkilinin, uzlaştırmacı tarafından yapılan arama ve açıklamalara ilişkin olarak kendisini bilgilendirmesini sağlamalıdır.

Avukat, uzlaştırmacının uzlaşma teklifine ilişkin davetinin, amacına uygun olarak, öncelikle yüz yüze uzlaşma teklifinde bulunmak için bir randevu vermeye yönelik olmasını gözetmelidir.

ÖNEMLİ - Uzlaşma teklifi için yapılan davet ile uzlaşma teklifi arasında ayırım yapmak gerekir.

Uzlaşma teklifi için yapılan davet, uzlaştırmacı tarafından, telefon v.b. gibi iletişim araçlarını kullanılarak, ilgili tarafla karşılıklı ilk iletişimin kurulduğu, uzlaştırma kurumu hakkında ön bilgilendirme yapıldığı, tarafların sorularını cevaplandığı ve ilgili tarafın hazır bulunacağı detaylı bilgilendirmenin ardından yüz yüze toplantıda yapılacak uzlaşma teklif için randevu almak üzere girişimde bulunulduğu adımı ifade etmektedir.

Uzlaşma teklifi ise, kural olarak hazır bulunan ilgili tarafla yapılacak yüz yüze toplantıda yapılması gereken, Yönetmelik Ek- 4’te uzlaşma teklif formu ilgili tarafa verilerek ve formda yer alan bilgiler açıklanarak, taraflara hakları, uzlaştırmamanın mahiyeti, hukuki sonuçları hakkında detaylı bilgilendirmenin yapılması ve ardından ilgili taraftan, uyuşmazlığı onarıcı adalet yöntemiyle çözme ile ilgili iradesini belirleyerek, uzlaştırma sürecine dahil olmakla ilgili kararını bildirmesinin talep edilmesidir.

Kural olarak, hazır bulunan ilgili tarafa yüz yüze yapılması gereken uzlaşma teklifi neticesinde, ilgili taraf Yönetmelik Ek-4’te bulunan uzlaşma teklif formunu imzalayarak kararını bildirir.

ÖNEMLİ -Avukat, müvekkiline uzlaşma teklif etmek için yapılacak davetin, mevzuata aykırı şekilde, telefonda uzlaşma teklifine dönüşmemesini gözetmelidir.

Uzlaştırmacının “uzlaşma teklif etmek için davet” aşamasında, taraflara telefonda, “uzlaşmak istiyor musunuz?” tarzında soru sorması, esasen hazır bulunan tarafa yüz yüze yapılması gereken uzlaşma teklifi usulüne aykırılık teşkil edecektir.

2.3.2.

Uzlaşma teklifi aşaması

Uzlaştırmacı, kural olarak, uzlaşma teklifine davet neticesinde randevu verdiği tarafla bir araya gelerek, uzlaşma teklif eder. Uzlaştırmacının taraflara uzlaşma teklif etmeden önce, taraflara uzlaştırma kurumu ile ilgili olarak, aşağıda açıklandığı şekilde detaylı bilgilendirme yapması gerekmektedir.

HATIRLATMA -Uzlaştırmaya ilişkin bilgilendirme ve uzlaşma teklifi, birlikte değerlendirilmesi ve yrtlmesi gereken adımlardır. Uzlaştırmacının bu adımları takip edip etmediği, avukat tarafından gözetilmelidir.

2.3.2.1.

Uzlaştırmacı tarafından yapılan bilgilendirmenin mevzuata uygunluğunun gözetilmesi

Tarafların zgr ve bilinçli iradelerinden söz edilebilmesi için, tüm taraflara uzlaşma teklifinden önce uzlaştırma sürecine, işlemlerine ve uzlaştırmanın nihai sonuçlarına ilişkin bilgilendirmenin yapılması gerekmektedir. Uzlaştırmacının, uzlaşma teklifi öncesinde tarafları bilgilendirme yükümlülüğü, aşağıda belirtilen çerçevede düzenlenmiştir:

- Uzlaştırma sürecine başlanmadan önce, taraflar hakları, uzlaştırmanın mahiyeti ve verecekleri kararların hukuki sonuçları hakkında bilgilendirilir (Yönetmelik m. 5/5).
- Uzlaşma teklifinde bulunulması halinde, ilgili kişiye uzlaştırmanın mahiyeti ve uzlaşmayı kabul ve reddetmenin hukuki sonuçları anlatılır (CMK, m. 253/5).
- Tarafa uzlaşma teklif edilmeden önce, ilk olarak teklif formundaki bilgilerin açıklanması gerekir. (Yönetmelik, m. 29/5).

2.3.2.2.

Uzlaştırmacı tarafından yapılan uzlaşma teklifinin mevzuata uygunluğunun gözetilmesi

Uzlaştırmacı, uzlaşma teklifini kural olarak, hazır bulunan ilgili tarafa yüz yüze yapmalıdır. Uzlaştırmacı tarafından yapılacak uzlaşma teklifi, Ek-4'deki uzlaşma teklif formu

ilgili tarafa verilerek, uzlaştırmaya dair bilgilendirmenin ardından olacak şekilde, onarıcı adalet yöntemi olan uzlaştırma sürecine dahil olmakla ilgili kararının sorulması suretiyle yapılır. İlgili taraf, uzlaşma teklif formunu imzalarak, kararını uzlaştırmacıya bildirir. Formun bir örneği ilgili tarafa verilir.

Uzlaştırmacı, uzlaşma teklifini uzlaştırma bürosu aracılığıyla açıklamalı tebligat, istinabe veya Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) yoluyla da yapabilir. Bununla birlikte, uzlaşma teklifinin, yüz yüze yapılması yerine, belirtilen yöntemlerle yapılabilmesi için, her bir yönteme ilişkin özel koşulun gerçekleşmesi gerekir.

HATIRLATMA -Taraflara telefonda uzlaşma teklifi yapılmaz. Zira uzlaşma teklifinin ne şekilde yapılacağı Yönetmeliğin 29/5 ve 29/3 maddelerinde tahdidi olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, taraflara yönelik olarak uzlaşma teklifinin, yine Yönetmeliğin 29. maddesinde belirtilen usullerle yapılması gerekmekte birlikte, uzlaşma teklif sürecine yönelik görüşmelerin ve müzakerelerin telefonda yürütülmesi mümkündür. Uzlaşma teklifi, kural olarak hazır bulunan ilgili tarafa yüz yüze yapılmalıdır. Avukat, uzlaşma teklifinin usulüne uygun yapılmasını gözetmelidir.

Uzlaşma teklifinin açıklamalı tebligat, SEGBİS veya istinabe yöntemiyle yapıldığı durumlarda uzlaştırmacı, uzlaştırma raporunda veya bilgilendirme tutanağında istisnai usulleriyle yapma nedenini belirtilir.

ÖNEMLİ - Uzlaşma teklifi doğrudan tarafa yapılır. Uzlaşma teklif formu, bizzat tarafça imzalanır.

Tarafın gerçek kişi olduğu durumlarda, uzlaşma teklifi avukata yapılmaz.

Avukat, müvekkili adına uzlaşma teklif formu imzalamaz.

Avukat, uzlaşma teklifi sürecinde müvekkiline eşlik edebilir.

Mağdurun veya suçtan zarar görenin özel hukuk tüzel kişisi olması durumunda, özel hukuk tüzel kişisine uzlaşma teklif edilmesi ve teklife dair kararın tüzel kişi yetkili tarafından bildirilmesi mümkündür. Bununla birlikte, vekâletnamesinde uzlaştırma sürecinde müvekkili temsil edebileceğine dair özel yetki bulunan vekile uzlaşma teklif edilebilir ve teklife dair karar vekil tarafından uzlaştırmacıya bildirilebilir.

HATIRLATMA - Uzlaşma teklifinin kabul edilmesi, karşı tarafla uzlaşmaya varıldığı anlamına gelmemektedir.

Uzlaşma teklifi neticesinde, ilgili tarafın uzlaşma teklifini kabul ettiğine ilişkin kararını bildirmesi, uyuşmazlığı onarıcı adalet çerçevesinde karşı tarafla müzakere etmeyi kabul ettiğı anlamına gelmektedir.

Yukarıda belirtilen sebeplerle, mağdurun uzlaşma teklifine ilişkin kararını bildirmesi sırasında, edim talebini gündeme getirmesi uygun ve gerekli değildir.

Yine aynı sebeplerle Ŗüpheli/sanık bakımından, uzlaŖma teklifine dair kararını, karŖı tarafın edime iliŖkin taleplerinin açıklanmasından sonra bildirmeyi talep etmek uygun değildir.

Zira uzlaŖtırma sürecinin akıŖ silsilesinde edim talebinin veya önerisinin uzlaŖma teklifi aŖamasında değil, müzakere aŖamasında bildirilmesi ve uzlaŖtırmacı tarafından da müzakere aŖamasında gündeme alınması gerekmektedir.

ÖNEMLİ - UzlaŖtırmacı, diğer tarafın teklifi kabul veya red-etmesine bağlı olmaksızın, hem mağdura hem de Ŗüpheliye/sanığa bilgilendirme yapmalı ve uzlaŖma teklif etmelidir (**CMK m. 253/4**).

ÖNEMLİ - UzlaŖma teklifinin reddedilmesine rağmen, tarafların uzlaŖma belgesi hazırlayarak uzlaŖma imkanlarına iliŖkin olarak, soruŖturma evresi için 2.1.1.4. ve kovuŖturma evresi için 2.1.2.3'deki açıklamalar dikkate alınmalıdır.

2.3.3.

Müzakere AŖaması

Müzakere aŖaması, mağdurun ve Ŗüphelinin/sanığın uzlaŖma teklifini kabul etmesiyle baŖlar.

2.3.3.1.

Müzakereye hazırlık aşaması

2.3.3.1.1.

Avukatın vekaletnamesinde uzlaştırma sürecine katılmaya dair özel yetkisinin bulunması

Avukat, uzlaştırma müzakerelerine yalnızca vekaletnamesinde özel yetki bulunması halinde katılır.

2.3.3.1.2.

Uzlaştırmacının müvekkilini doğru şekilde bilgilendirip bilgilendirmediğinin izlenmesi

Müzakereler başlamadan önce uzlaştırmacı taraflara, uzlaştırmanın temel ilkeleri kendisinin tarafsızlığını, uzlaştırma süreci ve sonuçları ile uzlaştırmacı ve tarafların uzlaştırmadaki işlevlerini, gizlilik yükümlülüğünü açıklar ve onların süreci anlamalarını sağlar (Yönetmelik m. 5/8).

HATIRLATMA -Avukat, müzakerelere başlamadan önce uzlaştırmacı tarafından yapılan bilgilendirmenin mevzuata uygunluğunu gözetmelidir.

2.3.3.1.3.

Müzakerelere katılacak olanların mevzuatta belirtilen kişilerle sınırlı olmasının gözetilmesi

Uzlaştırma müzakerelerine, şüpheli, sanık, katılan, mağdur, suçtan zarar gören, kanuni temsilci, müdafî ve vekil katılabilir (CMK, m. 253/13; Yönetmelik m.31/1).

HATIRLATMA -Avukat, müzakerelere ve hazırlık görüşmelerine katılacak kişilerin mevzuatta belirtilen kişiler olmasını gözetmelidir.

2.3.3.1.4.

Müzakerelere hazırlık toplantılarının gerçekleştiği yerlerin mevzuata uygunluğunun gözetilmesi

Uzlaştırma müzakereleri:

- Adliye binalarında uzlaştırma müzakereleri için oda tahsis edilmişse bu yerlerde;
- Kamu kurum ve kuruluşlarında özellikle bu amaçla ayrılmış yerlerde;
- Tarafların kabul etmesi şartıyla, uzlaştırmacının faaliyetlerini yürüttüğü büroda;
- Tarafların menfaatlerine uygun, kendilerini huzurlu hissedecekleri güvenli bir ortamda veya taraflarca kabul edilen bu işe uygun başka yerlerde gerçekleştirilebilir (Yönetmelik, m. 35).

HATIRLATMA -Avukat, müzakerelere hazırlık toplantısının ve müzakerelerin mevzuata uygun yerlerde yapılmasını gözetmelidir.

2.3.3.1.5.

Müzakere toplantısının türünün belirlenmesi

Müzakereler, taraflara birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülebilir, (Yönetmelik m.31/3). Müzakereler belirtilen şekillerde gerçekleştirilirken, görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması da mümkündür.

Somut olayın özelliklerine göre, müzakereler, Yönetmelik m. 31/3-4 çerçevesinde, tarafların toplantılara birlikte katılımıyla veya tarafların birlikte görüşmesinin mümkün

olmadığı durumlarda, uzlaştırmacının her bir mağdur ve şüpheliyle/sanıkla ayrı ayrı yaptığı toplantılarla yürütülen görüşmelerle gerçekleştirilebilir.

Müzakerelerin tarafların toplantılara birlikte katılımıyla gerçekleştirilebilmesi, yalnızca tarafların özgür, bilinçli ve resmi olarak bu yöndeki iradelerini beyan ettiği ve uzlaştırmacının bu şekilde gerçekleştirilecek görüşmelerin taraflar, üçüncü kişiler ya da süreç açısından bir risk içermediğinden emin olduğu durumlarda mümkündür. Bunun yanında, şüphelinin/sanığın olaya ilişkin sorumluluğu bir seviyede kabul etmesi ek bir koşul olarak dikkate alınmalıdır.

2.3.3.2.

Uzlaştırma müzakerelerinin başlatılması

2.3.3.2.1.

Müzakere sürecine yalnızca mevzuatta belirtilen kişilerin katılıp katılmadığının izlenmesi

Uzlaştırma müzakerelerine yalnızca ilgili mevzuatta belirtilen kişiler katılabilir. Bu konuda, 2.3.3.1.3. de yapılan açıklamalar aynen geçerlidir.

2.3.3.2.2.

Müzakerelerin mevzuata uygun yerlerde yapılmasının gözetilmesi

Uzlaştırma müzakereleri mevzuata belirtilen yerlerde yapılabilir. Bu konuda, 2.3.3.1.4'te yapılan açıklamalar aynen geçerlidir.

2.3.3.2.3.

Müzakere aşamasında gizlilik ilkesine uygunluğun izlenmesi

Uzlaştırma müzakereleri gizli yürütülür. Avukat, uzlaştırmacının gizlilik yükümlülüğüne ve gizlilik sınırlamalarına uyma şeklini izlemelidir; taraflar, müdafî ve vekiller de gizlilik yükümlülüğüne uymakla yükümlüdür. (CMK, m. 253/13; Yönetmelik, m. 5/7; m. 32).

Avukat gizlilik yükümlülüğü ile ilgili olarak müvekkilini bilgilendirebilir.

Avukatın, uzlaştırma sürecinin gizlilik yükümlülüğüne uygunluğunu izlemesi, aşağıdaki hususları içermektedir:

- Uzlaştırmacının, uzlaştırma sürecinde yapılan açıklamaların, görevi sebebi ile kendisine verilen ve diğer şekilde öğrendiği bilgi belge ve olguların, gizliliğini koruması (Yönetmelik, m.5/7; m. 32/1),
- Taraflardan biri tarafından verilen gizli bilgi ve belgelerin, verenin izni alınmadan veya kanunen zorunlu olmadıkça diğer tarafa açıklanamaması (Yönetmelik, m. 5/7),
- Taraflar, müdafî ve vekillerin de gizlilik kuralına uymakla yükümlü olmaları (Yönetmelik, m. 32/2),
- Uzlaştırma sürecinde yapılan açıklamaların herhangi bir soruşturma, kovuşturma ya da davada delil olarak kullanılmaması ve müzakerelere katılanların bu bilgilere ilişkin olarak tanık olarak dinlenememesi (Yönetmelik, m. 32/3).
- Daha önce mevcut olan bir belge veya olgunun, uzlaştırma müzakereleri sırasında ileri sürülmüş olmasının, bunların soruşturma veya kovuşturma sürecinde ya da bir davada delil olarak kullanılmasına engell teşkil etmemesi (Yönetmelik, m. 32/4).

2.3.3.2.4.

Uzlaştırmacının etik ilkelere uygun hareket edip etmediğinin izlenmesi

Uzlaştırmacı görevini yerine getirirken etik ilkelere uygun hareket etmek zorundadır (Yönetmelik, m.6/1). Avukat, süreç boyunca uzlaştırmacı tarafından etik ilkelerin göz ardı edildiğini veya ihlal edildiğini düşündüğü durumlarda, Mahkeme ve/veya uzlaştırma bürosundan sorumlu savcının nezdinde gerekli girişimlerde bulunmalıdır.

2.3.3.2.5.

Tarafların ve uzlaştırmacının edim(ler)e dair değerlendirme ve kararlarının mevzuata uygunluğunun gözetilmesi

Uzlaştırma müzakereleri neticesinde belirlenen edim(ler) tarafların:

- Özgür ve bilinçli kararına dayanmalıdır (Yönetmelik, m. 5/1; m. 18/4-5; m. 25/4-5).
- Hukuk ve ahlak kurallarına uygun olmalıdır (Yönetmelik, m. 18/4-5; m. 25/4-5).

HATIRLATMA - Avukat, müzakere edilen edim(ler)i, yukarıdaki kriterlere göre değerlendirmelidir.

Yukarıdaki kriterlere uygun olmayan durumlar tespit etmesi halinde, öncelikle uzlaştırmacı ve gerekli görmesi halinde uzlaştırma bürosundan sorumlu savcı nezdinde girişimlerde bulunmalıdır.

2.3.3.3.

Müzakereleri sonuçlandırma aşaması

Müzakereler, tarafların uzlaşmaya varması veya uzlaşmanın gerçekleşmemesi ile neticelenebilir.

2.3.3.3.1.

Müzakerelerin uzlaşma ile neticelenmesi

Taraflar edimli veya edimsiz olarak uzlaşmaya varabilirler. Bu durumda:

- Uzlaştırmacı, uzlaşmanın gerçekleştiği yönünde uzlaştırma raporu hazırlar.
- Uzlaştırma raporu taraflarca imzalanır.
- Uzlaşma edimleri, maddi edimler (maddi tazminat vb.) olabileceği gibi, özür gibi maddi içeriği olmayan edimler de olabilir.
- Hukuka ve ahlaka uygun olduğu sürece, taraflar dilediği şekilde edim(ler) belirleyerek uzlaşabilirler.

2.3.3.3.2.

Müzakerelerin taraflar uzlaşmaya varmadan neticelenmesi

Taraflar müzakereler neticesinde uzlaşamayabilir. Bu durumda:

- Uzlaştırma raporu hazırlanır ve taraflarca imzalanır.
- Uzlaştırma raporuna, uzlaştırmamanın başarısızlıkla sonuçlanması nedenleri yazılır.
- Soruşturma veya kovuşturma devam eder.
- Suça ilişkin tazminat davası açma hakları devam eder.

2.3.3.3.3.

Müzakerelerin kısmen uzlaşma ve kısmen uzlaşmama ile neticelenmesi (Kısmi Uzlaşma)

Kısmi uzlaşma iki halde gerçekleşebilir:

- Şüpheli/sanık tarafından, mağdura karşı uzlaştırma kapsamına giren birden fazla suçun işlendiğine yönelik soruşturmada/kovuşturmada, bir veya daha fazla suça ilişkin uzlaşmanın gerçekleşip, aynı dosyadaki diğer suç(lar) bakımından uzlaşmaya varılamadığı vakılarda kısmi uzlaşma gerçekleşmiş olur. Bu durumda, hakkında uzlaşmaya varılan suç(lar) bakımından uzlaşmaya dair, hakkında uzlaşmaya varılamayan suç(lar) bakımından da uzlaşmama-ya dair hükümler uygulanır.

- Kısmi uzlaşmanın olabildiği bir başka durum ise, aynı dosyada birden fazla şüpheli/sanık bulunması halidir. Bu durumda, kendisiyle uzlaşmaya varılan şüpheli/sanık açısından uzlaşmanın hukuki sonuçları, kendisiyle uzlaşmaya varılmayan şüpheli/sanık açısından ise uzlaşmamanın hukuki sonuçları geçerli olur.

2.3.3.3.4.

Taraflardan birinin müzakerelerden çekilmesi

Uzlaşmaya varılması mağdur ve şüphelinin/sanığın özgür, bilinçli ve resmi olarak bu yönde anlaşması ve karar vermesi ile mümkündür. Bu kişiler uzlaşma gerçekleşene kadar iradelerinden vazgeçebilirler. (Yönetmelik m. 5/1)

2.3.3.3.5.

Müzakerelerin taraflarından birinin haklı bir mazereti olmaksızın müzakerelere katılmaktan imtina etmesi

Taraf(lar) ve/veya avukatları haklı bir mazeret olmaksızın müzakerelere katılmaktan imtina edebilir.

- Bu durumda ilgili taraf uzlaşmayı kabul etmemiş sayılır.
- Karşı tarafın avukatı, vakit kaybedilmeksizin uzlaştırma sürecinin neticelendirilmesi ve uzlaştırma raporunun duruma uygun şekilde oluşturulmasını gözetmelidir.

2.3.3.3.6.

Müzakere sürecinde taraflardan birine ulaşılamaması

Taraflara ve varsa vekillerine ulaşılamaması halinde, bu hususun tutanakla tespit edilmesinin ardından, uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma işlemlerine son verilir. (Yönetmelik m. 31/7)

2.3.4.

Uzlaştırma Raporunun Oluşturulması Aşaması

2.3.4.1.

Uzlaştırma raporunun (içerik ve şekil olarak) mevzuat hükümlerine uygunluğunun gözetilmesi

Uzlaştırmacı, müzakere aşamasında uzlaştırma işlemlerini tamamladığında, uzlaşmaya varılıp varılmadığına bakılmaksızın, Yönetmelik Ek-3'te yer alan Uzlaştırma Rapor Örneği'ne uygun bir rapor hazırlamalıdır. Uzlaştırmacı, tarafların imzasını temin ederek, raporu uzlaştırma bürosuna teslim eder (Yönetmelik, m. 18/1; m. 25/1).

Uzlaştırma raporunda, uzlaştırma müzakereleri sırasında suçun işlenmesine ilişkin olarak yapılan açıklamalara yer verilmez.

Uzlaştırma raporunda bulunması zorunlu olan hususlar şu şekildedir;

Uzlaşmaya varılması halinde;

- Tarafların imzası raporda bulunması gerekir.
- Ne surette uzlaşıldığının ayrıntılı açıklamasının raporda bulunması gerekir.
- Tarafların edimlerinin ayrı ayrı, şüphe ve tereddüte yer vermeyecek ve mümkünse sıra numarası içerecek şekilde belirtilmesi gerekir.

2.3.4.2.

Uzlaştırma raporunun uzlaştırmacı, taraflar (varsa) avukatları tarafından imzalanma sürecinin takip edilmesi

- Tarafların uzlaşmaya varması halinde, uzlaştırma raporu tüm taraflarca imzalanır.
- Taraflardan birinin uzlaştırma raporunu imzalamaktan imtina etmesi durumunda, imzayı reddeden taraf açısından uzlaşma gerçekleşmez.
- Uzlaşmanın gerçekleşmemesi halinde de, uzlaştırma raporu taraflarca imzalanmalıdır.

Uzlaştırma sürecini yürütmek üzere vekâletnamedeki özel yetki ile yetkilendirilmiş olan avukat, müvekkilinin katılımı olmaksızın uzlaştırma müzakerelerine katılmış ve müvekkilini temsil etmiş ise, uzlaştırma raporu sadece avukat

tarafından imzalanır; bu durumda ilgili tarafın raporda imzası aranmaz.

Eğer taraf(lar) ve vekaletnamedeki özel yetki ile yetkilendirilmiş avukat(lar)ı uzlaştırma müzakerelerine birlikte katılmışlarsa, uzlaştırma raporu müzakerelere katılan taraf(lar) ve avukat(lar)ı tarafından birlikte imzalanır. (CMK, m. 253/15; Yönetmelik, m. 18/2- m. 25/ 2)

2.4.

Dördüncü Bölüm: Müzakereler Sonucunda Onay İçin Raporun Sunulması

2.4.1.

Uzlaştırma raporunun onaylanması durumunda avukatın rolü

Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme uzlaşmanın, tarafların özgür iradelerine dayandığını ve edimin hukuka ve ahlaka uygun olduğunu belirlerse, uzlaştırma raporunu mühür ve imza altına alır (CMK, m. 253/17; Yönetmelik, m. 18/4 - m. 25/4).

2.4.1.1.

Edimin yerine getirildiği hallerde, uzlaştırma bürosundan sorumlu savcının veya Mahkemenin kararlarını takip etmesi

Eğer edim yerine getirilmişse, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından aşağıdaki kararlar verilir:

- Soruşturma evresinde, şüphelinin uzlaşma anlaşmasında mutabık kalınan şartları uygun şekilde yerine getirmesi hâlinde, ilgili şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilir (CMK, m.253/19; Yönetmelik, m.20/1).

- Soruştırma evresinde, uzlaşma anlaşması ile, mutabık kalınan koşulların yerine getirilmesinin ileri bir tarihe bırakılması, taksite bağlanması veya sũreklilik arz etmesi halinde, kanunun 171. maddesindeki şartlar aranmaksızın kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilir (CMK, m. 253/19; Yönetmelik, m. 20/2).
- Soruştırma evresinde, kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verildikten sonra, uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmesi hâlinde, kovuştırmaya yer olmadığı kararı verilir (Yönetmelik, m. 20/3). Uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi halinde, ertelenen kamu davası açılır. (CMK m. 253/19; Yönetmelik m. 20/4).
- Kovuştırma evresinde, uzlaşma anlaşması sonucunda, sanığın edimini def’aten yerine getirmesi halinde davanın düşmesine karar verilir (Yönetmelik, m. 27/1).
- Kovuştırma evresinde, edimin yerine getirilmesinin ileri bir tarihe bırakılması, takside bağlanması veya sũreklilik arz etmesi durumunda durma kararı verilir (CMK m.254/2).
- Durma kararı verildikten sonra, uzlaşma anlaşmasının gereklerinin yerine getirilmesi durumunda, durma kararı ortadan kaldırılarak, davanın düşmesine karar verilir.

2.4.1.2.

Edimin yerine getirilmemesi durumunda, sürecin yürütülmesi ve yasal işlemlerin yapılması

Soruşturma evresinde, uzlaşmaya varılması ve fakat edimin yerine getirilmemesi halinde, kamu davası açılır. (CMK m. 253/19; Yönetmelik m. 20/4).

Durma kararı verilmesinden sonra uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi halinde, mahkemece yargılamaya kaldığı yerden devam olunur. (CMK m. 254/2).

Uzlaşmaya varılması halinde, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, uzlaştırma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılamaz; açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılır (CMK m. 253/19).

Şüphelinin/sanığın edimini yerine getirmemesi halinde, uzlaştırma raporu, 2004 sayılı Kanun'un 38. maddesinde yazılı ilâm mahiyetini haiz belgelerden sayılır (CMK, m. 253/19; Yönetmelik, m.20/5; m. 27/5).

Bu durumda mağdurun avukatı, müvekkili ile bir durum değerlendirmesi yapmalıdır:

- Uzlaştırma Bürosu/Mahkeme edimin yerine getirilmediği hususunda bilgilendirilerek, ilgili kurumun şüpheli/sanık ile iletişime geçmesi sağlanabilir.
- Şüpheli/sanık ile doğrudan iletişime geçilerek, kişinin edimi yerine getirilmesi sağlanabilir.

- Bu girişimlerden sonuç alınamaması durumunda ya da doğrudan, uzlaştırma raporu icraya konabilir.

2.4.2.

Uzlaştırma raporunun onaylanmaması halinde avukatın rolü

2.4.2.1.

Uzlaştırma raporunun edimin hukuka veya ahlaka aykırı olması nedeniyle onaylanmaması hâlinde, avukatın rolü

Uzlaştırma raporunun, uzlaşmanın tarafların özgür iradesine dayanmaması ve edimin hukuka ve ahlaka aykırı olması nedeni ile Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından onaylanmaması halinde, onaylanmamaya ilişkin gerekçe raporda belirtilmelidir. Eğer Cumhuriyet savcısı raporu, hukuka ve ahlaka uygun olmayan bir edim nedeniyle onaylamadıysa, Yönetmelik m.17’deki süreye uyulması koşuluyla edimin değiştirilmesini uzlaştırmacıdan isteyebilir. Eğer Mahkeme raporu hukuka ve ahlaka uygun olmayan bir edim nedeniyle onaylamadıysa, Yönetmelik m. m.24’teki süreye uyulması koşuluyla, dosyayı edimin değiştirilmesi için uzlaştırma bürosuna gönderebilir.

2.4.2.1.1.

Edimin hukuka ve ahlaka aykırı olduğu gerekçesiyle uzlaştırma raporunun onaylanmadığı hallerde, şüpheliye/sanığa ve/veya mağdura müzakerelere ve uzlaştırma sürecine devam edip etmeme yönünde karar vermelerinde avukatın yardımcı olması

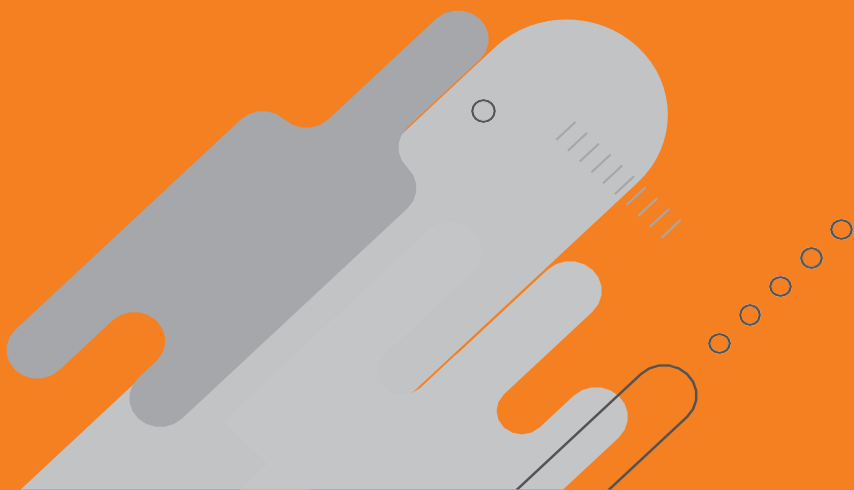
Uzlaştırma raporunun edimin hukuka ve ahlaka uygun olmadığı gerekçesiyle Cumhuriyet savcısı/Mahkeme tarafından onaylanmaması durumunda, avukat müvekkili ile uzlaştırma sürecine ve müzakerelere devam edip etme-

me hususlarını değerlendirmeli ve müvekkilinin ihtiyaç ve menfaatleri lehine karar vermesine yardımcı olmalıdır.

2.4.2.2.

UzlaŖtırma sürecine ilişkin hukuka aykırılığın fark edildiği durumlarda, kanun yolların baŖvurulması

UzlaŖma sonucunda verilecek kararlar ilgili olarak, Ceza Muhakemesi Kanununda öngörölen kanun yollarına baŖvurulabilir (CMK m. 253/23). Avukat, uzlaŖtırma sürecinin herhangi bir aŖamasına dair hukuka aykırılık tespit etmesi durumunda, esas hükömlerle birlikte, bu aykırılığı gidermeye yönelik olarak müvekkili lehine kanun yollarına baŖvurabilir.

UZLAŞTIRMACININ
UZLAŞTIRMA
SÜRECİNDEKİ
ROLÜNE İLİŞKİN
REHBER

1.**BİRİNCİ BÖLÜM: UZLAŞTIRMACININ GÖREVLENDİRİLMESİ VE EVRAKI TESLİM ALMASI****1.1.****Birinci Aşama: Uzlaştırmacının Dosyada Görevlendirilmesi**

- Uzlaştırmacı, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısının onayı ile görevlendirilmesi sonucunda, UYAP Uzlaştırmacı Portal üzerinden dosyadaki görevlendirmeyi 24 saat içinde kabul eder.
- Görevlendirme kabulü, hafta sonu da dahil bütün hafta boyunca, bilgisayardan veya cep telefonundan e-devlet şifresi ile veya e- imza ile UYAP Uzlaştırmacı Portala girerek yapılabilir.
- Görevlendirme tarihinden itibaren 24 saat içinde cevaplamaması veya reddetmesi halinde, bu sürenin tamamlanmasından itibaren, ilgili uzlaştırmacının dosyayı kabul etmesi mümkün olmayacaktır. Bu durumda, sıradaki uzlaştırmacı görevlendirilir.
- Uzlaştırmacı, haklı bir mazereti olmadıkça görevlendirmeyi kabul etmek zorundadır (Cüni, Özcan, 2021: 47).

1.2.**İkinci Aşama: Uzlaştırmacının Evrakı Teslim Alması**

- UYAP Uzlaştırmacı Portal üzerinden görevi kabul eden uzlaştırmacı, uzlaştırma evrakını sistemden alır.

- 30 günlük uzlaŖtırma süresi, uzlaŖtırmaya dair evrakın teslim edilmesiyle işlemeye başlar (Cüni, Özcan, 2021: 47).

Dosyanın, görevlendirilen uzlaŖtırmacı tarafından kabul edilmesiyle birlikte, uzlaŖtırma süreci aŖağıda belirtilen aşama ve adımlarla yürütölür.

2.

İKİNCİ BÖLÜM: UZLAŖTIRMA AŖAMALARI VE UZLAŖTIRMACININ ADIMLARI

Bu bölümde, uzlaŖtırmanın aşamaları ve her bir aşamada uzlaŖtırmacı tarafından atılması gereken adımlar açıklanmıştır.

UzlaŖtırmanın AŖamaları:

- Hazırlık
- UzlaŖma Teklifi
- Müzakere
- UzlaŖtırma Raporunun OluŖturulması ve İmzalanması
- UzlaŖtırma Raporunun UzlaŖtırma Bürosuna Teslim Edilmesi

ŞEMA 1 UZLAŞTIRMA SÜRECİNİN AŞAMALARI

2.1.

Birinci AŖama: Hazırlık

2.1.1.

UzlaŖtırmacının Süreç Yönetimi İçin Kendi Hazırlığını Yapması

2.1.1.1.

UzlaŖtırmacının tarafların kimliğini tespit etmesi

- UzlaŖtırmacı, öncelikle tarafların kimliğini tespit etmeli ve hâkimin davaya bakamayacağı haller ve ret sebepleri (Yönetmelik m. 28) bakımından incelemelidir (CMK m. 253/10).

- UzlaŖtırmacı, çekinmesini gerektiren bir durumunun bulunması halinde gerekçesini de belirterek, durumu UzlaŖtırma Bürosuna UYAP UzlaŖtırmacı Portal üzerinden bildirmelidir.

UzlaŖtırmacı tarafsızlığını Ŗüpheye düşürecek, aŖağıda örnek olarak sayılan durumların varlığı halinde görevinden çekinmelidir:

- Suçtan kendisi zarar görmüşse,
- Sonradan kalksa bile Ŗüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayımlık ilişkisi bulunmuşsa,
- Ŗüpheli, sanık veya mağdurun kan veya kayın hısımlığından üst soy veya alt soyundan biriye,
- Ŗüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlat edinme bağlantısı varsa,

- şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında üçüncü derecede dahil kan hısımlığı varsa,
- Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dahil kayın hısımlığı varsa,
- Aynı dosyada Cumhuriyet savcısı, hâkim, adli kolluk görevlisi, şüpheli, sanık müdafiliğı veya mağdur vekilliğı yapmış ise,
- Uzlaştırma bürosu veya kovuşturma evresinde mahkeme kalem personeli olarak işlemlerini yürüttüğü bir dosya ise,
- Aynı dosyada tanık veya bilirkişi sıfatı ile dinlenmişse,
- Taraflardan biri ile herhangi bir kişisel veya iş ilişkisi varsa,
- Taraflardan biri ile uzlaştırmanın sonucuna yönelik doğrudan veya dolaylı, mali veya diğerk menfaati bulunuyorsa (Cüni, Özcan,2021:49)

Yukarıda belirtilen hususlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, uzlaştırmacının bu durumu, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısına gecikmeksizin bildirmesi gerekir (Cüni, Özcan,2021: 49).

2.1.1.2.

Uzlaştırmacının bilgi ve belgeleri incelemesi

Bilgi ve belgelerinin incelenmesi aşağıdaki hususları içermelidir:

- Gönderme kararı veya mahkeme ara kararı
- Suç teşkil eden fiil
- Suç veya suçların işlenme şekli
- Tarafların ifade tutanakları
- Varsa meydana gelen zararla ilgili tutanak veya sair belgeler
- Varsa bilirkişi ve sosyal inceleme raporu
- Tarafların yaşı, eğitimi, sosyal ve ekonomik durumuna ilişkin bilgiler
- Şüphelinin/sanığın, mağdurun veya suçtan zarar görenin reşit olup olmadığı veya kısıtlanmış olup olmadığı
- Tarafların ceza infaz kurumunda hükümlü ya da tutuklu olarak bulunup bulunmadığı
- Tarafların ikamet adresleri ve telefon bilgileri (Cüni, Özcan, 2021: 48).

2.1.1.3.

Uzlaştırmacının uyuşmazlık analizi yapması

- Uzlaştırmacı, uzlaştırma evrakını inceleyerek, uyuşmazlığın analizini yapmalıdır. Bununla birlikte uzlaştırmacı, uzlaştırma sürecinin devamı sırasında elde ettiği yeni bilgileri uyuşmazlık analizinde dikkate almalıdır.
- Uzlaştırmacı, uyuşmazlık analizi neticesinde:
 - Uzlaştırma sürecinin ilerideki aşamaları için temel teşkil ettiğinden, tarafların, suç teşkil eden fiilin yarattığı duruma ilişkin yaklaşımlarını belirlemelidir.
 - Şüphelinin/sanığın davranışının, sosyal düzen ve mevzuat bakımından neden kabul edilemez olduğunu anlayıp anlamadığını, suçun sorumluluğunu alıp almadığını, alıyorsa hangi seviyede aldığını, mümkün olduğunca açık fikirli, esnek, yapıcı ve objektif bir yaklaşımla değerlendirmelidir.

Uzlaştırmacı, uyuşmazlık analizi neticesinde, süreç yönetimine ilişkin yaklaşımına ve taraflarla olan iletişiminin tarzına yönelik değerlendirme yapar ve süreci bu değerlendirmesine göre yapılandırır.

Bu aşamada uzlaştırmacı, aşağıda belirtilenler de dahil olmak üzere, süreçte izleyeceği yaklaşımlara ilişkin değerlendirmeler yapmalı ve gereken kararları vermelidir:

- Sürecin, tarafların katılımını ve onarıcı olma imkanını artıracak şekilde, nasıl planlanacağını (bilgilendirme ve uz-

laşma teklifinin öncelikle hangi tarafa yapılacağı hususları da dahil olmak üzere) belirlemelidir.

- Uzlaştırmacı, mağdur ve şüpheli/sanık arasında güvenli bir yüz yüze görüşmenin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini değerlendirecek kadar dosyada bilginin olup olmadığını kontrol etmelidir.
- Uzlaştırmacı, süreç yönetimine ilişkin etkinliğini arttırmak için, geçmişte yürüttüğü uzlaştırma süreçlerini ve bu süreçlerde müzakere edilen ve kararlaştırılan edimleri dikkate alarak ve mevcut uzlaştırma dosyasındaki bilgileri inceleyerek, tartışılacak konular, tarafların olası sınırları ve örnek olarak vermekte fayda gördüğü edimlere ilişkin bir değerlendirme yaparak, hazırlıklarını sürdürmelidir. Uzlaştırmacı, ilerleyen aşamalarda taraflarla görüşmesi neticesinde edindiği yeni bilgiler ışığında, uyumsuzluk analizini gözden geçirmeli ve gerektiğinde revize etmelidir.
- Bu şekildeki bir hazırlık, uzlaştırmacının, tarafların olası yaklaşımlarına dair bir öngörüye sahip olabilmesi için gereklidir.

2.1.2.

Taraflarla Uzlaştırma Sürecine Hazırlık

Taraflar ile uzlaştırma sürecine hazırlık aşaması, taraflara uzlaşma teklif edilen bir aşama değildir. Taraflara, en uygun şekilde uzlaşma teklif etmenin imkan ve koşullarını sağlayan hazırlığın yapıldığı aşamadır.

Taraflarla uzlaştırma sürecine hazırlığın hedefleri arasında şunlar sayılabilir:

- Taraflarla etkili ve verimli bir iletişim kanalı kurmak.
- Hedeflenen onarıcı süreç yönetimi ve taraflar arasında muhtemel bir uzlaşma için ilk önemli bilgileri almak.
- Tarafları, uzlaşma teklifine yönelik, özgür ve aydınlatılmış bir iradeyle karar vermeye hazırlamak.

2.1.2.1.

Taraflarla ön bilgilendirme ve uzlaşma teklifine davete yönelik ilk iletişimin kurulması

Uzlaştırmacı, taraflardan hangisiyle ilk iletişimi kuracağını belirledikten sonra, makul bir süre içerisinde her iki tarafla iletişime geçmelidir. Bu ilk iletişim, zorunluluk olmamakla birlikte, genellikle telefonla kurulmaktadır.

HATIRLATMA -Bazı durumlarda, taraflar kendilerine gelen SMS bilgilendirmesi neticesinde, uzlaştırmacı ile iletişime geçebilirler. Uzlaştırmacı, bu durumda uzlaştırma evrakıyla ilgili bilgiye sahip olması halinde, gerekli bilgilendirme ve açıklamaları yapmalıdır.

Uzlaştırmacı, henüz uzlaştırma evrakını inceleme imkanı bulamamış ise tarafa geri dönüş için makul bir süre belirleyerek, görüşmeyi sonlandırmalıdır. Uzlaştırmacı, belirlenen süre içerisinde ilgili tarafa dönüş sağlamalı, gerekli bilgilendirme ve açıklamaları yapmalıdır.

2.1.2.1.1.*Taraflara ön bilgilendirme yapılması*

İlk iletişim kurulması neticesinde, uzlaştırmacı ilgili tarafla, özgür ve aydınlatılmış karar almasını sağlamaya temel teşkil edecek şekilde, aşağıda belirtilen çerçevede ön bilgilendirme yapmalıdır.

- Uzlaştırmacının kimliği, ilgili nitelikleri ve tecrübesine ilişkin kısa bilgilendirme (bu aşamada uzlaştırmacı, kendisini diğer mesleki sıfatları ile tanıtmamalıdır),
- Uzlaştırmacının mahiyeti, tarafların hakları, verecekleri kararların hukuki sonuçlarına dair temel bilgiler,
- Uzlaştırma konusu olay ve suça ilişkin hatırlatıcı açıklamalar,

Bu ilk bilgilendirmeler neticesinde, tarafların temel açıklamaları gerekli bilgileri edinecek şekilde dinlenilmeli (okunmalı); acil ve önemli kabul ettikleri sorular cevaplandırılmalıdır.

Şüpheliyle/sanıkla iletişimde dikkate alınacak konular:

Söz konusu işlendiği iddia edilen suçun, işlenip işlenmediğini ifade etmek veya suçla şüpheli/sanık arasında bağlantı kurmak uzlaştırmacının sorumluluğunda değildir. Bu belirleme, Cumhuriyet savcısı tarafından yapılmaktadır. Bu sebeple şüpheli/sanık ile, dosyada şüpheli/sanık olarak nitelendirilmesine dair bir tartışmaya girilmemelidir.

Mağdurla iletişimde dikkate alınacak konular:

Mağdur, iletişim sırasında suçun kendisi üzerindeki olumsuz etkilerini etraflıca açıklama ve yorumlama ihtiyacı duyabilir. Bu gibi durumlarda uzlaştırmacı, mağdurun açıklamalarını sözünü kesmeden empati kurarak dinlemeli ve kendisine iletilen bilgileri (içeriği ile ilgili bir yargıya/sonuca varmadan) aldığını/anladığını belirtmelidir.

Varsa mağdurun uzlaştırma kurumuna ilişkin sorularını cevaplandırmalıdır. Mağdurun, detaylar hakkındaki yorum ve sorularını, ilk yüz yüze görüşmede cevaplandırmak üzere nazikçe yönlendirmelidir. Ayrıntılı bilgilendirme ve uzlaşma teklifinin yüz yüze yapılacak olan görüşmede yapılacağı belirtilmelidir.

Ön bilgilendirme sonrası taraf, ayrıntılı bilgilendirme ve uzlaşma teklifinde bulunulmak üzere davet edilir.

Ön bilgilendirme ve uzlaşma teklif etmek için davet amacıyla gerçekleştirilen telefon görüşmelerinde, bazen mağdurlar “uzlaşmak istemediklerini” bildirebilirler. Öncelikle, bu ifadeyi kullanan mağdurun, uzlaştırmaya yönelik doğru bilgisinin olmayabileceği ve uzlaşmak istemediğini ifade ederken, esasen şikayetinden vazgeçmek istemediğini kastetmiş olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu gibi bir durumda uzlaştırmacı, mağduru ikna etmeye yönelik tutum ve davranışlardan kaçınmalıdır. Bunun yerine mağdura, mağdurların maruz kaldıkları sorunlara işe yarar çözümler üretmeleri için uzlaştırmayı etkili ve verimli yapan hususların neler olduğuna dair açıklama yapılmalı ve uzlaştırma ile onarıcı adaletin temel ilkeleri vurgulanmalıdır.

Mağdur ve Ŗüpheliyle/sanıkla iletiŖimde dikkate alınacak konular:

Tarafların ilk iletiŖimde ve sürecin genel seyrinde ortaya çıkabilecek tüm sorun, endiŖe, talep, ihtiyaç ve menfaatleri, uzlaŖtırmacı tarafından yapıcı, duyarlı, iŖ birlikçi, etkili ve verimli bir yaklaŖımla ve tarafların süreçteki rolleri arasında herhangi bir ayırım gözetmeksizin mümkün olan en iyi Ŗekilde ele alınmalıdır. Bu kapsamda uzlaŖtırma sürecinin, Yönetmelik m. 5/2’de belirtildiğı üzere ‘‘Tarafların temel hak ve hürriyetlerine uygun olarak, menfaatlerinin korunması esası gözetilerek yürütölmesine’’ çaba gösterilmelidir.

2.1.2.1.2.

UzlaŖma Teklifinde Bulunmak Üzere Tarafların Davet Edilmesi

İlk iletiŖim (muhtemelen telefonla gerçekteŖtirilecek olan) sonunda uzlaŖtırmacı, tarafları detaylı bilgilendirme yapmak ve devamında uzlaŖma teklifinde bulunmak için davet etmelidir.

UzlaŖma teklifinde bulunmak için davet; telefon, telgraf, faks, elektronik posta gibi araçlardan yararlanmak suretiyle de yapılabilir. Ancak bu davet, uzlaŖma teklifi anlamına gelmez.

- Kural olarak uzlaŖma teklifi, her bir tarafla ayrı ayrı gerçekteŖtirilecek yüz yüze görüşmelerde yapılmalı ve bu durum uzlaŖma teklifine davet sürecinde dikkate alınmalıdır.

- Uzlaşma teklif etmek için yapılan davete, taraf(lar)ın icabet göstermesi halinde, Yönetmelik m. 35/1 hükümleri esas alınarak ve tarafların iradeleri de göz önünde bulundurularak toplantı yeri belirlenmelidir.

Buna göre, bilgilendirme ve uzlaşma teklifi:

- Adliye binalarında uzlaştırma müzakereleri için oda tahsis edilmişse bu yerlerde,
- Kamu kurum ve kuruluşlarında bu amaçla ayrılan yerlerde,
- Tarafların kabul etmesi şartıyla uzlaştırmacının faaliyetlerini yürüttüğü büroda,
- Tarafların menfaatlerine uygun, kendilerini huzurlu hissedecekleri güvenli bir ortamda veya taraflarca kabul edilen bu işe uygun başka yerlerde,

gerçekleştirilebilir.

► Ek 1: Uzlaşma Teklifine Davet İçin Telefon Görüşmesi Örneği

2.2.

İkinci Aşama: Taraflara Uzlaşma Teklifinde Bulunulması

- Uzlaştırmacı uzlaşma teklif etmek için davetine icabet eden taraflarla, uzlaştırma kurumuyla ilgili detaylı bilgilendirme yapmak ve ardından uzlaşma teklif etmek için bir araya gelir.

- UzlaŖtırmacı, bilgilendirme ve uzlaŖma teklifine dair bu aŖamayı her bir tarafla ayrı ayrı yürütmelidir.

Bu husus aŖağıda belirtilen nedenlerle önem taŖımaktadır:

- Görüşülecek tarafın, diğ̇er tarafın düşüncelerinden etkilenmeden özgür iradesiyle karar verebilmesi,
 - Görüşülecek tarafın, diğ̇er tarafla yüz yüze görüşmeye hazır olmadığı durumlarda, çatışmanın derinleşmemesi ve muhtemel risklerden kaçınılması,
 - UzlaŖtırmacının, sürece yönelik amaçlarını ve hedeflerini takip edebilmesine imkân sağlaması,
 - Tarafların kendilerini değ̇erli ve önemli hissetmesi.
- UzlaŖtırmacı, uzlaŖma teklif etmeye hangi tarafla başlayacağına, uyumsuzluk analizine göre karar vermelidir. Bununla birlikte, onarıcı uyumsuzluk yönetimi usulünde genel olarak teklifin ilk olarak Ŗüpheli/sanığ̇a yapılması önerilmektedir. Bunun bir sebebi, suç nedeniyle ortaya çıkan zararı giderecek ve ilişkiyi onaracak kişinin Ŗüpheli/sanık olması nedeni ile, Ŗüpheli/sanık tarafından uzlaŖma teklifinin reddedildiğı durumlarda, mağdurun tekrar mağdur edilmesi riskinin önüne geçmektir. Bir başka sebebi ise, Ŗüpheli/sanık uzlaŖma teklifini kabul eder ve onarıcı sürece katkı veren bir yaklaşım gösterirse, mağdurun uzlaŖtırma kurumu ve sürecine yönelik yaklaşımının olumlu yönde etkilenebilecek olmasıdır.
 - UzlaŖtırmacı kararlaŖtırılan yer ve zamanda, ilgili tarafla yüz yüze bir araya gelir.

ÖNEMLİ -Uzlaştırmacı, uzlaşma teklif etme sürecinde; öncelikle ilgili tarafı Yönetmelik m. 5/5 ve m. 29/5’te belirtilen hususlarda bilgilendirmeli; ayrıntılı bilgilendirme sonrasında tarafa uzlaşma teklifinde bulunmalıdır.

2.2.1.

Tarafların Hakları, Uzlaştırmanın Mahiyeti ve Hukuki Sonuçları Hakkında Bilgilendirilmesi

Uzlaştırmacı, uzlaşma teklif etmeden önce, fiziken hazır bulunan ilgili tarafa uzlaştırma kurumu ile ilgili detaylı bilgilendirme yapmalıdır. Uzlaştırmacı bilgilendirmenin en başında, uzlaştırma sürecine katılımda özgür iradenin esas olduğunu, tarafın sürece katılmamaya veya anlaşma yapılana kadar süreci sonlandırmaya hakları olduğunu açıklamalıdır.

Bu aşamadaki “Uzlaştırma Bilgilendirmesi” aşağıdaki hususları içermelidir:

- Uzlaştırmanın faydaları
- Sürecin gönüllülük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler
- Uzlaştırmacının ve tarafların rolü
- Uzlaştırma süreci
- Uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları
- Uzlaşma sağlandığı takdirde, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması (Cüni, Özcan, 2021: 54).

Uzlaştırmacı, taraflara uzlaştırmanın hukuki sonuçlarına dair bilgilendirme yaparken, aşağıdaki hususları dahil etmeli ve kısaca açıklamalıdır:

SoruŖturma Evresinde:

- UzlaŖmanın gerekleŖmesi ve edimin yerine getirilmesi halinde, kovuŖturmaya yer olmadığı kararı verileceği,
- UzlaŖma sonucunda edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi hallerinde Cumhuriyet savcısı tarafından kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verileceği, kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararından sonra uzlaŖmanın gereklerinin yerine getirilmesi halinde ise kovuŖturmaya yer olmadığı kararı verileceği,
- UzlaŖmanın gerekleŖmesi, edim belirlenmesi ve bu edimin yerine getirilmesi halinde, soruŖturma konusu suç nedeniyle, uzlaŖma anında tespit edilemeyen veya uzlaŖmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, tazminat davası açılmayacağı, açılmış olan davadan feragat edilmiŖ sayılacağı,
- UzlaŖmanın gerekleŖmemesi halinde, soruŖturmanın devam edeceği ve uzlaŖtırmadan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,
- UzlaŖmanın gerekleŖmesi ve fakat edimin yerine getirilmemesi halinde, yine uzlaŖtırmadan sorumlu Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,
- Ŗüphelinin edimini yerine getirmemesi halinde, uzlaŖtırma raporu veya uzlaŖma belgesinin 2004 sayılı İcra İflas Kanunu’nun 38. maddesinde yazılı ilam mahiyetini haiz belgelerden sayıldığından icra takibine konu edilebileceği,

KovuŖturma Evresinde:

- UzlaŖmanın gerekleŖmesi ve edimin yerine getirilmesi halinde, Mahkeme tarafından düŖme kararı verileceği,
- UzlaŖma sonucunda edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi hallerinde Mahkeme tarafından durma kararı verileceği, durma kararından sonra

uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmesi halinde ise davanın düşmesine karar verileceği,

- Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde, kovuşturma konusu suç nedeniyle, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, tazminat davası açılmayacağı, açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılacağı,
- Uzlaşmanın gerçekleşmemesi halinde, kovuşturmanın devam edeceği,
- Uzlaşmanın gerçekleşmesi ve fakat edimin yerine getirilmemesi halinde, kovuşturmanın devam edeceği,
- Sanığın edimini yerine getirmemesi halinde, uzlaştırma raporu veya uzlaşma belgesinin 2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 38. maddesinde yazılı ilam mahiyetini haiz belgelerden sayıldığından icra takibine konu edilebileceği.

Bilgilendirme sonrasında ancak uzlaşma teklifinden önce, taraflara soruları olup olmadığı sorulmalı; tarafların soruları varsa , uzlaştırmacı tarafından cevaplandırılmalıdır. Bu husus, tarafların aydınlatılmış iradeleriyle karar vermeleri bakımından önem arz etmektedir.

► Ek 2: Uzlaştırma Açılış Konuşması Örneği

2.2.2.

Uzlaştırmacının, Taraflara Uzlaşma Teklifinde Bulunması

- Uzlaşma teklifi, uzlaştırmacının tarafa, onarıcı adalet yöntemi olan uzlaştırma sürecine dâhil olma ve suça ilişkin uyuşmazlığı diğer tarafla müzakere etme hususundaki kararının sorulması anlamına gelir.
- Uzlaştırmacı, uzlaşma teklifini bizzat şüpheli/sanık ile mağdura suçtan zarar görene yapmalıdır.
- Uzlaştırmacının uzlaşma teklifinde bulunması sırasında, tarafın yanında varsa avukatı da kendisine eşlik edebilir.

- MüŖtekinin veya suçtan zarar görenin özel hukuk tüzel kişisi olması halinde, vekaletnamede uzlaŖmaya ilişkin özel yetki var ise, vekile ve özel hukuk tüzel kişinin temsilcisi-ne de uzlaŖma teklifinde bulunulabilir.
- Kural olarak uzlaŖma teklifi, hazır bulunan tarafa yüz yüze yapılır. İstisnai durumlarda büro aracılığıyla açıklama-
malı tebligat, istinabe, SEGBİS ile uzlaŖma teklifi gerçek-
leştirilebilir.

► Ek 3: UzlaŖma Teklif Formu Örneği

UzlaŖtırmacı, aŖađıda belirtilen Ŗekilde uzlaŖma teklif formunu hazırlar ve ilgili tarafa uzlaŖma teklif eder:

- UzlaŖma teklif formu iki örnek olarak düzenlenir. Bir örneği tarafa verilir. Bir örneği dosyasına konulur.
- UzlaŖtırmacı, Yönetmelik Ek-4’ te yer alan uzlaŖma teklifi formunun ilgili bölümlerini doldurur.
- UzlaŖtırmacı, isminin yazılı olduğu bölümü imzalar.
- UzlaŖtırmacı, tarafa uzlaŖma teklif eder ve uzlaŖma teklif formundaki “kabul ediyorum”, “kabul etmiyorum”, “inceleyip yedi gün içinde beyanda bulunmak istiyorum” seçeneklerinden iradesine uygun kutucuğu tarih ve saati belirtmek suretiyle imzalatır.

2.2.3.

Tarafların, UzlaŖma Teklifine Dair Kararlarını UzlaŖtırmacıya Bildirmesi

- UzlaŖma teklifi neticesinde, taraflar uzlaŖma teklifini kabul edebilir veya reddedebilir. Taraflar ayrıca, inceleyip yedi gün içinde beyanda bulunmak istediğini belirtebilir.

- İlgili taraf uzlaşma teklifini kabul ederse, teklif formunun, “kabul ediyorum” kısmını imzalar.
- İlgili taraf uzlaşma teklifini kabul etmezse, teklif formunun, “kabul etmiyorum” kısmını imzalar.
- İlgili taraf uzlaşma teklifine dair kararını inceleyip yedi gün içerisinde bildirmek isterse, formun “inceleyip yedi gün içerisinde beyanda bulunmak istiyorum” yazan kısmını imzalar.
- Uzlaşma teklifi neticesinde, inceleyip yedi gün içerisinde beyanda bulunmayı tercih eden taraf, kararını, en geç yedi gün içerisinde uzlaştırmacıya bildirmelidir; bildirmediği takdirde, uzlaşma teklifi reddedilmiş sayılır.

ÖNEMLİ - Uzlaşma teklifi neticesinde, mağdur kararını bildirirken ayrıca edim talebini belirtirse, bu erken aşamada gündeme getirilen edim talebi, henüz uzlaşma teklifine yönelik kararını bildirmemiş olan şüpheliye/sanığa aktarılmamalıdır. Zira müzakere aşaması, tarafların birlikte uzlaşma teklifini kabul etmesi ile başlar.

Mağdurla İletişimde Dikkate Alınacak Konular: Mağdurun, uzlaşma teklif formuna talep ettiği edimi yazma talebi, uzlaştırmacı tarafından kabul edilmemelidir. Zira bu aşamada uzlaşma teklifini kabul eden taraf, yalnızca, olaya ve etkilerine ilişkin hususları onarıcı adalet kapsamında müzakere etmeye karar vermektedir.

Edim(ler)e ilişkin hususlar, ancak her iki tarafın da uzlaşma teklifini kabul etmesi ve müzakerelerin başlamasından sonra uzlaştırmacı tarafından gündeme getirilmelidir.

Aksi takdirde, uzlaştırmanın aşamaları birbirine karışacaktır. Bu durum, hem mevzuata aykırılık teşkil eder hem de aşamalardan beklenen fayda ve verimi azaltır.

Ŗüpheliyle/Sanıkla İletişimde Dikkate Alınacak Konular: Uzlaşma teklifi neticesinde, Ŗüpheli/sanık genellikle uzlaşma teklifine dair kararını bildirmeden önce, mağdurun edim(ler)e ilişkin talebini öğrenmek ister. Bu tarz bir talep karşısında Ŗüpheli/sanık, uzlaştırmacı sürecinin aşamaları ve özel olarak da müzakere aşaması hakkında bilgilendirilmelidir.

Ŗüpheli/sanık, öncelikle uzlaşma teklifine ilişkin kararını bildirmeye davet edilmelidir. Edim(ler)e ilişkin hususlar, ancak her iki tarafın da uzlaşma teklifini kabul etmesi ve müzakerelerin başlamasından sonra uzlaştırmacı tarafından gündeme getirilmelidir. Aksi takdirde uzlaştırmacının aşamaları birbirine karışacaktır. Bu durum, hem mevzuata aykırılık teşkil eder hem de aşamalardan beklenen fayda ve verimi azaltır.

2.2.3.1.

Mağdur ve Ŗüphelinin/sanığın uzlaşma teklifini kabul etmesi

Mağdur ve Ŗüphelinin/sanığın uzlaşma teklifini kabul etmesi durumunda, müzakere aşamasına geçilir ve uzlaştırmacı sürecine devam edilir.

2.2.3.2.

Taraflardan birinin veya her iki tarafın uzlaşma teklifini reddetmesi

- Mağdur ve Ŗüpheliden/sanıktan birinin uzlaşma teklifini kabul etmesi ve diğlerinin uzlaşma teklifini reddetmesi veya reddetmiş sayılması durumunda uzlaştırmacı süreci sonlandırılır. Bu durumda uzlaştırmacı, yapılan işlemleri açıklayıcı bir bilgilendirme tutanağı hazırlar ve evrakı ile tutanağı uzlaştırmacı bürosuna teslim eder.

- Mağdur ve Ŗüphelinin/sanığın uzlaşma teklifini reddetmesi veya reddetmiş sayılması durumunda yine uzlaştırmacı süreci sonlandırılır. Bu durumda uzlaştırmacı, yapılan

işlemleri açıklayıcı bir bilgilendirme tutanağı hazırlar ve evrakı ile tutanağı uzlaştırma bürosuna teslim eder.

- Aralarında iştirak ilişkisi olsun veya olmasın, birden fazla kişi tarafından işlenen suçlarda, uzlaştırmadan sadece uzlaşan kişi yararlanır (CMK m. 255). Bu hüküm uyarınca, ilgili dosyada birden fazla şüpheli/sanık bulunduğu durumda, uzlaştırma müzakerelerine, uzlaşma teklifini kabul eden şüpheli(ler)nin/sanığın katılımı ile devam edilir.

- Birden fazla kişinin zarar gördüğü veya mağdur olduğu bir suçtan dolayı uzlaştırma yoluna gidilebilmesi için, mağdur ve suçtan zarar görenlerin hepsinin uzlaşmayı kabul etmesi gerekir (CMK m. 253/7). Bu durumda, uzlaştırma müzakere aşamasına geçilebilmesi için, tüm mağdur veya suçtan zarar görenlerin uzlaşma teklifini kabul etmesi gerekmektedir.

- Mağdur ve/veya şüphelinin/sanığın uzlaşma teklifini reddetmesi halinde, hazırlanacak olan bilgilendirme tutanağında:

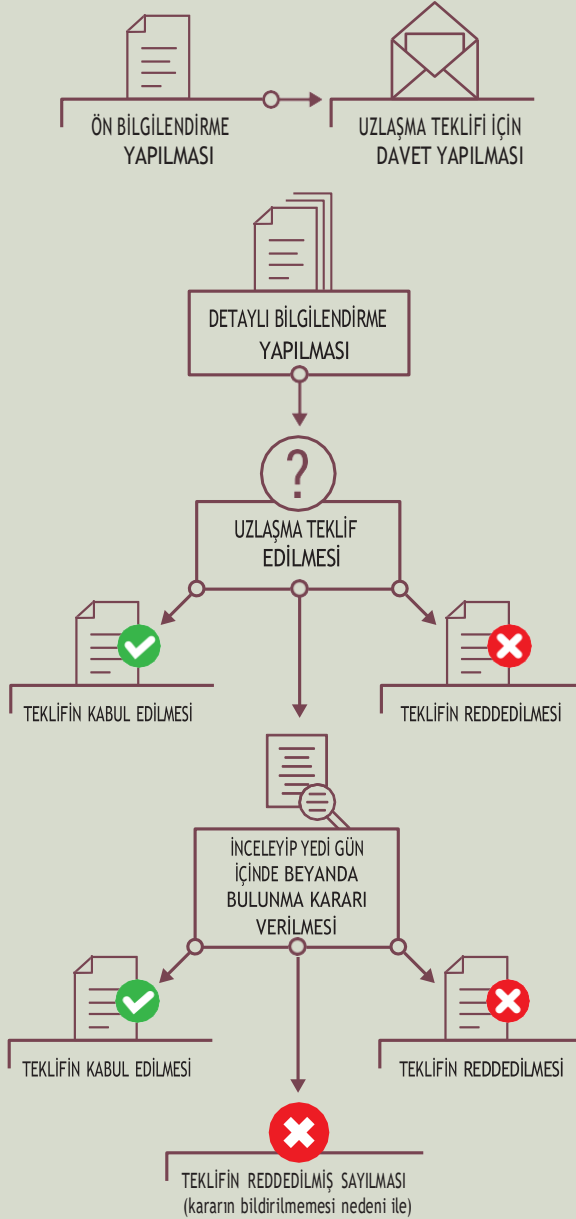
- Uzlaştırma bilgilendirmesi kapsamında taraflara hangi bilgilerin verildiği,
- Her bir tarafa uzlaşma teklif etme usulü,
- Her bir tarafa yönelik uzlaşma teklifinde bulunma girişimlerinin sonuçları,
- Uzlaştırma sürecinin sonlandırılmasının nedenleri açıklanmalıdır.

- Bilgilendirme tutanağı, sadece uzlaŖtırmacı tarafından imzalanarak, ekindeki uzlaŖma teklif formları ve evrakı ile birlikte uzlaŖtırma bürosuna teslim edilmelidir.

- Ek 4: Bilgilendirme Tutanağı Örneğı 1 (Teklifin Reddedilmesi)
- Ek 5: Bilgilendirme Tutanağı Örneğı 2 (Taraflardan Birine UzlaŖma Teklifinin Yapılamaması)
- Ek 6: Bilgilendirme Tutanağı Örneğı 3 (BaŖka İlde İkamet Eden Tarafın UzlaŖma Teklifini Reddetmesi, Teklif Formunun İstinabe Yoluyla İmzalatılması)
- Ek 7: Bilgilendirme Tutanağı Örneğı 4 (UzlaŖma Teklifine Beyanda Bulunmak İçin Süre İstenmesi, Süre Sonunda Kararın Bildirilmemesi veya Teklifin Reddedilmesi)
- Ek 8: Bilgilendirme Tutanağı Örneğı 5 (Teklifin Reddedilmesi ve Reddeden Tarafın Formu İmzalamaktan İmtina Etmesi)

ŞEMA 2

BİLGİLENDİRME VE UZLAŞMA TEKLİFİ SÜRECİ

2.2.4.

Uzlaşma Teklifine İlişkin Adımlar ve Açıklamalar

2.2.4.1.

Genel olarak uzlaşma teklifi

Uzlaşma teklifinin, kural olarak hazır bulunan ilgili tarafa yüz yüze yapılması gerekmektedir. Bununla birlikte, aşağıda belirtilen her bir yöntemle ilişkin koşulun oluşması halinde, uzlaşma teklifi açıklamalı tebligat, istinabe ve Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) yolu ile de yapılabilir.

2.2.4.2.

Açıklamalı tebligat ile uzlaşma teklifinde bulunulması

Uzlaştırmacının, tüm çabalarına rağmen taraflara ulaşamaması, iletişim kuramaması veya uzlaştırmaya dair bilgilendirme yapamaması halinde, uzlaşma teklifi açıklamalı tebligat yolu ile yapılabilir.

• Bu durumda, uzlaşma teklif formunun ekinde teklife ilişkin bilgilendirme tutanağı olmalıdır ve bilgilendirme tutanağı şu hususları içermelidir:

- Görevlendirmeyi yapan Cumhuriyet başsavcılığı uzlaşma bürosu ile dosyaya ilişkin bilgiler,
- Uzlaştırmacının faydaları,
- Sürecin gönüllülük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler,
- Uzlaştırmacının ve tarafların rolü,
- Uzlaşma süreci,
- Uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları,

- Uzlaşma sağlandığı takdirde, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması (Cüni, Özcan, 2021: 57),
 - İlgili tarafın, uzlaşma teklifine dair kararını uzlaştırmacıya ne şekilde bildirebileceğine ve uzlaşma teklif formunu ne şekilde teslim edebileceğine yönelik açıklama,
 - Uzlaşma teklifine dair kararın, uzlaştırmacıya bildirilmemesinin veya uzlaşma teklif formunun usulüne uygun olarak imzalanıp teslim edilmemesinin hukuki sonuçları,
 - Uzlaştırmacının telefon ve adres bilgisi,
 - Uzlaştırmacının adı, soyadı, sicili ve imzası.
- Tebligat gönderilmesine dair talep yazısı, ekinde uzlaşma teklif formu ve bilgilendirme tutanağı olacak şekilde UYAP Uzlaştırmacı Portala yüklenir.
 - Açıklamalı tebligat talebi, UYAP Uzlaştırmacı Portala aşağıda belirtildiği şekilde yüklenir.
- Menü kısmından “Dosyalarım” bölümü seçilir,
 - Dosyayı görüntüle kısmından ilgili dosya seçilir,
 - “Evrak Gönderme Bölümü” seçilir,
 - Buradan “Tebligat Talep Dilekçesi” seçilir,
 - İlgili dilekçe sisteme yüklenir,
 - “Ekle” bölümü seçilir,
 - Belge tipi bölümünden “Ek belge seç” seçilerek gereken ek belgeler sisteme yüklenir,

- “Belgeyi Gönder” seçeneği ile yüklenen tüm belgeler UYAP Portal üzerinden uzlaŖtırma bürosuna gönderilir.

2.2.4.3.

İstinabe ile uzlaŖma teklifinde bulunulması

UzlaŖma teklifinin hazır bulunan tarafa yüz yüze yapılmasının bir istisnası, uzlaŖma teklifinin istinabe ile yapılmasıdır.

UzlaŖtırmacının görevlendirildiği Cumhuriyet Başsavcılığı yargı çevresinden başka bir yargı çevresinde ikamet eden tarafın, uzlaŖma teklifini kabul veya reddetmesi durumunda; teklif formu ilgiliye istinabe yoluyla imzalatılabilir (Cüni, Özcan, 2021: 58).

UzlaŖtırmacı, bilgilendirme yükümlülüğünü yerine getirdiğine ve uzlaŖma teklifinde bulunduğuna ilişkin bilgilendirme tutanağı düzenler. Teklif formunu istinabe yoluyla tarafa imzalatılması amacıyla uzlaŖtırma bürosuna teslim eder. UzlaŖtırma bürosu teklif formunu, imzalatılması için, tarafın bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığı istinabe bürosuna gönderir (Cüni, Özcan, 2021: 58).

Bu durumda:

• UzlaŖtırmacı, uzlaŖma teklif formunu UYAP UzlaŖtırmacı Portala, ilgili tarafın iletişim bilgilerini de içeren “talimat talebi yazısının” eki olarak aŖağıdaki şekilde yükler:

- Menü kısmından “Dosyalarım” bölümü seçilir,
- Dosyayı görüntüle kısmından ilgili dosya seçilir,
- “Evrak Gönderme Bölümü” seçilir,
- Buradan “Talimat Talep Dilekçesi” gönderilmesi talebi seçilir,

- İlgili dilekçe sisteme yüklenir,
 - “Ekle” bölümü seçilir,
 - Belge tipi bölümünden “Ek belge seç” seçilerek gereken ek belgeler sisteme yüklenir,
 - “Belgeyi Gönder” seçeneği ile yüklenen tüm belgeler UYAP Portal üzerinden uzlaştırma bürosuna gönderilir.
- Uzlaştırma Bürosu, teklif formunu imzalatılması için tarafın bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığı istinabe bürosuna (talimat bürosuna) gönderir.
 - Taraf, talimat bürosuna kimliği ile giderek uzlaşma teklif formundaki ilgili kutucuğu iradesi doğrultusunda imzalar.
 - Talimat bürosu, tarafın imzalamış olduğu uzlaşma teklif formunu, istinabe talebinde bulunun Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırma bürosuna gönderir.

2.2.4.4.

SEGBİS ile uzlaşma teklifinde bulunulması

Uzlaştırmacı, uzlaşma teklifini yüz yüze yapamadığı durumlarda (örneğin tarafın ceza infaz kurumunda tutuklu veya hükümlü olması) uzlaşma teklifini ses ve görüntü iletişim sistemini kullanmak suretiyle yapabilir.

Uzlaştırmacı, Uyap Uzlaştırmacı Portala aşağıda belirtilen şekilde yükleyeceği dilekçe ile ilgili tarafla SEGBİS ile görüşme talebinde bulunabilir:

- Menü kısmından “Dosyalarım” bölümü seçilir,
- Dosyayı görüntüle kısmından ilgili dosya seçilir,

- “Evrak Gönderme Bölümü” seçilir,
 - Buradan “SEGBİS Görüşme Talep Dilekçesi” gönderilmesi talebi seçilir,
 - İlgili dilekçe sisteme yüklenir,
 - “Ekle” bölümü seçilir,
 - Belge tipi bölümünden “Ek belge seç” seçilerek gereken ek belgeler sisteme yüklenir,
 - “Belgeyi Gönder” seçeneği ile yüklenen tüm belgeler UYAP Portal üzerinden uzlaŖtırma bürosuna gönderilir.
- UzlaŖtırma bürosu, ilgili uzlaŖtırmacıyla iletişime geçerek SEGBİS randevusu verir,
 - UzlaŖtırmacı randevu günü ve saatinde SEGBİS odasında hazır bulunur,
 - SEGBİS odasında bulunan bir görevli, uzlaŖtırmacının ilgili tarafla SEGBİS görüşmesi yapması için destek olur,
 - İlgili taraf, uzlaŖtırma bilgilendirmesi yapan ve uzlaŖma teklifinde bulunan uzlaŖtırmacıya, uzlaŖma teklifine ilişkin kararını SEGBİS aracılığı ile bildirir. Bilahare uzlaŖma teklif formu ilgili tarafa imzalatılır.

2.2.4.5.

UzlaŖma teklifinde bulunulacak kişiler

- UzlaŖtırmacı; Ŗüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar görene uzlaŖma teklifinde bulunur (Cüni, Özcan, 2021: 51).

- şüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar gören tarafın reşit olmaması ya da kısıtlı olması hâli ile, mağdur veya suçtan zarar görenin ayırt etme gücü bulunmaması durumunda, uzlaşma teklifi kanuni temsilcilerine yapılır. Yasal temsilci veli, vasi, kayyımdır (CMK m. 253/4; Yönetmelik m. 29/1) (Cüni, Özcan, 2021: 51).

- Annesi ve babası evli olan çocuğun velayeti, evlilik devam ettiği müddetçe, anne ve baba tarafından birlikte kullanılacağından, uzlaşma teklifi, çocuk adına anne ve babasına yapılır (Cüni, Özcan, 2021: 51).

- Anne ve babası boşanmış olan çocuğa ilişkin uzlaşma teklifi, velayet hakkı kendisine bırakılmış olan tarafa yapılır. Ortak velayete karar verilmiş olması durumunda, uzlaşma teklifi her ikisine de yapılmalıdır (Cüni, Özcan, 2021: 52).

- Evlilik dışı doğmuş çocuklarda, velayet anneye ait olduğundan, uzlaşma teklifi sadece anneye yapılır. Evlilik dışı doğmuş çocuğun annesi ölmüş ise, velayet kendiliğinden babaya geçmez. Bu durumda çocuğa yasal temsilci atanması gerekir (Cüni, Özcan, 2021: 52).

- Evlilik devam ettiği sırada, anne veya babadan birinin ölmesi durumunda, velayet sağ kalan eşe aittir. Bu durumda velayetle ilgili ayrıca bir mahkeme kararına gerek olmaksızın uzlaşma teklifi sağ kalan anne veya babaya yapılır (Cüni, Özcan, 2021: 52).

- Çocuk ve yasal temsilcisi arasında menfaat çatışması olduğu durumlarda (Örneğin, çocuğun annesine veya babasına karşı suç işlemesi; anne veya babanın çocuğa karşı

suç iŖlemesi), uzlaŖma teklifi menfaat çatıŖması bulunan yasal temsilciye yapılmaz. Bu durumda uzlaŖtırmacı, uzlaŖtırma bürosuna baŖvurarak uzlaŖtırma iŖlemlerinin yapılabilmesi için çocuğa kayyım atanmasını ister (Cüni, Özcan, 2021: 52).

- Suça sürüklenen çocuk, iddia edilen suçun iŖlendięi tarihte on sekiz yaŖından küçükse, ancak uzlaŖma teklifi sırasında erginlik yaŖına ulaŖmıŖsa, uzlaŖma teklifi kendisine yapılır. Benzer Ŗekilde, reŖit olmayan çocuğun velisine uzlaŖma teklifinde bulunulmuŖ ve müzakerelere geçildiği sırada çocuk on sekiz yaŖını doldurmuŖ olursa, uzlaŖtırma görüşmeleri bizzat kendisi ile yapılır (Cüni, Özcan, 2021: 52).

- Çocuk henüz on sekiz yaŖında olmamasına rağmen, evli ise ya da mahkeme kararı ile ergin kılınmıŖsa uzlaŖtırma iŖlemleri bizzat kendisi ile yapılır (Cüni, Özcan, 2021:53).

- Ergin kısıtlıysa, uzlaŖma teklifi yasal temsilcisine yapılır (Cüni, Özcan, 2021:53).

- Tutuklular ile kesinleŖmiŖ hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ve kendisine yasal temsilci atanmayan ergin kiŖiler kısıtlı olmayacaklarından, uzlaŖma teklifi, tarafın kendisine yapılır. Bu kiŖilere uzlaŖma teklifi, Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğin ilgili maddelerine uygun olarak yüz yüze görüşülerek yapılabileceği gibi, Ses ve Görüntü BiliŖim Sistemi (SEGBİS) üzerinden de gerçekteŖtirilebilir (Cüni, Özcan, 2021: 53).

ÖNEMLİ - Mağdur, suçtan zarar gören ve şüphelilerden/sanıklardan biri uzlaşma teklifini reddetse dahi, uzlaştırmacı CMK m. 253/4 uyarınca, diğerk tarafa bilgilendirme yapmalı ve uzlaşma teklifinde bulunmalıdır.

2.3.

Üçüncü Aşama: Müzakere

2.3.1.

Müzakerelere Hazırlık Aşaması

Müzakere aşamasının başında uzlaştırmacı, tarafları müzakerelere hazırlamak için her iki tarafla ayrı ayrı toplantılar yapmalıdır.

Uzlaştırmacının, tarafları müzakerelere hazırlamak amacıyla her bir mağdur ve şüpheli/sanık ile ayrı ayrı gerçekleştirdiğı bu hazırlık toplantılarının ortak amaçları şunlardır:

- Suçun sebep olduğı çatışmanın, tartışılacak problemlerin, ihtiyaçların, amaçların, tarafların muhtemel çözüm önerilerinin ve taleplerinin paylaşılması, açıklanması ve ortak bir anlayışın oluşturulması.
- Uzlaşma teklifi aşamasının devamında elde edilen yeni bilgilerin, tarafların istek ve ihtiyaçlarının diğerk tarafla paylaşılması.
- Mağdurun beklentileri ile zarar ve ihtiyaçlarının nesnel değerlendirmesini ve gerçeklik kontrolünü yapmasının kolaylaştırılması.
- Şüphelinin/sanığın beklentilerinin, ihtiyaçlarının nesnel değerlendirmesini ve gerçeklik kontrolünü yapmasının kolaylaştırılması.

- Tarafların sürece katılımına ilişkin potansiyel risklerin, uzlaŖtırmacı tarafından değerlendirilmesi. Bu değerlendirme, mağdurun yeniden mağdur edilmesini önlemenin yanı sıra, Ŗüphelinin/sanığın mağdur olma riskini göz önünde bulundurarak yapılmalıdır.

- UzlaŖtırmacı tarafından, uzlaŖtırma müzakerelerinin baŖlatılmasının ve belirli türdeki toplantıların (fiziksel olarak ve/veya teknik araçlarla gerçekleştirilecek toplantılarla yüz yüze görüşmeler ve/veya ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla görüşmeler) fırsat ve risklerinin her bir taraf açısından değerlendirilmesi.

- UzlaŖtırmacı değerlendirmesi ile ilgili olarak, taraflara açıklamalar yapmalı ve bilgilendirmelidir. UzlaŖtırma müzakerelerinin ne şekilde yürütüleceğinin belirlenmesinde; tarafların istekleri, Ŗüphelinin/sanığın suçtan dolayı sorumluluk kabul edip etmediği dikkate alınması gereken hususlardır. Bununla birlikte bu konuda nihai kararı, ilgili tüm unsurları bütünsel olarak dikkate almak suretiyle müzakerelerin yöneticisi olarak uzlaŖtırmacı vermelidir.

Ŗüpheli/sanık ile müzakerelere hazırlık görüşmesi yapılmasının özel nedenleri Ŗunlardır:

- Ŗüphelinin/sanığın eylem ve davranıŖlarının ve bunların doğurduğu olumsuz sonuçların sorumluluğunu üstlenme ihtiyacını anlamasına ve yarattığı ön yargıları mümkün olduğunca ortadan kaldırma, bunları doğrudan ve aktif olarak telafi etme ihtiyacını anlamasına katkıda bulunmak.

- Tüm süreç boyunca dikkate alınması gereken, Ŗüphelinin/sanığın yeniden suç iŖleme riskinin değerlendirilmesi.

Mağdur ile müzakerelere hazırlık görüşmesi yapılmasının özel nedenleri Ŗunlardır:

- Mağdurun, şüpheli/sanık ile ilgili olası ön yargılarının farkına varmasını ve bunların ortadan kaldırılmasını kolaylaştırmak.
- Mağdurun, söz konusu uyuşmazlıkla ilgili durumunu anlayabildiği bir müzakere sürecine dahil edilerek, yeniden mağdur olması riskini azaltmak.

2.3.1.1.

Tarafların müzakerelere hazırlık toplantısına davet edilmesi

- Uzlaştırımcı, müzakere hazırlık toplantısının gerekliliğini ve önemini açıklamak üzere taraflarla ayrı ayrı iletişime geçmelidir. Uzlaştırımcı, etkili iletişim imkanlarını artıran yüz yüze görüşmeyi, toplantı usulü olarak tercih etmeyi ve ilgili tarafa önermeyi değerlendirmelidir. Yüz yüze görüşmenin mümkün olmadığı durumlarda, müzakerelere hazırlık toplantılarını görüntülü veya sesli iletişim tekniklerini kullanarak yapmak da mümkündür.
- Uzlaştırımcı taraflara, gerekli görmeleri durumunda müzakerelere hazırlık toplantılarına avukatları ile katılabileceklerini hatırlatmalıdır.
- Müzakere hazırlık görüşmesinin yüz yüze yapılmasına karar verilmesi durumunda, toplantının yapılacağı yer ile ilgili olarak yukarıda, 2.1.2.1.2'deki açıklamalara bakınız.

2.3.1.2.

Müzakerelere hazırlık toplantılarının gerçekleştirilmesi

Uzlaştırımcı, taraflarla gerçekleştireceği tüm müzakerelere hazırlık toplantılarını, uzlaştırma sürecine katılımından mümkün olan en iyi sonucu alabilmek için ağırlıklı olarak ayrı ayrı ve yüz yüze, bunun mümkün olmadığı durumlarda ise telefonla gerçekleştirmelidir.

Müzakerelere hazırlık toplantılarına, sadece mevzuatta belirtilen kişiler katılmalıdır.

- Müzakere hazırlık toplantılarının başında, uzlaştırmacı taraflara, uzlaştırmacının temel ilkelerini, kendisinin tarafsızlığını, uzlaştırma süreci ve sonuçlarını, uzlaştırmacı ile tarafların uzlaştırmadaki işlevlerini, gizlilik yükümlülüğünü açıklar. Bununla birlikte uzlaştırmacı, tarafları müzakerelerin usulü (türü, süresi, toplantı yeri vb.) ile ilgili yaklaşımlarını belirlemeye ve içeriğine (tartışılacak problemler, hedefler, vb.) ilişkin önemli konularda karar vermeye teşvik etmelidir.
- Hazırlık aşamasının sonunda taraflar, müzakerelerin hangi usulde gerçekleşecek toplantılarla yürütüleceğine (diğer tarafla birlikte gerçekleştirilecek toplantı veya ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantı) kendileri açısından karar verirler.
- Bununla birlikte uzlaştırmacının yöneticisi olduğu müzakerelere ilişkin toplantıların, tarafların temel hak ve özgürlüklerine uygun olarak yürütölmesi ve menfaatlerinin korunması ilkeleri gereğince, ne şekilde yürütölleceğine ilişkin nihai kararı vermesi gerekir.
- Uzlaştırmacı, Ŗu durumlarda tarafları bir araya getirmeye karar verebilir:
 - Ŗüpheli/sanık suçun sorumluluğunu üstlenmezse,
 - Mağdurun daha fazla mağdur edilmesini önlemek amacıyla,

- Taraflardan en az birinin, onarıcı olması gereken uzlaştırma süreci ile ilgili, hukuk ve/veya etikle bağdaşmayan hedef(ler)i olması durumunda,
- Uzlaştırma süreci, taraflar ve sonuç üzerindeki muhtemel risklerini öngörmesi durumunda.

Müzakerelere hazırlık toplantıları neticesinde, yukarıda belirtilen hususlar ve sınırlamalar esas alınarak, müzakerelerin taraflarla birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülmesine karar verilir.

- Onarıcı adalet yaklaşımı bakımından ideal olan, taraflarla ortak toplantılarla müzakerelerin yürütülmesidir. Bu nedenle uzlaştırmacı, öncelikle tarafları bir araya getirmenin imkân ve koşullarını gözetmeli ve son tahlilde somut olayın özelliklerine göre yukarıda belirtilen esasları dikkate alarak karar vermelidir.
- Taraflar birlikte gerçekleştirilecek toplantılarla müzakereleri yürütmeye yönelik iradelerini açıkladıkları ve uzlaştırmacının birlikte toplantı yapılmasını uygun gördüğü hallerde bir araya getirilir. Ancak taraflar birlikte gerçekleştirilecek toplantılarla görüşme yapma yönünde irade gösterebilir dahi, uzlaştırmacı müzakerelerin yöneticisi olarak, somut olayın gerekliliklerine göre müzakereleri ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütmeye de karar verebilir.
- Taraflardan biri, müzakerelerde bir araya gelmeme yönünde beyanda bulunmuşsa taraflar bir araya getirilmez.

- Taraflar, sürecin başında bir araya gelmek istemeseler de, ilerleyen aşamalarda birlikte gerçekleştirilecek toplantılarla müzakereleri yürütmek isteyebilirler. Bu durumda uzlaştırmacı, yukarıda belirtilen kriterlere göre yaptığı değerlendirme neticesinde, müzakerenin ortak toplantılar halinde yürütülmesine karar verebilir.
- Buna karşılık, taraflar müzakerelerin başında bir araya gelmeyi kabul etmişler ve hatta bir araya gelerek müzakereleri başlatmış olsalar da, müzakereleri devamında ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütmeye karar verebilirler. Bu durumda uzlaştırmacı, ilgili taraf bu konuda kararlıysa, müzakereleri ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütür.

2.3.2.

Taraflarla Ayrı Ayrı Gerçekleştirilen Toplantılarla Müzakerelerin Yürütülmesi

Uzlaştırmacı 2.3.1.2'ye göre yapılacak değerlendirmeler neticesinde, müzakerelerin, taraflarla ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülmesine karar verebilir. Bu şekilde yürütülen müzakerelerde, taraflar bir araya getirilmez. Müzakereler, tarafların istek, menfaat ve ihtiyaçları ile edim(ler)e ilişkin yaklaşımlarının uzlaştırmacı tarafından diğer tarafa aktarılması yoluyla yürütülür.

Uzlaştırmacının taraflarla ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantıları ne şekilde yürüteceği, somut olayın özelliklerine göre değişiklik gösterebilir.

Uzlaştırmacı müzakereleri, taraflarla fiziken veya görsel iletişim araçları vasıtasıyla yüz yüze gerçekleştireceği ayrı ayrı toplantılarla yürütebilir.

Uzlaştırmacı, tarafların her biri ile bütün iletişimlerinde; etkili, iş birlikçi, yapıcı ve verimli iletişim tekniklerini kullanmalıdır; bunların kullanılması uzlaştırmacının aşağıda belirtilenleri sũreçte gerçekteştirebilmesini kolaylaştırır.

- Çatışmaya dahil olan tũm tarafların ortak problemlere ellerinden gelen en iyi şekilde yanıt verebilecekleri; etkili, barışcıl, efektif ve onarıcı bir uzlaştırma sũrecinin oluşturulup yũrũtũlme şansını artırmak.
- Uzlaştırma sũrecini, yapıcı bir şekilde kontrol altında tutabilmek.
- Tarafların kendilerini; değerli, dikkate alınmış, duyulmuş, anlaşılmış hissetmelerinin, sorunlarının tespit edildiği, tanınılandığı ve cevaplandığını kabul etmelerinin ve karar verme sũrecinde aktif olarak yetkilendirilmış hissetmelerinin sağlanabilmesi.
- Tarafları daha iyi anlamak, bazı sorunlarına yanıt verebilmek ve nihayetinde suçla ve sonuçlarıyla bağlantısı olsun olmasın, diğer muhtemel problemlerine de daha iyi yanıt verebilmeleri için, onları etkilemesi mũmkũn çatışmanın anlaşılabilmesine yũnelik değerli bilgileri õęrenebilmek ve paylaşabilmek.

Uzlaştırmacı, řũpheli/sanık ve mağdurla iletişiminde, kişiye özel iş birlikçi, yapıcı, etkili, verimli bir iletişim yũntemi ve bunları sağlamaya yũnelik iletişim teknikleri (aktif dinleme, yansıtma, õzetleme, yeniden çerçeveleme, alıntı yapma, farklı soru tiplerinin ele alınması, gerçeklik kontrolũ vb.) kullanılmalıdır.

2.3.2.1.

Olaya ve etkilerine dair duygu ve düşüncelerin açıklanması sağlanarak, tarafların bakış açısının öğrenilmesi, netleştirilmesi, anlaşılması

Uzlaştırmacı, bire bir gerçekleştireceği görüşmelerde ilgili tarafın olaya, olayla ilgili duygu, düşüncelerine, suçun hayatında meydana getirdiği etkilere dair beyanlarını ifade etmesine izin vermelidir. Uzlaştırmacı tarafın açıklamaları aktif bir şekilde dinlemelidir.

Uzlaştırmacı, şüpheli/sanık ve mağdurun, duygu ve düşüncelerini iyi bir şekilde anlamaya ve söz konusu olaya yönelik bakış açısını öğrenmeye çalışırken, özetleme, yansıtmaya, yeniden çerçeveleme, soru sorma, aktif dinleme gibi iletişim tekniklerinden faydalanmalıdır.

2.3.2.2.

Tarafların, olaya ve etkilerine dair bakış açısı ve anlayışı dikkate alınarak, aralarında ilişki kurulmasının/geliştirilmesinin kolaylaştırılması

Uzlaştırmacı, mağdur ve şüphelinin/sanığın olaya dair açıklamalarını dinledikten sonra, ilgili tarafın konuya bakış açısını, anlayışını ve açıklamalarını dikkate alarak; diğer tarafla aralarında ilişki kurulması/geliştirilmesi yönündeki çabalarını, müzakerelerde de sürdürmelidir.

2.3.2.2.1.

Şüphelinin/sanığın, olaya ve etkilerine ilişkin bakış açısı ve anlayışı ve dikkate alınarak, mağdurla ilişkisinin kurulmasının/geliştirilmesinin kolaylaştırılması

Uzlaştırmacı, müzakereleri başlattıktan sonra, (esasen müzakerelere hazırlık aşamasında başlatmış olması gereken) tarafların ilişkilerinin kurulması/geliştirilmesi konularında gerekli çabayı, ayrı ayrı gerçekleştirilen toplantılar boyunca sürdürmelidir.

Uzlaştırmacı hazırlık aşamasından itibaren gerçekleştirdiği uyuramazlık analizi neticesinde, şüphelinin suçtan doğan sorumluluğu üstlenme düzeyini, bu aşamaya kadar anlamış olmalıdır.

Uzlaştırmacı bazı vakılarda gerektiği şekilde, şüphelinin/sanığın, olaya ve etkilerine dair gerçeklik ve muhtemel olumsuz sonuçlarla yüzleşmesini sağlamalı, sorumluluk üstlenme düzeyini ve mağdurun muhtemel ön yargılarını düzeltme niyetini güçlendirmesini kolaylaştırmalıdır. Bu amaca yönelik olarak uzlaştırmacı, güven veren ve olumlu bir yaklaşım göstermeli, kolaylaştırıcı rolünü ve gizlilik ilkesini vurgulamalı ve şüphelinin/sanığın, mağdurla empati kurmasına imkan ve ortam sağlamalıdır.

2.3.2.2.2.

Mağdurun, olaya ve etkilerine ilişkin bakış açısı ve anlayışı dikkate alınarak, şüpheli/sanık ile ilişkisinin kurulmasının/geliştirilmesinin kolaylaştırılması

Uzlaştırmacı, müzakereleri başlattıktan sonra, mağdurun onarıcı adalet yaklaşımına uyumunun geliştirilmesi ve taraflar arasındaki ilişkilerinin kurulması/geliştirilmesi çabalarını, ayrı ayrı gerçekleştirilen toplantılar boyunca sürdürmelidir.

Mağdur, bazı vakılarda, olay nedeni/etkisi ile, şüpheli/sanık hakkında ön yargılar geliştirmiş olabilir.

Mağdur ile iletişimde dikkat edilmesi gereken konular: Uzlaştırmacı, mağdurun muhtemel ön yargılarını değerlendirirken, şüphelinin/sanığın açıklamalarını kendi beyanıymış gibi ifade etmekten kaçınmalıdır. Uzlaştırmacı, mağdurun ön yargılı olduğu görüşünü destekleyecek tarzda hareket etmemeli ve bu yöndeki ifadelerden kaçınmalıdır. Bunun yerine, potansiyel ön yargıların üstesinden gelmek için kolaylaştırıcı bir rol üstlenmelidir.

2.3.2.3.

Tarafların ihtiyaçlarının, çıkarlarının, sınırlamalarının ve edim önerilerinin belirlenmesinin kolaylaştırılması

Olay ve etkileri sonucunda yaşanan duygusal durum ve stres, taraflar üzerinde olumsuz etki yaratabilmektedir. Taraflar bu sebeple, tek taraflı ve benmerkezci bir yaklaşımla ifade, davranış ve isteklerini ortaya koyabilmektedir. Uzlaştırmacı, bu olumsuz duygusal durumun etkilerinin farkında olarak, tarafları onarıcı adalet ilkeleri doğrultusunda iş birliği içinde müzakere etmeye teşvik etmelidir.

Uzlaştırmacı, mağdurun olay ve etkilerinin sonucunda oluşan ihtiyaçlarını değerlendirmesini kolaylaştırmalıdır. Bu doğrultuda tarafların isteklerini de göz önüne alarak, onarıcı adalet anlayışı temelinde ihtiyaçlarına odaklanmalarına katkı sağlamalıdır.

Uzlaştırmacı, her bir tarafın çıkar ve ihtiyaçlarının neler olduğunu anlamalarını, tanımlamalarını, buna bağlı amaçlarını oluşturmalarını ve çatışma durumundan kaynaklanan sorunlarının en azından bir kısmını çözmek için nihai bir karşılıklı anlaşmayı müzakere etmek için muhtemel edim(ler) teklifleri ve/veya talepleri üretmelerini kolaylaştırmalıdır.

Mağdur ile iletişimde dikkat edilmesi gereken konular: Uzlaştırmacı, mağdurun edime ilişkin talebini belirlerken, öncelikle mağdurun ilgi ve ihtiyaçlarını belirlemeyi göz önünde bulundurmalı ve edim talebinin, belirlenen ihtiyaçların doğal bir sonucu şeklinde ifade edilmesine özen ve çaba göstermelidir. Bu aşamada uzlaştırmacı mağdurla iletişiminde, “Uzlaşmaya varmak için ne istiyorsunuz?” benzeri bir ifade ve yaklaşımdan kaçınılmalıdır.

Şüpheli/sanık ile iletişimde dikkat edilmesi gereken konular: Yukarıdaki duruma benzer bir yaklaşımla, uzlaştırmacı mağdurun edim talebini, şüpheliye/sanığa aktarırken öncelikle, mağdurun (aktarılmasına onay verdiği) olayın etkilerine dair açıklamalarını şüpheliye/sanığa aktarmayı ve bu şekilde mağdurla empati kurmasına imkan sağlamayı, somut olayın ve tarafların yaklaşımına göre değerlendirmelidir.

Bununla birlikte uzlaştırmacı her durumda, mağdurun edim talebini şüpheliye/sanığa bildirmeden önce, mağdurun onarımın nasıl sağlanabileceğine dair belirttiği ihtiyaçlarını açıklamalı, sonrasında açıklanan bu olguların doğal bir sonucu olarak, edim talebini bildirmelidir.

2.3.2.4.

Tarafların gerçeklik kontrolü yapmalarının kolaylaştırılması

Gerçeklik kontrolü, her bir tarafın kendi hedefleri, sorunları, sınırları, ihtiyaçları, potansiyel çözümleri, sunulan ve/veya alınan teklifler, süreçte diğer taraftan beklentileri hakkındaki bakış açıları ve anlayışlarına dair gerçekçi, uygulanabilir, etkili, verimli bir değerlendirmedir.

Uzlaştırma sürecinde gerçeklik kontrolü, her iki tarafça yapılmalı, gereken durumlarda uzlaştırmacı tarafından önerilmeli ve kolaylaştırılmalıdır.

Gerçeklik kontrolü, çözüme yönelik anlayışlar geliştirmek, daha net ölçütlere sahip olmak ve süreci olabildiğince nesnel tutmak için, aşağıda belirtilen ölçütleri içeren yaklaşımlarla gerçekleştirilebilir.

- Evrensel değerler, faydalı uygulamalar, mesleki/profesyonel kural ve standartlar, ilgili mevzuat hükümleri.

- Uzlaşma sağlanamaması halinde, elde edilecek en iyi sonucun ne olduğu (BATNA)⁶.
- Uzlaşma sağlanamaması halinde, en kötü sonucun ne olduğu (WATNA)⁷.

2.3.2.5.

Diğer tarafa aktarılabilecek bilgilere karar verilmesinin kolaylaştırılması

Uzlaştırmaya yönelik tüm çatışma yönetimi süreçleri, nihayetinde sürecin tarafları ile uzlaştırmacının bilgi alışverişine dayanmaktadır.

Aynı ayrı toplantılarla gerçekleştirilen müzakerelerde uzlaştırmacı, sürecin tarafları arasında bilgi aktarma rolüne sahiptir. Bu tür süreçlerde uzlaştırmacı, çoğu durumda bilginin iletildiği tek kanaldır.

Uzlaştırma, gizlilik ilkesine dayanan ve bu ilkenin uygulanmasını gerektiren bir süreçtir. Esasen karşıt ihtiyaçların, çıkarların, konumların vb. varsayıldığı ilişki ve süreçlerde, tarafların aktardığı tüm bilgilerin hiçbir zaman tam olarak diğer tarafla paylaşılmaması gerektiği, uygulamayla kanıtlanmıştır.

6 WATNA (Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En Kötü Alternatif): Müzakerelerin sonuçsuz kalması halinde karşılaşılabilecek en kötü sonuç, ilgili tarafın WATNA'sıdır. Taraflar, müzakerelerin sonuçsuz kalması ve uyuşmazlığın çözülmemesi halinde, karşılaşılabilecek en kötü sonucu düşünmelidir (Haynes'dan aktaran Özbek M, 2013: 144).

7 BATNA (Müzakere Edilmiş Anlaşmaya En İyi Alternatif): Anlaşmaya varıp varmamaya karar verirken, anlaşmanın mevcut en iyi alternatif olması sebebiyle cazipliği, karar vermede belirleyicidir. Talep veya teklif edilen maddi bir edimin uygunluğunu ölçmek için standart olan BATNA, ilgili tarafı hem aleyhine koşulları kabul etmekten koruyacak, hem de lehine olan koşulları reddetmeyi önleyecek standarttır. Avukat, edim talebi veya teklifini belirlerken veya diğer tarafın edim talebini veya teklifini cevaplandırırken, müvekkilinin BATNA'sı ile kıyaslayıp, menfaatlerini karşılayıp karşılamadığını gözden geçirmelidir (Ury, et al., 2012: 166-118).

Bu koşullarda, ilgili tarafın bir değerlendirme yapması ve uzlaştırmacının, diğer tarafla hangi bilgileri paylaşılabileceğine karar vermesi zorunludur.

Onarıcı sürecin mümkün olan en büyük potansiyele sahip olması için, ilgili tarafça diğer tarafa iletilecek bilgilerin kapsamının özgür ve bilinçli bir şekilde belirlenmesi, uzlaştırmacı tarafından kolaylaştırılmalı ve gerekli durumlarda yönetilmelidir. Uzlaştırmacının bu katılım ve katkısı, ilgili tarafın uzlaştırmacı tarafından diğer tarafla paylaşılmasını istediği ve kabul ettiği bilgilerin, paylaşım yapılması amaçlanan kişiye; yapıcı, birleştirici, iş birlikçi bir şekilde iletilmesi için uyarlandığı anlamına gelir.

2.3.2.6.

Taraflar devam etme yönünde irade gösterdikleri sürece, müzakerelerin ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülmeye devam edilmesi

Uzlaştırmacı, tarafların açıklama ve tekliflerini, diğer tarafa aktaracak şekilde, ayrı ayrı toplantılarla yürütülen müzakereleri kolaylaştırmaya devam etmeli ve taraflar uzlaştırma sürecini devam ettirmek için irade gösterdikleri müddetçe, uzlaşma müzakerelerini sürdürmeye çalışmalıdır.

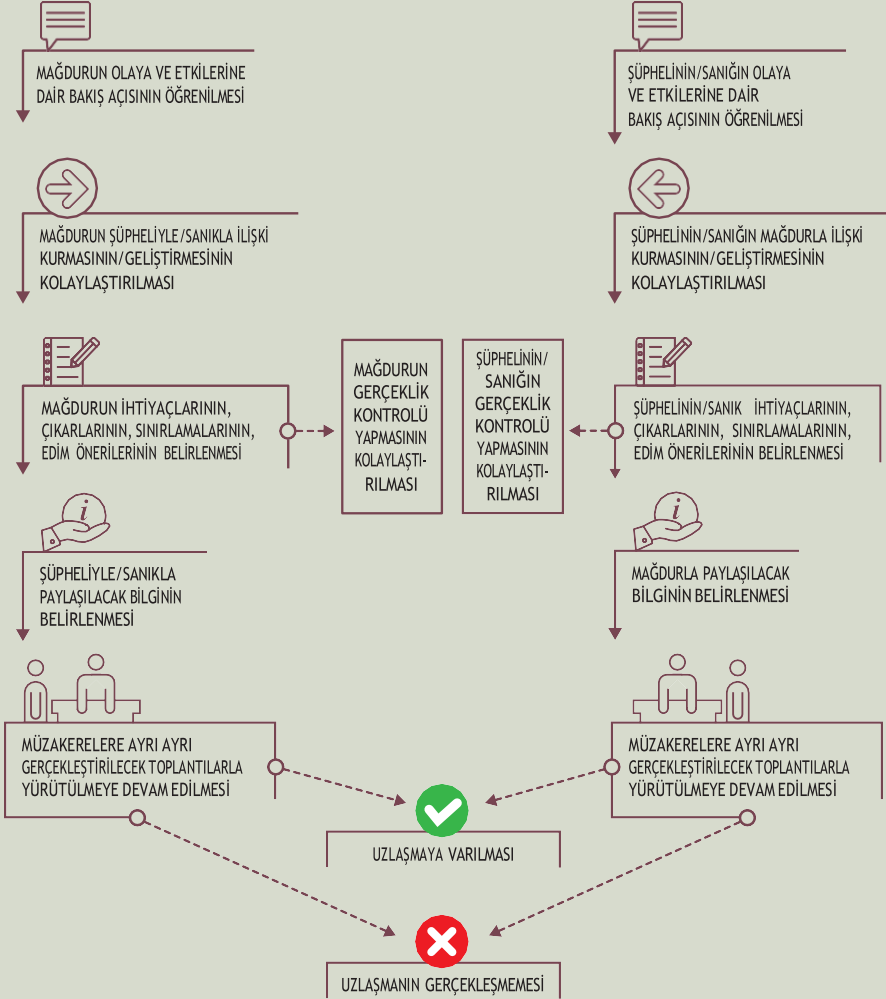
Tarafların uzlaşmaya yakın olmadığı ve uyuşmazlığa ilişkin konulardan uzaklaştıkları durumlarda uzlaştırmacı, usule ilişkin önerilerde bulunabilir (sorunların objektif bir kritere göre önceliklendirilmesi, faydalı uygulamalar hakkında bilgi verilmesi, ilgili mevzuat hükümlerinin açıklanması gibi). Ancak uzlaştırmacı, müzakere edilen sorunlara doğrudan

çözüm önerileri sunmaz. UzlaŖtırma müzakerelerinde her bir tarafla, birden fazla ayrı ayrı görüşme yapılması mümkündür.

UzlaŖtırmacı, onarıcı bir süreç ve sonuç hedefine yönelik olarak; tüm uzlaŖtırma sürecini ve de müzakereleri profesyonel bir şekilde, çaba, kararlılık, tarafsızlık ile yürütmeli; süreçte taraflar arasındaki farklılıklara saygı göstermeli ve çıkar çatışmasından kaçınmalıdır.

ŞEMA 3

TARAFLARLA AYRI AYRI GERÇEKLEŞTİRİLECEK TOPLANTILARLA YÜRÜTÜLEN MÜZAKERELER

Not 1: Gerçeklik kontrolü yapılması her vakıada gerekmeyeceğinden bu adım, kesik çizgilerle gösterilmiştir.

Not 2: Müzakereler ilk edim tekliflerinden itibaren neticelenebileceğinden, bundan sonra müzakerelerin devam etmesine dair adım kesik çizgilerle gösterilmiştir.

Not3: Neticede uzlaşmaya varma veya uzlaşmanın gerçekleşmemesi ihtimali olduğundan bu durum da kesik çizgilerle gösterilmiştir.

2.3.3.**Taraflarla Birlikte Yapılacak Ortak Toplantılarla Yürütölen Müzakerelerin KolaylaŖtırılması**

Taraflarla birlikte gerekleŖtirilecek ortak toplantılarla yürütölen müzakereler, uzlaŖtırmacının taraflarla fiziki veya göröüntölö olarak yüz yüze veya işitsel iletiŖim araçları ile göröüşmesi halinde ortaya çıkar.

Bu durumda ilk yapılması gereken göröüşme yerinin seçimidir. Müzakerenin yapılacağı yer belirlenirken aŖağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- Genel olarak, uzlaŖtırmacı tüm taraflara birlikte gerekleŖtirilecek toplantılarla yürütölecek müzakerelere (ortak toplantı) katılmayı teklif etmelidir. İlk seçenek, toplantının fiziksel olarak yüz yüze, ikincisi ise, göröüntölö ve sesli olarak yüz yüze yürütölmesi olmalıdır. Çünkü bu tür süreçlerde, taraflar arasında yüz yüze iletiŖim kurulması, en yüksek etkinlik ve verimlilik potansiyeline sahiptir.
- Öte yandan, tarafların fiziksel olarak bir araya getirildiğı müzakereler, uzlaŖtırmacı için kolaylaŖtırması, taraflar (baŖta mağdurlar) için ise devam edilmesi en zor olan ve yine taraflar açısından en yüksek riski içeren müzakerelerdir. Bunun nedeni, en baŖta bu müzakerelerin olumsuz duyguları, çatışmaları, negatif duyguları, gemiŖteki gemiŖten gelen olumsuz çatışmaları, taraflar arasındaki düşük kalitedeki ilişkileri ve -eğer varsa- toplum tarafından üretilen ön yargıların sebep olduğı yoğun bir öznelliğı içermesidir.
- Uygulamada, fiziken yüz yüze toplantıların objektif sebeplerden dolayı yapılamayacağı durumlar olabilir. Örne-

ğın tarafların farklı yerlerde yaşaması veya taraflardan birinin bazı sebeplerden dolayı seyahat edememesi vb.

- Taraflardan birinin görüntülü veya sesli araçlara nasıl ulaşacağını bilmediğı veya ulaşamadığı, şüpheli/sanık tarafından suçun sorumluluğunun üstlenilmediğı, taraflardan birinin yüz yüze görüşmeyi istemediğı ya da bu görüşmelere katılamayacağı vb. durumlar, uzlaştırmacının taraflara ayrı ayrı gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülen müzakereleri kabul etmelerini önermesi gereken durumlardır.

- Uzlaştırmacının, mağdurun yeniden mağdur olma riskinin önüne geçmek için, yüz yüze gerçekleştirilecek toplantılara katılma konusunda öncelikle şüpheli/sanık ile teması geçmesi ve tarafın bu konuda beyanını aldıktan sonra, aynı konuya ilişkin olarak mağdurla iletişime geçmesi daha iyi olacaktır.

- Tarafların yüz yüze gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülecek müzakerelere davetin, müzakerelere hazırlık sürecinin başarıyla tamamlanmasından sonra yapılması gerekir.

- Uzlaştırmacı, öncelikle fiziken veya görüntülü olarak yüz yüze katılımı, birlikte gerçekleştirilecek müzakerelerin yürütüleceğı yere veya ortama yönelik taraflara öneride bulunmalı ve bu önerisinin nedenlerini her birine açıklamalıdır. Uzlaştırmacının güvenliğın sağlanmasına yönelik yaklaşımı da dahil olmak üzere, fiziken veya görüntülü yüz yüze ya da sesli iletişim araçlarıyla gerçekleştirilecek müzakereler için önerdiği yer veya ortam, tarafların onaylarına sunulmalıdır.

Müzakere ortamının hazırlanması

UzlaŖtırmacı, tarafların müzakerelerde kendilerini rahat, güvenli, iyi hissetmelerinin ve olumlu bir müzakere ortamı yaratılmasının sağlanması amacıyla toplantı öncesi her türlü hazırlığı yapmalıdır:

- UzlaŖtırmacı, fiziken yüz yüze gerçekleştirilecek toplantı için seçilen yerin veya sırasıyla görüntülü ve veya sesli araçların belirlenen şartlara uygunluğunu doğrulamalı ve taraflardan önce buluşma yerine gelmeli veya ortamda hazır bulunmalıdır.
- Toplantı bu araçlar ile gerçekleştirilecekse, video ve ses araçlarının iyi çalışıp çalışmadığını kontrol etmeli ve gerekli ayarlamaları yapmalıdır. Bu şekilde alacağı ve taraflara hatırlatacağı tedbirlerle, teknik sebeplerden doğabilecek olası sorunlar nedeniyle yaşanabilecek kaygıların olumlu iklimi etkilemesinin önüne geçmelidir.
- Müzakerelerin fiziken yüz yüze gerçekleşecek toplantı ile yürütüleceğı durumlarda, uzlaŖtırmacı güvenlik konusunda hassas olmalı ve görüşmeden önce, müzakerelerin yapılacağı yerin güvenli olup olmadığını kontrol etmelidir.
- Müzakerelerin fiziken yüz yüze toplantı ile gerçekleştirileceğı durumlarda uzlaŖtırmacı, taraflar için en uygun oturma düzenine, taraflar toplantıya katılmadan önce karar vermelidir. Oturma düzeni vakıanın özelliklerine, katılımcılara, ortama ve yasal gerekliliklere uygun olarak yapılmalıdır.

Taraflarla birlikte gerçekleştirilecek toplantılarla yürütülen müzakerelerde dikkat edilmesi gereken konular:

Şüpheli/sanık, olay ve/veya etkilerinin tamamı veya bir kısmı için kısmen veya tamamen sorumluluk üstlendiğinde, bu onun kendi durumunu değerlendirebilmek üzere müzakerelere aktif olarak katılmayı kabul etmesini kolaylaştıracak ve böylece ön yargılarını ve suçun sebep olduğu zararları onarabilmek için edim taleplerini değerlendirmesini sağlayacaktır.

Suçtan kaynaklanan ön yargıyı düzeltmek için ve koşullar üzerinde müzakere etmek için ve aşağıda varsayılan ölçekte olumlu potansiyel bir ilişki ve çerçeve oluşturulması halinde, bu olumlu durumun sunduğu imkan ile şüphelinin/sanığın, mağdurdan bir edim teklifi alması mümkün olacaktır:

- Uzlaştırmacının rolü, ilgili tarafın suçun yarattığı ön yargıları/zararları nesnel olarak değerlendirmeyi kabul etmesini ve mümkün olduğunda bunları onarabilecek ifadeler ve koşullar listesi oluşturmasını kolaylaştırmaktır. Uzlaştırmacının bu rolünü gerçekleştirmesi, müzakerelerin onarıcı çerçevede ilerleme imkanına katkı sunabilecektir.
- Uzlaştırmacı tarafları, müzakerelere davet eder. İlgili uyumsuzluğu yaratan suçun oluşturduğu gerçekliği daha kolay tanımlanması, anlaşılması ve kabul edilmesi, bu gerçekliğin ürettiği sorunların ve bunların sonuçlarının tanımlanması ve daha iyi anlaşılmasına yönelik olarak, taraflar için kolaylaştırılmış bir müzakere ortamı yaratmaya çalışır. Bu aşamada ulaşılması gereken bir diğer temel amaç ise, tarafların müzakerelere katılma hedeflerini belirlemektir.

- Tarafların, onarılabilecek ön yargıları, müzakerelere muhtemel yaklaşımları, şartları ve koşulları hakkındaki bakış açıları tanımlanmalıdır.
- Uzlaştırmacı, tarafları bir araya getireceği yüz yüze toplantıdan önce (mümkünse aynı gün içinde), her bir taraf ile ayrı ayrı toplantı gerçekleştirerek; iş birlikçi ve yapıcı iletişim kurmalıdır.
- Uzlaştırmacının, taraflarla olumlu bir potansiyel ilişki ve müzakereler için çerçeve oluşturmak amacıyla yerine getirilmesi gereken diğer koşullardan bazıları şunlardır:
 - Tüm toplantıların, konuların ve iletilen mesajların, taraflar arasındaki iletişimin başlangıcında, karşılıklı olarak kararlaştırılan öngörülebilir bir programa, biçime ve içeriğe sahip olması gerekir. Böylece taraflar tartışılacak konuları, izlenecek prosedürü ve süreç aşamaları ve faaliyetlerin her biri için ayrılan zamanı bilebilir.
 - İletişimin akışını bozabilecek veya kesintiye uğratabilecek olası durumlar - mümkün olduğu kadar - önceden öngörülerek engellenmelidir. Bunun için, taraflara açıklama yapmak ve onları hazırlamak da, uzlaştırmacının sorumlulukları arasındadır.
- Uzlaştırmacı, süreç boyunca barışçıl, iş birlikçi, yapıcı, etkili ve empatik iletişime özgü teknikler (aktif dinleme, yansıtma, yeniden çerçeveleme, soru sorma, özetleme gibi) kullanmalıdır.
- Müzakereler başlamadan önce, taraflarla ilk temas sırasında uzlaştırmacı; tarafları kibarca karşılamak, doğal bir

sohbet ortamı sağlamak, misafirperverlik gibi olumlu yaklaşımlarla, tarafların ortama uyum sağlamasına yardımcı olmalıdır.

2.3.3.1.

Uzlaştırmacının açılış konuşması yapması

Uzlaştırmacı, her zaman toplantıya bir açılış konuşmasıyla başlamalıdır ve tartışılan konuları, alınan kararları, ulaşılan hedefleri, gelecek toplantının hedeflerini/amaçlarını özetlediği bir konuşma ile bitirmeli ve katılımcılara emekleri ve katkıları için teşekkür etmelidir.

Uzlaştırmacının açılış konuşması aşağıdakileri içermelidir:

- Uzlaştırmacı, uzlaştırmanın temel ilkelerini, tarafsızlığını, uzlaştırma süreci ve sonuçlarını, uzlaştırmacı ve tarafların uzlaştırmadaki işlevlerini, gizlilik yükümlölüğünü açıklar ve tarafların süreci anlamalarını sağlar.
- Uzlaştırmacı, tarafları süreç boyunca uygulanacak temel kurallara karşılıklı olarak karar vermeye davet eder. Uzlaştırmacı, taraf(lar)ın toplantı kurallarının belirlenmesine katkı sunamadıkları durumlarda veya bu bağlamda bir karara varılamadığında ya da kendisi başka kuralların eklenmesi gerektiğini gördüğünde toplantı kurallarını kendi belirler.
- Uzlaştırmacı, toplantı kurallarını belirlerken, tarafların birbirlerine saygı ve nezaket göstermesini (Yönetmelik m. 6/c) ve süreç boyunca iyi niyetli katılım sağlamalarını (Yönetmelik m. 6/c) kural olarak belirtmeye ve vurgulamaya özen gösterir.

Uzlaştırmacı, tarafları açık, tam, iyi niyetli bir diyaloga davet eder.

Kendi açılıŖ konuşmasından sonra uzlaŖtırmacı, tarafların genel olarak uzlaŖtırma süreci, faaliyetleri ve hedefleri ile ilgili varsa sorularını alır ve cevaplar, taraflara güncel hedeflerin gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan diğerk bilgileri sunar.

UzlaŖtırmacı, taraflardan birini, ilgili toplantı için planlanan faaliyetlerle ilgili müzakereleri başlatmaya davet eder.

UzlaŖtırmacı, müzakerelerin yöneticisi olarak, süreci başlatacak ilk tarafın kim olacağını belirleyebilir (Yönetmelik. m. 4/l).

Genelde ilk konuşmaya davet edilen taraf, o toplantıya katılan diğerk taraflara göre görece dezavantajlı olan taraftır; ancak bu durumun aksine, diğerk bir tarafın konuşmak istediğı durumlarda, uzlaŖtırmacı esnek olmalıdır.

Somut olayın özelliklerine göre, uzlaŖtırmacının önce mağdura söz vermesi uygun olabilir.

Ancak bazı durumlarda, Ŗüphelinin/sanığın, konuşmasına yapıcı bir şekilde özür dileyerek ve/veya yapıcı öneriler sunarak başlayacak olması, olumlu ve birleŖtirici bir ortam oluşturabilir. Bu tarz durumlarda uzlaŖtırmacı, Ŗüpheliyi/sanığı ilk konuşmayı yapmaya davet edebilir.

2.3.3.2.

Olaya ve etkilerine dair duygu ve düşüncelerin açıklanması sağlanarak, Ŗüphelinin/sanığın ve mağdurun bakış açısının öğrenilmesi netleŖtirilmesi, anlaşılması

UzlaŖtırmacı, mağduru ve Ŗüpheli/sanığı olay ve etkisi hakkındaki duygu ve düşüncelerini açıklamaya davet etmeli-

dir. İlgili tarafın açıklamaları, uzlaştırmacı ve diğer tarafça kesintisiz olarak dinlenmelidir. Uzlaştırmacı, mağdurun ve şüphelinin/sanığın duygu, düşünce, olaya yaklaşımının, olayın etkilerinin, tam olarak açıklığa kavuşturulması için gerekli iletişim tekniklerini kullanarak katkıda bulunmalıdır.

ÖNEMLİ - Yüz yüze gerçekleştirilen toplantılarda uzlaştırmacı, tarafların olaya ve etkilerine ilişkin birbiri ardına ifade ettikleri duygu ve düşünceleri sözü diğer tarafa vermeden önce araya girerek özetlemelidir. Toplantının henüz başında, tarafların doğrudan müzakere etmeye başlamaları yerine; uzlaştırmacı, karşılıklı anlayışın oluşmasını veya geliştirilmesini sağlamak için özetleme yaparak, bu aşamada söylenenlerin karşı tarafça anlaşılmasını sağlamalı veya pekiştirmelidir.

2.3.3.3.

Tarafların olaya ve etkilerine dair bakış açısı ve anlayışı dikkate alınarak, aralarında ilişki kurulmasının/ geliştirilmesinin kolaylaştırılması

Uzlaştırmacı, mağdur ve şüphelinin/sanığın olaya dair veya ilişkili açıklamalarını dinledikten sonra, ilgili tarafın konuya bakış açısını ve anlayışını dikkate alarak, diğer tarafla ilişki kurulması/geliştirilmesi yönündeki (esasen müzakerelere hazırlık sürecinde başlatmış olması gereken) çabalarını, birlikte gerçekleştirilen toplantılarla yürütülen müzakereler boyunca sürdürmelidir.

Uzlaştırmacı bu aşamada, gerekli durumlarda, sözü diğer tarafa vermeden önce, tarafların birbirleri ile empati kurmalarını kolaylaştırmalıdır.

UzlaŖtırmacı, taraflar arasında iliŖkinin kurulması/geliŖtirilmesinin sağlanmasını kolaylaŖtırırken; aktif dinleme, özetleme, yansıtırma, yeniden çerçeveleme, soru sorma gibi iletiŖim tekniklerinden yararlanmalıdır.

2.3.3.3.1

Ŗüphelinin/ sanığın olaya ve etkilerine dair bakıŖ açısının ve anlayıŖının dikkate alınarak, mağdurla iliŖkisinin kurulmasının/geliŖtirilmesinin kolaylaŖtırılması

UzlaŖtırmacı, hazırlık aŖamasından itibaren sürdürdüğü uyumazlık analizi neticesinde, Ŗüphelinin/sanığın suçtan doğan sorumluluğu üstlenme düzeyini bu aŖamaya kadar anlamıŖ olmalıdır. Aynı zamanda Ŗüphelinin/sanığın suçun sorumluluğunu alması, tarafların müzakerelerde bir araya getirilmesinin ön koŖullarından biridir.

UzlaŖtırmacı bazı vakılarda gerektiği Ŗekilde, Ŗüphelinin/ sanığın, olaya ve etkilerine dair gerçeklik ve olumsuz sonuçlarla yüzleŖmesini, sorumluluk üstlenme düzeyini güçlendirmesini ve mağdurun olası ön yargılarını düzeltme niyetini güçlendirmesini kolaylaŖtırmalıdır. Bu amaca yönelik olarak uzlaŖtırmacı, güven veren ve olumlu bir yaklaŖım göstermeli, kolaylaŖtırıcı rolünü ve gizlilik ilkesini vurgulamalı ve Ŗüphelinin/sanığın mağdurla empati kurmasına imkan ve ortam sağlamalıdır.

UzlaŖtırmacı, Ŗüphelinin/sanığın suçun sorumluluğunu almasının kolaylaŖtırılmasına dair hassas konularda, Ŗüpheli/sanık ile iletiŖiminde duyarlı, açık, etkili olmaya özen göstermelidir.

ÖNEMLİ - Unutulmamalıdır ki, mağdur ile şüpheli/sanık arasında olay ve etkileri hakkında yüz yüze görüşme yapılabilmesi; öncelikle şüphelinin/sanığın uzlaştırmacı ile yapılan ön görüşmede en azından belirli bir düzeyde, suçun sorumluluğunu üstlenmesine bağlıdır.

Şüpheli/sanık ile iletişimde dikkat edilmesi gereken konular: Uzlaştırmacı, suçun işlendiği varsayımıyla, mağdurun görüşlerini kendi görüşleriymiş gibi ifade ederse veya mağdurun görüşleri olarak ifade etmekle birlikte, bu görüşlere katıldığını belirten ifadeler kullanırsa, şüpheli/sanık ile iletişimi olumsuz etkilenecektir. Bunun yanında, uzlaştırmacının tarafsızlık algısı ve şüpheli/sanık ile arasındaki güven ilişkisi zedelenecek, hatta ortadan kalkabilecektir.

2.3.3.3.2.

Mağdurun olaya ve etkilerine dair bakış açısının ve anlayışının dikkate alınarak, şüpheli ile ilişkisinin kurulması/geliştirilmesinin kolaylaştırılması

Uzlaştırmacı, müzakereleri başlattıktan sonra, mağdurun olaya ve etkilerine dair bakış açısını ve anlayışını dikkate alarak, taraflar arasındaki ilişkilerinin kurulması/geliştirilmesi çabalarını, birlikte gerçekleştirilen toplantılar boyunca sürdürmelidir.

Mağdur ile iletişimde dikkat edilmesi gereken konular: Uzlaştırmacı, mağdurun olası ön yargılarına dair hassas konularda, mağdurla iletişimde duyarlı, açık, tam, etkili ve barışçıl olmaya mutlaka özen göstermelidir.

UzlaŖtırmacı, mağdurun olası ön yargılarını değerlendirirken, Ŗüphelinin/sanığın beyanlarını, kendi beyanımıŖ gibi ifade etmekten kaçınmalıdır. UzlaŖtırmacı, mağdurun ön yargılı olduğu görüŖünü destekleyecek tarzda hareket etmemeli ve bu yöndeki ifadelerden kaçınmalıdır.

2.3.3.4.

Tarafların, ihtiyaçlarının, çıkarlarının, sınırlamalarının ve edim önerilerinin belirlenmesinin kolaylaŖtırılması

Olay ve etkileri nedeniyle tarafların yaŖadığı duygusal durum ve stres, ilgili tarafları olumsuz etkileyebilmekte ve bu olumsuz duygu durumunun etkisi altında ifadeleri, davranıŖları ve istekleri tek taraflı ve benmerkezci bir yaklaŖımla ortaya çıkabilmektedir. Olay ve etkilerinin farkında olarak uzlaŖtırmacı, tarafları onarıcı adalet ilkeleri doğrultusunda iŖ birliği içinde müzakere etmeye teŖvik etmelidir.

UzlaŖtırmacı, olay ve etkileri nedeniyle, her bir tarafın ihtiyaçlarının değerlendirilmesini kolaylaŖtırmalıdır. Bu doğrultuda, onarıcı adalet anlayıŖı ile, tarafların isteklerini de dikkate alarak ihtiyaçlarına odaklanmalarına katkı sağlamalıdır.

Bu odaklanmayı sağlamak için uzlaŖtırmacı, tarafların menfaatlerinin ve ihtiyaçların ne olduğunu anlamalıdır. Tarafların ihtiyaç ve menfaatlerinin anlaŖılmasının ardından, hedeflerini oluŖturmalarını sağlamak ve eliŖkili durumdan kaynaklanan sorunlarının en azından bir kısmını çözmek ve edim(ler) teklif(ler)ini/ talep(ler)ini oluŖturmaları için, uzlaŖtırmacı her bir tarafa kolaylık sağlamalıdır.

2.3.3.5.

Uzlaştırmacının, tarafların gerçeklik kontrolü yapmalarını kolaylaştırması

Gerçeklik kontrolü, tarafların her birinin kendi hedefleri, sorunları, sınırları, ihtiyaçları, çıkarları, potansiyel çözümler, sunulan ve/veya alınan teklifler, diğer taraflardan beklentiler konusundaki bakış açıları, anlayışları hakkında kapsamlı ve kalıcı bir değerlendirmedir. Gerçekçi, uygulanabilir, etkili ve verimli bir müzakereye olanak tanıyan bir değerlendirme yapmaya imkan sağlar.

Uzlaştırma sürecinde, gerçeklik kontrolü, mümkün olan her yerde ve her durumda, tarafların her biri tarafından kendi başına yapılmalı ve gerektiğinde uzlaştırmacı tarafından önerilmeli ve kolaylaştırılmalıdır.

Gerçeklik kontrolünü gerçekleştirirken, daha iyi anlayışlar geliştirmek, daha net göstergelere sahip olmak, bu süreci olabildiğince objektif tutmak vb. için şu araçlar kullanılabilir:

- Evrensel değerler, iyi uygulamalar, mesleki kural ve standartlar, yasalar vb.
- Uzlaşma sağlanamaması halinde, en iyi sonucun ne olduğu (BATNA).
- Uzlaşma sağlanamaması halinde, en kötü sonucun ne olduğu (WATNA).

2.3.3.6.***Taraflar devam etme yönünde irade gösterdikleri sürece, müzakerelerin birlikte gerçekleştirilecek toplantılarla yürütölmeye devam edilmesi***

UzlaŖtırmacı, tarafların açıklamalarına ve edim(ler) tekliflerine imkan verecek Ŗekilde, müzakereleri kolaylaŖtırmaya devam etmeli ve taraflar uzlaŖmaya devam etme yönünde irade gösterdikleri sürece uzlaŖtırma müzakerelerini sürdürmeye gayret etmelidir.

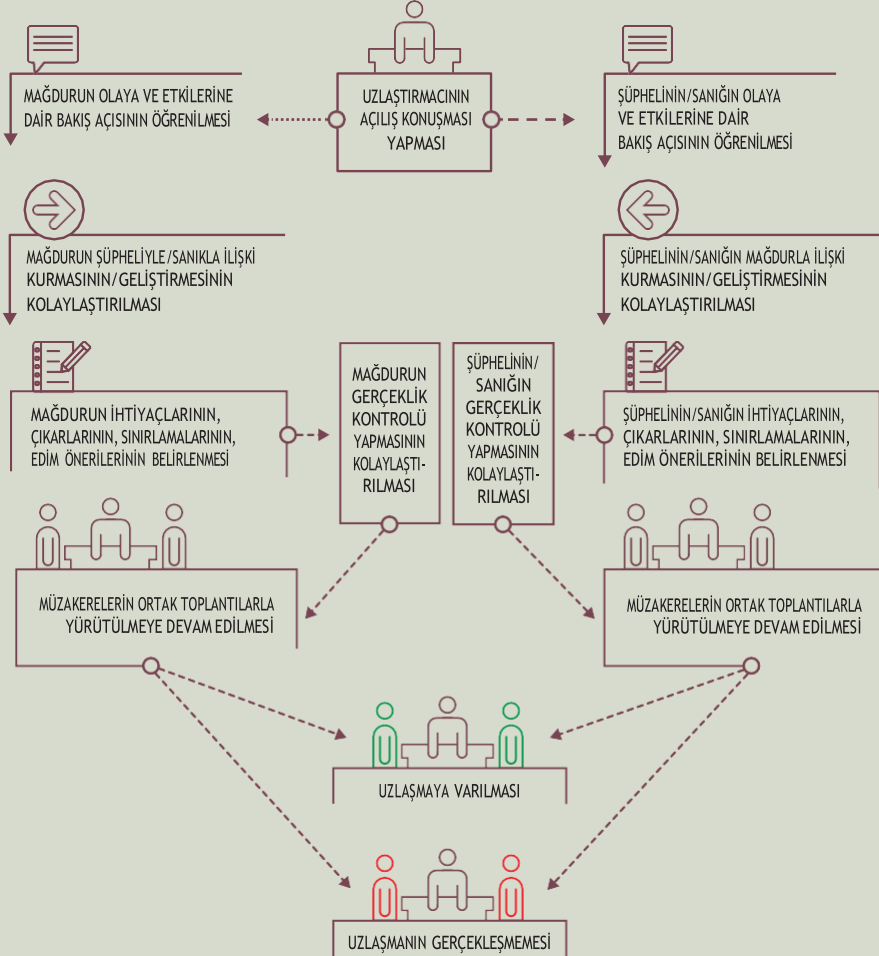
Tarafların uzlaŖmaya yakın olmadığı ve uyuŖmazlığa ilişkin konulardan uzaklaŖtıkları durumlarda uzlaŖtırmacı, usule ilişkin önerilerde bulunabilir (sorunların objektif bir kritere göre önceliklendirilmesi, faydalı uygulamalar hakkında bilgi verilmesi, ilgili mevzuat hükümlerinin belirtilmesi gibi).

Ancak uzlaŖtırmacı, müzakere edilen sorunlara doğrudan çözümler sunmaz. UzlaŖtırma müzakerelerinde, tarafla birden fazla birlikte toplantı yapılması mümkündür.

UzlaŖtırmacı, uzlaŖtırma süreci ile müzakereleri, profesyonel bir Ŗekilde, sabır, empati, çaba ve kararlılık, tarafsızlık, gizlilik ile yürütmelidir. Bunun yanında uzlaŖtırmacı, sürecin tüm katılımcılarına, doğal farklılıklara, insan haklarına saygı göstermeli ve herhangi bir çıkar çatıŖmasından kaçınmalıdır.

ŞEMA 4

TARAFLARLA BİRLİKTE GERÇEKLEŞTİRİLECEK TOPLANTILARLA YÜRÜTÜLEN MÜZAKERELER

Not 1: Gerçeklik kontrolü yapılması her vakiada gerekmeyeceğinden bu adım, kesik çizgilerle gösterilmiştir.

Not 2: Müzakereler ilk edim tekliflerinden itibaren neticelenebileceğinden, bundan sonra müzakerelerin devam etmesine dair adım kesik çizgilerle gösterilmiştir.

Not 3: Neticede uzlaşmaya varma veya uzlaşmanın gerçekleşmemesi ihtimali olduğundan bu durum da kesik çizgilerle gösterilmiştir.

2.3.4.**Müzakerelerin Karma Görüşmelerle Yürütülmesi**

Somut olayın özelliklerine, taraflara ve görüşmeler esnasındaki gelişmelere daha iyi bir şekilde karşılık verilebilmesi için uzlaştırmacı, taraflara müzakerelerin yüz yüze ve ayrı ayrı olarak gerçekleştirilecek toplantılarla karma şekilde yürütülmesini önerebilir. Müzakerelerin bu şekilde devam etmesi gerektiğini değerlendiren uzlaştırmacı, bu gereksinimin nedenini taraflara açıklamalıdır.

2.3.5.**Müzakerelerin Gerçekleşebilecek Genel Sonuçları****2.3.5.1.*****Müzakereler sırasında taraflardan birine ya da her ikisine ulaşamaması***

Mağdura, suçtan zarar gören tarafa, şüpheliye, sanığa, katılana veya bunların kanuni temsilcisine, resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma veya kovuşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da yapılan araştırmaya rağmen adresin belirlenmemesi gibi başka bir nedenle ulaşamaması hâlinde, bu hususun resmî tutanakla kayıt altına alınmasının ardından uzlaştırmacı tarafından uzlaştırma işlemlerine son verilir (Yönetmelik m.31/7).

Müzakerelerin başlamasından sonra, yukarıda belirtilen şekilde ve nedenlerle taraf(lar)a ulaşamaması halinde, uzlaştırmacı müzakere aşamasına geçildiği için, bir uzlaştırma raporu hazırlamalıdır.

Uzlaştırma raporunda, ilgili tarafa ulaşmak için yapılan girişimler yazılmalıdır.

Uzlaştırma raporuna, ulaşılan tarafın imzası temin edilmelidir.

Uzlaştırmacı, raporu kendisi de imzalayarak, uzlaşma teklif formlarını da eklemek suretiyle evrakı uzlaştırma bürosuna teslim etmelidir.

Bu durumda, 2.4.'de açıklanan şekilde uzlaştırma raporu hazırlanmalıdır.

2.3.5.2.

Uzlaştırma müzakerelerinin, uzlaşma gerçekleşmeksizin neticelendirilmesi

2.3.5.2.1.

Müzakerelere haklı bir mazeret olmaksızın katılmaktan imtina edilmesi

Şüpheli, sanık, katılan, mağdur veya suçtan zarar gören tarafın haklı bir mazereti olmaksızın müzakerelere katılmaktan imtina etmesi hâlinde, ilgili taraf uzlaşmayı kabul etmemiş sayılır. Bu durumda, taraflar uzlaşma tekliflerini kabul etmiş ve müzakere aşamasına geçilmiştir. Ancak bu tarz durumlarda taraf(lar), haklı bir mazeret sunmadan müzakerelere katılmaktan imtina eder(ler). Müzakerelere katılmaktan haklı bir mazereti olmaksızın imtina edilmesi, müzakerelerin başlamaması veya başlamış müzakerelerin sürdürülmemesi şeklinde gerçekleşebilir.

Bu durumda yapılacaklar:

- Müzakere aşamasına geçildiği için, uzlaştırmacı tarafından, bu durumun, müzakerelerin hangi aşamasında gerçekleştiğinin de belirtildiği bir uzlaştırma raporu hazırlanmalıdır.

- UzlaŖtırma raporunda, ilgili tarafın haklı bir mazeret bildirmeksizin müzakerelere katılmaktan imtina ettiği belirtilmelidir.
- UzlaŖtırma raporuna, ulaŖılan tarafın imzası temin edilmelidir.
- UzlaŖtırmacı, raporu kendisi de imzalayarak, uzlaŖma teklif formlarını da eklemek suretiyle, uzlaŖtırma bürosuna evrakı teslim etmelidir.

2.3.5.2.2.

Taraflardan birinin veya her ikisinin müzakerelere devam etmek istemediklerini ve çekildiklerini beyan etmesi

Taraf(lar), müzakerelere devam etmek istemediklerini ve çekildiklerini beyan ederek müzakereleri kesebilir(ler).

Taraf(lar)ın müzakerelere devam etmek istemediklerini ve çekildiklerini beyan etmeleri halinde, müzakereler ve uzlaŖtırma süreci sonlandırılır.

UzlaŖtırmacı, müzakerelerin devamında her iki taraf için de fayda görüyorsa, bu faydaları vurgulayarak, ilgili taraf(lar)ı müzakerelere devam etmeye teŖvik edebilir. Ancak taraf(lar) nihai olarak müzakerelerden çekilme kararlılığında ise, uzlaŖtırma süreci sonlandırılır.

Bu durumda, müzakere aşamasına geçildiği için, taraf(lar)ın müzakerelerden çekildiğini de belirten bir uzlaŖtırma raporu hazırlanmalıdır.

2.3.5.2.3.

Müzakerelerin karşılıklı nihai tekliflerin yapılmasına rağmen, uzlaşma gerçekleşmeksizin neticelendirilmesi

2.3.5.2.2’den farklı olarak, bu başlık altında belirtilen durumlarda, taraflar herhangi bir çekilme beyanında bulunmaksızın, müzakereleri sonuna kadar sürdürür. Birbirlerinin nihai tekliflerini kabul etmeyerek ve/veya anlaşılmayacaklarını açıkça ifade ederek, uzlaşmanın gerçekleşmediğini birlikte belirlemiş olurlar.

Tarafların uzlaşmaya varmak için istek, iyi niyet, anlayış ve çaba gösterdikleri durumlarda bile, çeşitli nedenlerden dolayı, müzakereler sonunda uzlaşmaya varılamaması mümkündür. Bu durumda da müzakere aşamasına geçilmiş olduğu için, uzlaştırma raporu hazırlanmalıdır.

2.3.5.3.

Uzlaştırma müzakerelerinin uzlaşmaya varılması ile neticelendirilmesi

Müzakereler sonucunda taraflar, edimli veya edimsiz olarak uzlaşmaya varabilirler.

Taraflar, edim(ler) hakkında müzakereleri yürüttükten sonra, hukuka ve ahlaka uygun edim(ler) belirleyerek ve kararlaştırarak uzlaşabilirler. Yönetmelik m. 33/1’de tarafların kararlaştırabilecekleri bazı edim örnekleri sayılmış olmakla birlikte, taraflar bu edim örnekleri ile sınırlı olmaksızın, hukuka ve ahlaka uygun şekilde diledikleri ve mutabık kaldıkları edim(ler) ile uzlaşmaya varabilirler.

Uzlaşma, şüpheli/sanık ve mağdurun kendi özgür iradeyle karar vermesiyle gerçekleşir. Uzlaşmaya varılmasından anlaşılması gereken, müzakereler neticesinde, mağ-

dur ve Ŗüphelinin/sanığın anlaŖarak, iradelerine uygun uzlaŖtırma raporunu imzalamasıdır.

Müzakerelere katılan taraf(lar), uzlaŖtırma raporunun (kendisi tarafından) imzalandığı ana kadar kararlarını deđiŖtirebilirler. UzlaŖtırma raporunu imzalayan taraf, iradesini geri alamaz. Diğer tarafın da imzalaması ile, anlaŖma her iki taraf için de bağlayıcı hale gelir.

Tarafların imzalarını içeren uzlaŖtırma raporu, uzlaŖtırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısının/ mahkemenin onayı ile ilam mahiyetini haiz belgelerden sayılır.

Edimli veya edimsiz uzlaŖmaya varılması halinde, uzlaŖtırmacı bir uzlaŖtırma raporu düzenler.

Tarafların, edimli olarak uzlaŖmaya varmaları halinde, edimin takibi, soruŖturma aŖamasında uzlaŖtırma bürosu tarafından, kovuŖturma aŖamasında ise infaz bürosu tarafından gerçekteŖtirilir.

2.3.5.4.

Müzakerelerin kısmi uzlaŖma ve kısmi uzlaŖmama ile neticelenmesi

Kısmi uzlaŖma iki Ŗekilde gerçekteŖebilir.

2.3.5.4.1.

Ŗüpheli/sanık tarafından, aynı mağdura karŖı birden fazla suç iŖlendiđi iddiasını içeren haller

Ŗüpheli/sanık tarafından aynı mağdura karŖı uzlaŖtırmaya tabi birden fazla suç iŖlendiđi iddiasını içeren dosyada taraflar, bazı suç(lar) açısından uzlaŖmaya varırken, bazı suç(lar) açısından. uzlaŖmayabilirler.

Bu durumda, uzlaşmaya varmanın yasal sonuçları, uzlaşılan suç(lar) açısından uygulanırken; uzlaşmaya varılamayan diğer suç(lar) bakımından ise, uzlaşmanın gerçekleşmemesinin hukuki sonuçları geçerli olur.

2.3.5.4.2.

Uzlaştırma dosyasında, birden fazla şüphelinin/sanığın bulunduğu haller

Uzlaştırmaya tabi dosyada, birden fazla şüpheli/sanık bulunması durumunda, mağdur(lar)la uzlaşmaya varan şüpheli(ler)/sanık(lar) hakkında uzlaşmaya varmış olmanın hukuki sonuçları uygulanırken, uzlaşmaya varamamış şüpheli(ler)/sanık(lar) için, uzlaşmanın gerçekleşmemesinin hukuki sonuçları geçerli olur.

2.4.

Dördüncü Aşama: Uzlaştırma Raporunun Düzenlenmesi ve İmzalanması

Uzlaştırmacı, müzakereler sonucunda taraflar uzlaşmaya varsa da varmasa da, bir uzlaştırma raporu hazırlar.

2.4.1.

Tarafların Uzlaşmaya Varması Hâlinde, Uzlaştırma Raporunun Düzenlenmesi

Taraflar uzlaşmaya varmışlarsa, uzlaştırma raporu aşağıdaki belirtilen hususlara uygun olarak hazırlanmalıdır:

- Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde, tarafların imzalarını içeren raporda ne suretle uzlaşıldığı ayrıntılı biçimde açıklanması gerekir.
- Uzlaştırma müzakereleri sırasında suçun işlenmesine ilişkin olarak yapılan açıklamalara, raporda yer verilmez.

- Tarafların edimleri, ayrı ayrı, şüphe ve tereddüde yer vermeyecek ve mümkünse, sıra numarasını da içerecek şekilde belirtilir.
- Edimli uzlaştırmalarda, tarafların üzerinde anlaştığı edim(ler), edim(ler)in yerini getirilme şekli ve zamanı da raporda gösterilir.

2.4.1.1.

Uzlaştırmacının, uzlaşmaya varılması durumunda, imzaları temin etmesi

Taraflar arasında uzlaşmaya varılan durumlarda, uzlaştırmacı, tüm tarafları uzlaşma raporunu imzalamaya davet etmelidir. Uzlaştırma raporunun mevzuatta belirtilen hukuki etkileri ve sonuçları yaratabilmesi için, uzlaşmaya varan taraflarca imzalanması gerekir.

2.4.2.

Uzlaşmaya Varılamaması Durumunda, Uzlaştırma Raporunun Düzenlenmesi

Uzlaştırmacı tarafından hazırlanan uzlaştırma raporu, uzlaşmaya varılamamasının sebeplerine yönelik bilgileri içermelidir.

Uzlaştırma müzakereleri sırasında suçun işlenmesine ilişkin olarak yapılan açıklamalara, raporda yer verilmez.

2.4.2.1.

Uzlaştırmacının uzlaşmanın gerçekleşmemesi durumunda imzaları temin etmesi

Müzakereler neticesinde, uzlaşma gerçekleşmese bile, uzlaştırma raporunun taraflarca imzalanması gerekmektedir. Her iki tarafın uzlaşma teklifini kabul etmesi ile müza-

kere aşaması başlamaktadır. Bu aşamaya geçilmesinden itibaren, müzakere aşamasının hemen başlangıcında, taraflar iradelerinden ve müzakerelere katılmaktan vazgeçseler dahi, uzlaştırma raporu hazırlanarak ilgili beyanlar rapora geçilmeli ve tarafların imzası alınmalıdır.

Tarafların imzalarının teminine yönelik olarak:

- Tarafların, edim(ler)in ifası hususunda müzakere edip, uzlaşmamaları durumunda, her iki tarafın;
- Taraflardan birinin veya her ikisinin müzakerelerden çekilmek istediğini bildirmesi durumunda, her iki tarafın;
- Taraflardan birine, tüm girişimlere rağmen ulaşılamaması durumunda, ulaşılan tarafın;
- Taraflardan birinin müzakerelere katılmaktan imtina etmesi durumunda, müzakereleri sürdürmüş olan tarafın; uzlaştırma raporuna imzası alınır.

Taraflardan birinin, uzlaştırma raporunu imzalamaktan imtina ettiği durumlarda, uzlaştırmacının, ilgili tarafın raporu imzalamaktan imtina ettiğini raporda belirtmesi yeterlidir.

ÖNEMLİ -Taraflar), imzaladıkları uzlaştırma raporunun bir örneğini uzlaştırmacıdan almak istemeleri durumunda uzlaştırmacı, raporun bir örneğini taraflara vermemelidir. Uzlaştırmacı taraflara, rapor uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı/Mahkeme tarafından onaylandıktan sonra, bir örneğinin uzlaştırma bürosu/Mahkemeden alınabileceğini belirtmelidir.

2.5.**Beşinci Aşama: Uzlaştırm Raporunun Uzlaştırm Bürosuna Teslim Edilmesi**

Uzlaştırmacı, uzlaştırm işlemlerini tamamladıktan sonra, hazırlamış olduğu raporu, kendisine verilen dosya örneğini ve varsa yaptığı masrafları gösteren belge, gider pusulası veya rayice uygun yazılı beyanı uzlaştırm bürosuna teslim eder.

2.5.1.**Uzlaştırm Raporunun Uzlaştırm Bürosundan Sorumlu Cumhuriyet Savcısı/Mahkeme Tarafından Onaylanması**

Uzlaştırm bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme, uzlaştırmmanın tarafların özgür iradesine dayandığını ve edim(ler)in hukuka ve ahlaka uygun olduğunu, uzlaştırm sürecinin mevzuata uygun yürütüldüğünü belirlerse, raporu mühür ve imza altına alır.

2.5.2.**Uzlaştırm Raporunun Uzlaştırm Bürosundan Sorumlu Cumhuriyet Savcısı/Mahkeme Tarafından Onaylanmaması**

Soruşturma evresinde uzlaştırm bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde ise Mahkeme, uzlaştırm raporunu aşağıda belirtilen nedenlerle onaylamayabilir. Bu durumda, onaylamama gerekçesi uzlaştırm raporuna yazılır.

- Uzlaştırmmanın tarafların özgür iradesine dayanmaması,
- Uzlaştırm sürecinin mevzuata uygun yürütülmemesi,
- Edimin hukuka ve ahlaka uygun olmaması

2.5.2.1.

Hukuka aykırılığın, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından tespiti halinde, uzlaştırmacı tarafından bu aykırılıkların düzeltilmesinin istenmesi

Soruşturma evresinde uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı, uzlaştırma raporu ile işlemlerinin kanunda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapıldığını tespit ederse, dosyayı işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi amacıyla uzlaştırmacıya tevdi eder. Kovuşturma evresinde ise aynı şekilde Mahkeme, uzlaştırma raporu ile işlemlerinin kanunda belirtilen usul ve esaslara göre yapılmadığını tespit ederse, dosyayı işlemlerin mevzuata uygun olarak yerine getirilmesi amacıyla uzlaştırmacıya tevdi edilmesi için büroya iade eder.

Uzlaştırmacı, uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından tespit edilen ve uzlaştırma raporunun onaylanmamasına neden olan hukuka aykırılığı gidererek ve gerekli evrakı ekleyerek, uzlaştırma raporunu yeniden uzlaştırma bürosuna teslim eder.

2.5.2.2.

Edimin hukuka ve ahlaka uygun olmadığının uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı veya Mahkeme tarafından tespiti halinde, değiştirilmesinin istenmesi

Uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı/Mahkeme, edimin hukuka ve ahlaka uygun olmaması nedeni ile raporu onaylamayabilir ve Yönetmeliğin 17. ve 24. maddelerinde belirtilen süreye uyulması koşuluyla edimin değiştirilmesini isteyebilir.

Bu durumda, soruŖtırma evresinde uzlaŖtırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısı, edimin deęiŖtirilmesini uzlaŖtırmacıdan isteyebilir. KovuŖtırma evresinde ise Mahkeme, edimin deęiŖtirilmesi için dosyayı uzlaŖtırma bürosuna gönderir.

2.5.2.2.1.

UzlaŖtırmacının, belirlenen edimin hukuka ve ahlaka uygun bulunmaması nedeni ile, edimi deęiŖtirmek gündemiyle yeniden müzakereleri başlatmak üzere tarafları davet etmesi

UzlaŖtırmacı, uzlaŖtırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısının veya mahkemenin, edimin hukuka ve ahlaka uygun olmaması nedeniyle deęiŖtirilmesi talebi neticesinde;

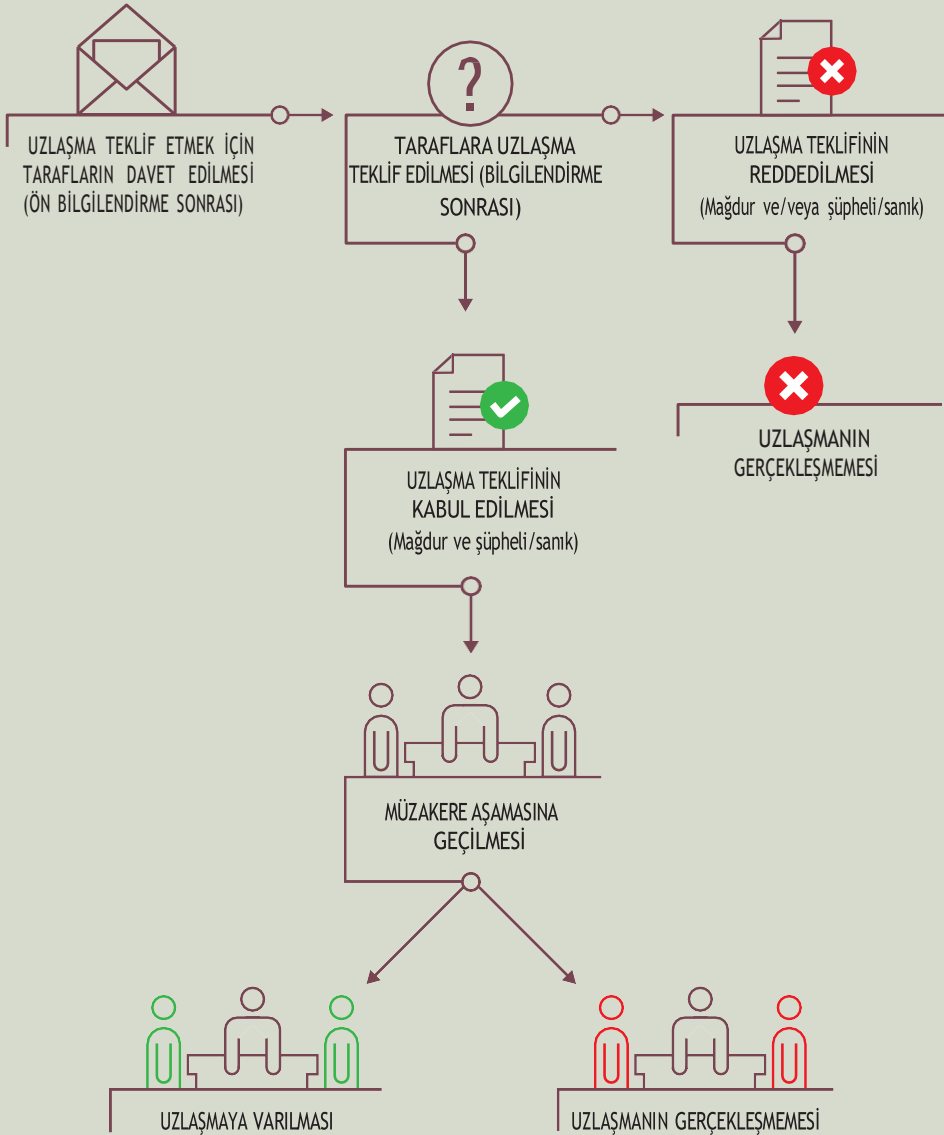
- Tarafları yeniden, edimin deęiŖtirilmesi hususunun müzakere edileceği görüşmelere katılmak üzere davet eder.
- Taraf(lar) müzakerelere katılmayabilir. Bu durumda uzlaŖtırmacı, uzlaŖtırma sürecini, uzlaŖma gerçekleşmemiş olarak neticelendirir. UzlaŖtırma raporunu hazırlar ve yeniden başlatılma girişiminde bulunulan müzakerelere katılım iradesini belirten tarafın imzasını temin eder.
- Taraflar müzakereleri yeniden başlatmak yönünde irade gösterebilir; bu durumda uzlaŖtırmacı müzakereleri 2.3'te belirtilen şekilde yürütür. Müzakereler neticesinde taraflar uzlaŖmaya varırlar veya uzlaŖma gerçekleşmez. UzlaŖtırmacı, her iki durumda da, uzlaŖtırma raporunu hazırlar ve taraflara imzalatır.

- Uzlaştırma raporunu, onay için uzlaştırma bürosundan sorumlu Cumhuriyet savcısına/Mahkemeye sunulmak üzere 2.5’de belirtilen şekilde uzlaştırma bürosuna teslim eder.

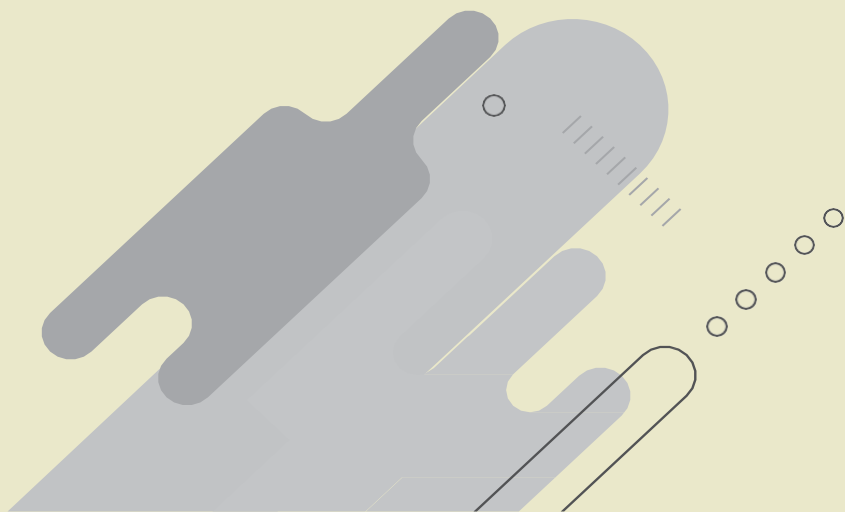
- Ek 9: Uzlaştırma Rapor Örneği 1 (Taksitli Edim)
- Ek 10: Uzlaştırma Rapor Örneği 2 (İleri Tarihli Maddi Edim)
- Ek 11: Uzlaştırma Rapor Örneği 3 (Edimsiz)
- Ek 12: Uzlaştırma Rapor Örneği 4 (Birden Fazla Edimli)
- Ek 13: Uzlaştırma Rapor Örneği 5 (Tutuklunun Taraf Olduğu Dosyada)
- Ek 14: Uzlaştırma Rapor Örneği 6 (Kamuya Yararlı İşte Çalışma Edimi)
- Ek 15: Uzlaştırma Rapor Örneği 7 (Suça Sürüklenen Çocuğun Taraf Olduğu Dosyada)
- Ek 16: Uzlaştırma Rapor Örneği 8 (Uzlaştırma Müzakerelerinin Olumsuz Sonuçlanması)

ŞEMA 5

UZLAŞTIRMA İŞLEMLERİNİN GENEL AKIŞI

Not: Dosyada bir mağdur ve bir şüpheli/sanık bulunması esas alınarak oluşturulmuştur.

ÖRNEKLER VE EKLER

(CUMHURİYET SAVCISI,
HÂKİM VE UZLAŞTIRMA
BÜROSU PERSONELİ)

ÖRNEK - 1

T.C.
ANKARA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

SORUŞTURMA NO : 1298 / 2022

UZLAŞTIRMA BÜROSUNA GÖNDERME KARARI

ŞİKÂyetçi : Xx Yy (Şikâyet tabi olmayan suçlar bakımından mağdur yazılacaktır)
ŞÜPHELİ : Zz Vv
SUÇ : Konut Dokunulmazlığını İhlal (TCK m. 116/4)
SUÇ TARİHİ : 01.02.2022
SUÇ YERİ : Zz Vv'ye ait bağımsız daire
SEVK MADDESİ : TCK m. 116/4
DELİLLER : Olay yeri kamera görüntüleri - müşteki Xx Yy'ye ait beyanlar - Şüpheli Zz Vv'nin Cumhuriyet savcılığında alınan ifadesindeki suçu kabule yönelik samimi ifadesi

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ

Maddi Olay ve Delillerin Değerlendirilmesi:

Şüpheli, müşteki ile aynı apartmanda oturmaktadır. Olay günü saat 22.00 sıralarında, müştekinin mutfağında olduğunu bildiği baltayı kullanmak ister. Şüphelinin baltayı istemesine rağmen, müşteki daha önce baltayı aldığı anda özenli kullanmadığından dolayı vermek istemez. Bunun üzerine şüpheli balkona çıkarak kendisinin alacağını söyler. Müşteki, yanında arkadaşı da bulunduğu halde, şüpheliye balkonuna çıkmasına ve mutfağına girmesine rıza göstermediğini, girerse şikâyet edeceğini bildirir. Müştekinin rızasının olmadığını beyan etmesine rağmen şüpheli, 1'nci katta bulunan balkona sıçrayarak çıkar ve açık olan mutfak kapısından içeri girer. Müştekinin, 155 polis imdatı aramasına rağmen, olanağı olduğu halde baltayı almadan mutfaktan çıkar ve balkondan atlar.

Şüpheli ile müşteki arasındaki konuşmalar, karşı komşusunun güvenlik amacıyla balkonuna koyduğu ve müştekinin balkonunu gören kamera kayıtlarına yansımıştır. Kamera kayıtları incelendiğinde, sesi de kaydeden cihaz olmasından dolayı yukarıda yer alan konuşmaların geçtiği, müştekinin açık bir şekilde rızasının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Polis karakolunda müştekinin alınan beyanının, kamera kayıtları ile tutarlı olduğu anlaşılmıştır. Savcılık talimatı ile polis karakolunda alınan ve soruşturma dosyasında bulunan şüpheli ifade tutanağında da benzer hususlar doğrulanmıştır.

Söz konusu deliller doğrultusunda maddi olayın yukarıda ifade edildiği şekilde gerçekleştiği anlaşılmıştır.

Hukuki Nitelendirme:

Şüpheli, müştekiye ait olan ve konut eklentisi sayılan balkona, müştekinin rızasına aykırı olarak çıkmıştır. Daha sonra konutun bir bölümü olan mutfığa girmiştir. Şüpheli konut ve eklentisine girmesi konusunda bir rızanın bulunmadığını bilmektedir. Rızanın yokluğuna rağmen konuta, fiziksel olarak girmek suretiyle TCK'nın 116'ncı maddesinde düzenlenen suçun maddi unsurunu gerçekleştirmiştir. Şüphelinin kast ile hareket ettiğinden şüphe yoktur. Eylem, kamera saati ve şüpheli ifadesi ile mağdur beyanları doğrultusunda 22.00 civarında gerçekleşmiştir. Rasathaneden alınan bilgi itibarıyla, güneşin olay yerinde 18.00'da battığı ve gece vaktinin ise TCK m. 6/1-e gereğince 19.00'da başladığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla eylemin gece vakti işlemesinden dolayı TCK m. 116/4 gereğince eylemin hukuki nitelemesi yapılmıştır.

Her ne kadar müşteki tarafından, şüpheli hakkında TCK m. 142/2-h "konut veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya" hakkında hırsızlık suçundan dolayı da ihbarda bulunulmuş ise de, şüphelinin TCK m. 141'de tanımlanan "bulunduğu yerden alma" hareketine zorunlu ve bağlı olan hareketleri gerçekleştirmede, icra hareketlerine başlamadığı, polisin aranması üzerine alma hareketini gerçekleştirecek fırsatı olduğu halde hazırlık hareketlerini dahi yarıda bıraktığı gözetildiğinde, TCK m. 142/2-h'de düzenlenen suç bakımından Kovuşturmaya Yer Olmadığı Kararı verilmiştir. Karar mağdura CMK m. 172 gereğince tebliğ edilmiş ve CMK m. 173'te yer alan itiraz süresi dolmuştur.

Karar:

Şüpheli hakkında isnat edilen CMK m. 253/1-b-4 gereğince konut dokunulmazlığını ihlal suçunun gece vakti işlenmesi durumunun dahi uzlaştırma kapsamında olduğu, yeterli şüpheye ulaşıldığı, kamu davası açılmadan önce şüpheli ile müştekinin uzlaşmak isteyip istemediklerinin teklif edilmesi ve uzlaştırma işlemlerinin takibi için dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığı UZLAŞTIRMA BÜROSUNA GÖNDERİLMESİNE,

Uzlaşma teklifi ve uzlaştırma işlemlerinin takibinin Uzlaştırma Bürosunca yapılmasına karar verildi. 01.03.2022

Cumhuriyet Savcısı

ÖRNEK - 2

T.C.
ANKARA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
(Uzlaştırma Bürosu)

SORUŞTURMA NO : /

SORUŞTURMA BÜROSUNA İADE KARARI

ŞİKÂYETÇİ : Xx Yy (Şikâyeteye tabi olmayan suçlar bakımından mağdur yazılacaktır)
ŞÜPHELİ : Zz Vv
SUÇ : Konut Dokunulmazlığını İhlal (TCK m. 116/4)
SUÇ TARİHİ : 01.02.2022
SUÇ YERİ : Zz Vv'ye ait bağımsız daire
SEVK MADDESİ : TCK m. 116/4
DELİLLER : Olay yeri kamera görüntüleri – müşteki Xx Yy'ye'e ait beyanlar – şüpheli Zz Vv'nin Cumhuriyet savcılığında alınan ifadesindeki suçu kabule yönelik samimi ifadesi

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ

Ankara Cumhuriyet başsavcılığı Kişilere Karşı İŞlenen Suçlar Soruşturma Bürosunun 01.03.2022 tarihli kararıyla yapmış olduğu soruşturma sonucunda hakkında kamu davası açılması için yeterli şüphe olduğu değerlendirilen şüpheliye ait soruşturma dosyası uzlaşma teklifi ve uzlaştırma işlemleri için büromuza gönderilmiş ise de;

1. Gönderme Kararında yer alan gece vakti konut dokunulmazlığını ihlal suçunun (TCK m. 116/4) uzlaştırma kapsamında bir suç olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte uzlaştırma bürosuna gönderme kararı verilebilmesi için toplanması gereken delillerin toplanması gerektiği, suçun sübutu bakımından doğrudan etki eden delillerin toplanmadan uzlaştırma bürosuna g nderilemeyeceği CMK m. 174/1-b gereğince açıktır. Maddi

olayın incelenmesi neticesinde, olaya tanık olan kişinin tanık beyanına başvurulmadığı, söz konusu beyanın suçun sübutu bakımından doğrudan etki edecek bir delil olduğu,

2. Müştekinin suçun konusu olan konutta eşi ile birlikte oturduğu, aynı suçtan dolayı iki mağdurun bulunduğu, şikâyeteye tabi suçlarda mağdurlardan hepsinin kabulü halinde uzlaştırma müzakerelerine geçilebileceği, müşterinin eşinin şikâyetçi olduğuna dair bir belgenin dosyada bulunmadığı, şikâyetin kişiye sıkı sıkıya bağlı suçlardan olduğu göz önünde bulundurularak, uzlaştırma müzakerelerinin sağlıklı yürütülebilmesi için müşterinin eşinin de varsa şikâyetinin alınması gerektiği anlaşıldığından soruşturma dosyası yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgi ve gereği arz olunur.

Cumhuriyet Savcısı

EK - 1 / ÖRNEK - 1

T.C.

.....

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

SORUŞTURMA NO : /

UZLAŞTIRMA BÜROSUNA GÖNDERME KARARI

ŞİKÂyetçi :
 Şüpheli :
 Suç :
 Suç Tarihi :
 Suç Yeri :
 Sevk Maddesi :
 Deliller :

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ

Maddi Olay ve Delillerin Değerlendirilmesi:

Hukuki Nitelendirme:

Karar:

Şüpheli hakkında isnat edilen suçun 5271 sayılı Kanunun 253 üncü maddesi uyarınca “uzlaştırma” kapsamındaki suçlardan olması, kamu davası açılmadan önce şüpheli ile mağdurun uzlaşmak isteyip istemediklerinin teklif edilmesi ve uzlaştırma işlemlerinin takibi için dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığı UZLAŞTIRMA BÜROSUNA GÖNDERİLMESİNE,

Uzlaşma teklifi ve uzlaştırma işlemlerinin takibinin Uzlaştırma Bürosunca yapılmasına karar verildi.

Cumhuriyet Savcısı

EK - 2

T.C.

.....

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
(Uzlaştırma Bürosu)

SORUŞTURMA NO : /

SORUŞTURMA BÜROSUNA İADE KARARI

ŞİKÂyetçi :
Şüpheli :
Suç :
Suç Tarihi :
Suç Yeri :
Sevk Maddesi :
Deliller :

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ

... Soruşturma Bürosunun .../.../.... tarihli kararıyla yapılan soruşturma sonucunda hakkında kamu davası açılması için yeterli şüphe olduğu değerlendirilen şüpheliye ait soruşturma dosyası uzlaşma teklifi ve uzlaştırma işlemleri için büromuza gönderilmiş ise de;

a) Gönderme kararında kabul edilen olayın uzlaşma kapsamındaki suçlardan olmadığı ve uzlaşma kapsamı dışındaki 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ... maddesindeki suçu oluşturduğu,

b) İncelenen dosya içeriğine göre şüpheli hakkında kamu davası açılması için yeterli şüphenin tespitine yönelik mutlak delil niteliğindeki deliller toplanmadan dosyanın büromuza gönderildiği,

c)

Anlaşıldığından soruşturma dosyası yazımız ekinde gönderilmiştir. Bilgi ve gereği arz olunur.

Cumhuriyet Savcısı

EK - 3

UZLAşTIRMA RAPORU

Mahkeme Adı ve Dosya No :

Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma No :

Uzlaştırmacının :

Adı ve Soyadı :

Adresi :

Sicil numarası :

Görevlendirme tarihi :

**Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin
verildiği / Uzlaştırma süresinin başladığı tarih** :

Ek süre verilme tarihi :

Sanığın / Kanunî temsilcisinin :

Adı ve Soyadı :

T.C. kimlik numarası :

Adresi :

Müdafinin / Vekilin :

Adı ve Soyadı :

T.C. kimlik numarası :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası :

Adresi :

Mağdurun / Müştekinin / Suçtan Zarar Görenin :

Adı ve Soyadı :

T.C. kimlik numarası :

Adresi :

Müdafiin / Vekilin _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. kimlik numarası _____ :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası _____ :

Adresi _____ :

Tercümanın _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. kimlik numarası _____ :

Adresi _____ :

Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa

Türkiye ‘de göstereceği ikametgahı _____ :

Taraflardan biri yabancı ve Türkiye ‘de göstereceği

bir ikametgahı yoksa ülkesindeki ikametgahı _____ :

Raporun düzenlendiği yer _____ :

Raporun düzenlenme tarihi _____ :

Uzlaştırma süresi _____ : () Gün

Uzlaşma konusu suç / suçlar _____ :

Uzlaştırma sonucu _____ :

.....

.....

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, yerine getirilme şekli ve zamanı:

.....

.....

Uzlaştırmanın başarısızlıkla sonuçlanması hâlinde nedenleri:

.....

.....

İmzalar**şüpheli / Sanık** _____ :**Mağdur / Katılan** _____ :**Suçtan Zarar Gören** _____ :**Müdafi** _____ :**Vekil** _____ :**Kanunî Temsilci** _____ :**Uzlaştırmacı** _____ :**ONAY şERHİ**

Tarih, mühür ve imza

Cumhuriyet Savcısı / Hâkim

ONAYLAMAMA GEREKÇESİ:

Tarih, mühür ve imza

Cumhuriyet Savcısı / Hâkim

EK - 4

T.C. CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI Uzlaştırma No: UZLAŞMA TEKLİF FORMU		
A. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253 ve 254 üncü maddeleri çerçevesinde, soruşturma/kovuşturma konusu suçun/suçların uzlaştırmaya tabi olması nedeniyle aşağıda açık kimliği belirtilen kişiye bu formun (D) bölümünde yer alan uzlaştırmacının mahiyeti ile uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları anlatılarak uzlaşma teklifinde bulunulmuştur./....../20.... Saat:..... Teklifte Bulunan Uzlaştırmacının Adı Soyadı Sicil No		
B. UZLAŞMA TEKLİFİ YAPILAN	1. (....) Mağdur/Katılan 2. (....) Mağdurun Kanuni Temsilcisi 3. (....) Suçtan Zarar Gören 4. (....) Suçtan Zarar Görenin Kanuni Temsilcisi 5. (....) Şüpheli/Sanık 6. (....) Şüphelinin/Sanığın Kanuni Temsilcisi	
C. UZLAŞMA TEKLİFİ YAPILAN KİŞİNİN	1. T.C. Kimlik No 2. Adı Soyadı 3. Baba Adı 4. Anne Adı 5. Doğum Yeri ve Tarihi 6. Adres 7. Telefon	

D. Uzlaştırmanın mahiyeti ile uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları:

1. Uzlaşma, tarafların özgür iradeleriyle belirleyeceği edim karşılığında veya edimsiz olarak anlaşmalarıdır.
2. Uzlaştırma süreci tarafların kabulüyle başlar, taraflardan biri kabul etmezse süreç işlemez. Taraflar uzlaşma sağlanana kadar bu yöndeki iradelerinden her zaman vazgeçebilirler.
3. Şüpheli/sanık ile mağdur/katılan veya suçtan zarar gören arasındaki uzlaştırmada esas hakkındaki kararı taraflar kendileri verirler.
4. Uzlaştırmacı, Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma bürosu tarafından görevlendirilen tarafsız ve bağımsız bir kişidir. Uzlaştırmacı sadece görüşmelerin yürütülmesini kolaylaştırır.
5. Uzlaştırmacı taraflara uzlaştırma süreciyle ilgili ayrıntılı bilgilendirme yapar, hak ve yükümlülüklerini anlatır ve tarafların uzlaştırmaya ilişkin sorularını cevaplandırır.
6. Uzlaştırma ücreti ve giderlerinden mağdur/katılan veya suçtan zarar gören hiçbir şekilde sorumlu değildir.
7. Uzlaşmanın sağlanması halinde, şüpheli ya da sanık uzlaştırma giderlerini ödemez. Bu giderler Devlet Hazinesi 'nden karşılanır.
8. Uzlaşma teklifinden itibaren yedi gün içinde kararın uzlaştırmacıya bildirilmemesi halinde, teklif reddedilmiş sayılır.
9. Uzlaştırma müzakereleri gizli olarak yürütülür. Uzlaştırma müzakereleri sırasında tarafların konuyla ilgili olarak yapacakları açıklamalar mevcut soruşturmada ve disiplinle ilgili olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir soruşturma ve kovuşturmada ya da davada delil olarak kullanılamaz, herhangi bir yerde açıklanamaz.
10. Uzlaşma teklif formu ile uzlaştırma raporu taraflarca imzalanır.
11. Mağdur ya da suçtan zarar görenin uzlaşma teklifini kabul etmesi ve uzlaştırma görüşmesi yapması, haklarından vazgeçtiği anlamına gelmez.
12. Şüpheli ya da sanığın uzlaşma teklifini kabul etmesi ve uzlaştırma görüşmesi yapması suçu kabul ettiği anlamına gelmez.
13. Uzlaştırma müzakerelerine; uzlaştırmacı, taraflar ile bunların kanuni temsilcileri, müdafii ve vekili katılabilir.
14. Taraflardan herhangi birinin uzlaştırma görüşmelerine katılmaması halinde uzlaşma kabul edilmemiş sayılır.

15. Uzlaşmanın sağlanması halinde mağdur, yargılama sürecine girmeksizin uzlaşma sonucu belirlenen haklarını alır.
16. Uzlaşmanın sağlanması halinde mağdur, soruşturma/kovuşturma konusu suç nedeniyle, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, tazminat davası açamaz, açılmış bir dava varsa feragat etmiş sayılır.
17. Soruşturma evresinde uzlaşmanın gerçekleşmesi ve edimin yerine getirilmesi halinde, şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilir ve adli sicile kaydedilmez. Aksi halde kamu davası açılır.
18. Kovuşturma evresinde uzlaşmanın gerçekleşmesi ve edimin yerine getirilmesi halinde, sanık hakkında düşme kararı verilir ve adli sicile kaydedilmez. Aksi halde yargılamaya devam olunur.
19. Şüpheli ya da sanığın edimini yerine getirmemesi halinde uzlaştırma raporu veya uzlaşma belgesi, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 38 inci maddesinde yazılı ilam mahiyetinde belgelerden sayılır. Bu belge mahkeme kararı gibi İcra olunur.

UZLAŞTIRMANIN MAHİYETİ, UZLAŞMAYI KABUL VEYA REDDETMENİN HUKUKİ SONUÇLARINI ANLADIM. FORMUN BİR ÖRNEĞİNİ ALDIM.

Şahsıma yapılan uzlaşma teklifini;

İnceleyip yedi gün içinde beyanda bulunmak istiyorum.

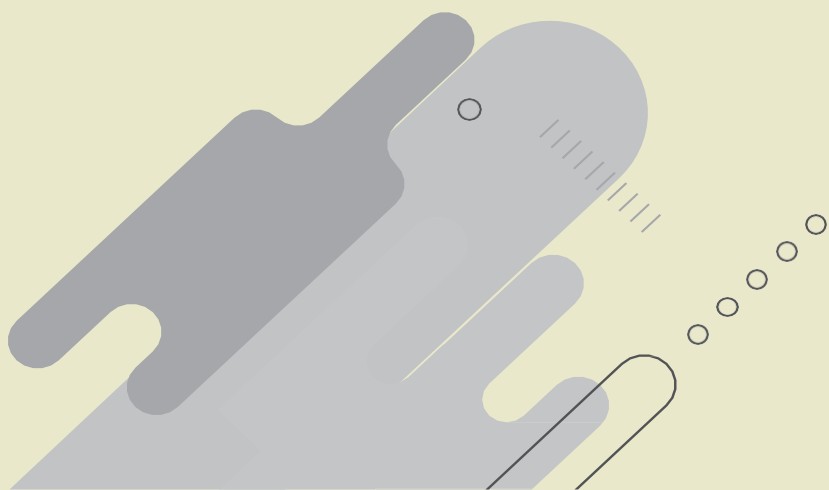
.... / /20 ...
Saat: İmza

Kabul ediyorum.

.... / /20 ...
Saat: İmza

Kabul etmiyorum.

.... / /20 ...
Saat: İmza

EKLER

(AVUKAT VE
UZLAŞTIRMACI)

EK 1: Uzlaşma Teklifine Davet İçin Telefon Görüşmesi rneği

UZLAşTIRMACI: -İyi günler ... ile mi görüşüyorum?

TARAF: -Evet benim. Ben kiminle görüşüyorum?

UZLAşTIRMACI:- ... hanım/bey merhaba. Ben uzlaştırmacı ... Adalet Bakanlığı uzlaştırmacı siciline kayıtlı uzlaştırmacıyım. şimdi bilgilerini aktaracağım soruştırma/dava dosyasında ... Adliyesi Uzlaştırma Bürosu tarafından uzlaştırmacı olarak görevlendirildim.

UZLAşTIRMACI: - Sizi mştekisi/şüphelisi/sanığı olduğunuz şüphelisi/ sanık/mştekisi ... olan, ... Cumhuriyet Başsavcılığının ... nolu soruştırma dosyasına/... Mahkemesinin ... nolu dava dosyasına ilişkin uzlaştırma süreci ile ilgili arıyorum.

UZLAşTIRMACI: - öncelikle konu ile ilgili görüşmek için müsait misiniz?

TARAF: - Evet msaitim. Sizi dinliyorum.

UZLAşTIRMACI: - Uzlaştırma kurumu ve süreci hakkında bilgi sahibi misiniz?

TARAF: - ... Cumhuriyet başsavcılığından dosyamızın uzlaştırma bürosuna gönderildiğine ve uzlaştırmacının bizimle iletişime geçeceğine dair telefonuma bir mesaj geldi. Başkaca bir bilgim yok.

UZLAşTIRMACI: - Peki. Size, ayrıntıları yüz yüze geldiğimizde konuşmak üzere, uzlaştırma hakkında genel bilgi vermek istiyorum. Bilgilendirmem neticesinde sorularınız olursa, cevaplayabilirim.

TARAF: - Tamam, dinliyorum.

UZLAşTIRMACI: - ... hanım/bey;

- Bazı suçlarda dava açılmadan önce dosya, uzlaştırma bürosuna gönderilmekte ve uzlaştırmacı görevlendirilmektedir. Ben de bu kapsamda dosyanız için uzlaştırmacı olarak görevlendirildim. Görevim size; uzlaştırmaya ilişkin bilgilendirme yapmak, uzlaşma teklif etmek, teklifin kabul edilmesi halinde uzlaştırma görüşmelerini yürütmek ve sonucunu bir rapor halinde Cumhuriyet başsavcılığına teslim etmektir.

- **(MAĞDURA YÖNELİK)** Uzlaştırma, ceza uyuşmazlığının hızlı bir şekilde taraflar arasında czmlenmesini sağlayan bir yöntemdir. Uzlaştırma, sizin ve failin kabulü ile başlamakta ve gönüllü olarak devam etmektedir. Sürece devam edip etmemek sizin isteğinize bağlıdır, herhangi bir aşamada süreci durdurabilirsiniz. Uzlaşma teklifini kabul etmeniz, řikāyetinizden vazgeçtiğinde anlamına gelmez. Uzlaştırmayla suç nedeniyle doğan maddi ya da manevi zararınızı en kısa sürede tazmin edebilirsiniz. Ayrıca hukuk mahkemesinde de dava açmak zorunda kalmazsınız.

- **(FAİLE YÖNELİK)** Uzlaştırma, ceza uyumsuzluğunun hızlı bir şekilde taraflar arasında çözümlenmesini sağlayan bir yöntemdir. Uzlaştırma, sizin ve mağdurun kabulü ile başlamakta ve gönüllü olarak devam etmektedir. Sürece devam edip etmemek sizin isteğinize bağlıdır, herhangi bir aşamada süreci durdurabilirsiniz. Uzlaşma gerçekleştiğinde hakkınızda herhangi bir dava açılmaz, ceza ve sabıka kaydı almadan hayatınıza temiz bir şekilde devam edebilirsiniz. Uzlaştırma sürecini kabul etmeniz suçu kabul ettiğiniz anlamına gelmez. Süreçte yapacağınız açıklamalar ileride aleyhinize delil olarak kullanılmaz.

UZLAŞTIRMACI:

- **(MAĞDURA YÖNELİK)** ... hanım/bey, öncelikle size uzlaştırma süreci, haklarınız, uzlaştırmanın sonuçları ve faydalarına ilişkin daha ayrıntılı bilgilendirme yapmak, uzlaştırmaya ilişkin varsa sorularınızı cevaplandırmak ve sonrasında da uzlaşma teklifinde bulunmak için uygun göreceğiniz bir vakitte görüşmek amacıyla yer ve tarih belirlemek isterim. Görüşmelerimizi adliyelerde bulunan görüşme odalarında, büromda ya da sizin uygun göreceğiniz görüşmeye uygun herhangi bir yerde yapabiliriz. Sizin için hangi gün ve saatler uygundur?

- **(FAİLE YÖNELİK)** ...hanım/bey, öncelikle size uzlaştırma süreci, haklarınız, uzlaştırmanın sonuçları ve faydalarına ilişkin daha ayrıntılı bilgilendirme yapmak, uzlaştırmaya ilişkin varsa sorularınızı cevaplandırmak ve sonrasında da uzlaşma teklifinde bulunmak için uygun göreceğiniz bir vakitte görüşmek amacıyla yer ve tarih belirlemek isterim. Görüşmelerimizi adliyelerde bulunan görüşme odalarında, büromda ya da sizin uygun göreceğiniz görüşmeye uygun herhangi bir yerde yapabiliriz. Sizin için hangi gün ve saatler uygundur?

TARAF: - Perşembe günü müsaitim.

UZLAŞTIRMACI: - Perşembe saat 14:00 sizin için uygun mudur? Sizin için uygunsa büromda/adliye uzlaştırma görüşme odasında/görüşmeye uygun bir yerde bir araya gelebiliriz.

TARAF: - Büronuza gelebilirim benim için saat uygun.

UZLAŞTIRMACI: - Peki. O halde Perşembe günü saat 14.00'da büromda bir araya gelelim. Adresimi size SMS ile gönderiyorum. Ayrıca konum da atıyorum.

TARAF: - Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederim.

UZLAŞTIRMACI: - Rica ederim. Bu aşamada sormak istediğiniz bir şey var mı?

TARAF: - Gelince daha detaylı görüşürüz.

UZLAŞTIRMACI: - Peki, iyi günler dilerim.

TARAF: - İyi günler.

EK 2: Uzlaştırma Açılış Konuşması rneği

Karşılama

Merhaba, hoş geldiniz ... hanım/bey,

Dosya Hakkında Bilgi Verme

Daha önce telefonda da görüştüğümüz ve bilgi verdiğim üzere, Eylül 2022’de gerçekleşen ve Adliyesinde görülmekte olan aranızda yaşanan bir hakaret olayıyla ilgili olarak burada bulunmaktayız.

Tarafı Motive Etme

Öncelikle davetime icabet ederek geldiğiniz için sizlere çok teşekkür ediyorum.

Buraya gelerek uzlaşmaya ne kadar yakın bir kişi olduğunuzu göstermiş oldunuz, sizleri kutluyorum.

Grşmemize başlamadan önce uzlaştırmacının rolü, uzlaştırma kurumumu, mahiyeti, kabul veya reddedmenin hukuki sonuçları, taraflara faydaları ve sonuçları hakkında bilgilendirme yapmak istiyorum.

Kendini Tanıtma

Daha nceki telefon görüşmemizde de aktardığım üzere dosyanıza uzlaştırmacı olarak ben atandım. Adım..... Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırmacı sicilne kayıtlı olarak görev yapmaktayım.

Uzlaştırmacı Kimdir?

Uzlaştırmacı bağımsız ve tarafsız kişilerdir. Görevimiz sizinle karşı taraf arasındaki görüşmeleri yürütmek ve sonucu bir rapor olarak Uzlaştırma Savcımıza sunmaktır.

Uzlaşma Nedir?

Uzlaşma mahkeme veya soruştırma aşamasında bir defaya mahsus olarak gidilen bir süreçtir. Savcılık yada mahkeme tarafından bir daha uzlaştırmacı görevlendirilmesi yoluna gidilemez.

Uzlaşma nedir diye soracak olursak, uzlaşma 3 aşamadan meydana gelen bir süreçtir.

1. Aşama Teklif aşaması, 2. Aşaması Müzakere aşaması ve 3. Aşama Rapor yani sonuç aşamasıdır.

Uzlaşmaya başlamak için önce uzlaşmayı kabul etmiş olmanız gerekir. Sizlerin rızayla (özgür iradeyle) anlaşma teklifini kabul etmeniz halinde uzlaşma görüşmelerine geçilebilecektir. Bunun için şekilsel bir zorunluluk olan teklif formunu size vereceğim ve imzalamanızı rica edeceğim. Bir nüshasını da ben imzalayıp size vereceğim ve bu formu dosyanıza koyacağım.

Sonrasında ise müzakereye yani görüşmelere geçiyoruz, sonunda da eğer bir uzlaşma olduysa, hangi koşulda ve ne karşılığında bir uzlaşma olduğunu detaylı bir şekilde yazıyoruz ve taraflar olarak siz ve uzlaştırmacı olarak ben, hepimiz imzalıyoruz ve uzlaştırma savcımızın onayına sunuyoruz. Bu rapor mahkeme kararı (ilamı) niteliğindedir ve sonucu herkesi bağlar. Karşı taraf anlaşma doğrultusunda edimi yerine getirmezse bu raporu doğrudan mahkeme kararı gibi icraya koyabilirsiniz. Orada verilen sözler ve yapılması istenen şeyler mutlaka yapılmak zorundadır. Bunun adı “edim”dir ve bir senet gibi icra niteliği taşır.

Aksi durumda soruşturma kaldığı yerden devam edecek, taraflar isteseler de savcılık ya da mahkeme tekrar bir uzlaştırma görevlendirmesi yapmayacaktır.

Müzakereler sonucunda uzlaşma sağlandığında, mağdur söz konusu suç nedeniyle, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, tazminat davası açamaz, daha önce açılmış bir dava varsa feragat etmiş sayılır.

Uzlaşmanın Faydaları

Bu noktada yeri gelmişken sizlere uzlaştırmanın faydalarından da bahsetmek isterim. Uzlaştırma bir yargılama olmadığı için süreci sizler yönetiyorsunuz. Kendi kararlarınızı kendiniz veriyorsunuz. Uzlaştırma sürecinde hislerinizi ve yaşadıklarınızı daha rahat ve kolay aktarıp ifade edebilirsiniz ancak mahkemede bu kadar geniş bir süreniz olmayabilir. Mahkeme süreci aylarca sürebilir. Şimdi ne tür adımlar atacağımızı konuşabiliriz. Burada konuştuğunuz aleyhinize delil olarak kullanılamaz. Bizler Cumhuriyet Başsavcılığınca görevlendirilen bağımsız ve tarafsız kişileriz. Avukat hâkim yada savcı değiliz. Sizleri yargılamıyoruz. Kim suçlu kim suçsuz aramıyoruz. Bu müzakerelerde yaptığımız görüşmeler gizlilik ilkesi gereği başka bir yerde paylaşılmaz ve başka davalara konu olmazlar, bizler şahit olmayız. Uzlaştırmacı olarak ben veya taraflar olarak sizler herhangi birimiz gizlilik ilkesini ihlal ettiğinde soruşturmaya muhatap oluruz.

Uzlaştırmanın bir diğer faydası ise bizler sizlerden ücret almadığımız gibi, sizlerde uzlaştırma işlemleri için herhangi bir ücret ödemezsiniz. Giderler Devlet hazinesi tarafından karşılanır ve talepleriniz uzlaştırmanın yasal süresi olan 30 gün gibi kısa bir sürede sonuçlanır.

Mağdur Açısından

Öncelikle belirtmek isterim ki uzlaşma teklifini kabul etmek şikâyetinizden vazgeçmek demek değildir. Uzlaşma teklifini kabul etmeniz haklarınızdan vazgeçtiğiniz anlamına gelmez. / Failin de teklifi kabul etmesi suç kabul etmesi anlamına gelmez.

Mağdur olarak, sizlerin talebi 30 gün içinde ve defetan (tek seferde) karşılanacağı için adalet duygunuzun hızlıca yerine gelmesinin hayat kalitenize olumlu etki edeceğini, sarsılan adalet duygunuzun yerine geleceğini ve sizi mutlu edeceğini düşünüyoruz. Ayrıca uzlaşma sağlandığı takdirde bir mahkeme süreci olmayacağı için, mahkemeleri takip etmek zorunda kalmayacak ve daha fazla maddi ve manevi olarak yıpranmayacaksınız.

Fail Açısından

Öncelikle belirtmek isterim ki uzlaşma teklifini kabul etmeniz suç kabul manasına gelmez. Fail olarak, ceza ve sabıka kaydı almadan hayatınıza temiz bir şekilde devam edebilirsiniz. Ayrıca uzlaşma sağlandığında hakkınızda ceza davası açılmayacağından mahkemeleri takip etmek zorunda kalmayacaksınız. Süreç 30 gün gibi kısa bir sürede sonuçlandırılacağından iş ve özel hayatınız da olumsuz bir şekilde etkilenmeyecektir.

Uzlaşmanın sağladığı faydalar bunlar fakat uzlaşma sağlanmazsa neler olur, kısaca bunlardan da bahsetmek isterim:

Uzlaşma Olmazsa

Uzlaştırma teklif aşamasında ya da müzakere aşamasında olumsuz sonuçlanırsa, soruşturma ya da dava kaldığı yerden devam edecek, mevcut delillere göre Cumhuriyet savcısı dava açacak, mahkemede delillere göre karar verecek. Ve yargılama sonucu suçlu bulunan taraf, mahkemenin verdiği adli para cezası veya hapis cezasının yanı sıra ayrıca tüm yargılama giderlerini, ödeyecektir.

Aydınlatılmış Onam Teyit

Süreç ve işleyişle ilgili herhangi bir sorunuz var mı?

Uzlaşma teklifini kabul ediyor musunuz, şayet uzlaşmayı kabul ediyor ve müzakerelere başlamak istiyorsanız ki bu tamamen gönüllü olarak sizin tercihinizdir, sizlere anlattığım tüm bu bilgileri içeren teklif formumuzu lütfen okuyun ve imzalayın.

EK 3: Uzlaşma Teklif Formu Örneği

T.C. CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI UZLAŞMA TEKLİF FORMU	
A. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253 ve 254 üncü maddeleri çerçevesinde, soruşturma/kovuşturma konusu suçun/suçların uzlaştırmaya tâbi olması nedeniyle aşağıda açık kimliği belirtilen kişiye bu formun (D) bölümünde yer alan uzlaştırmanın mahiyeti ile uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukukî sonuçları anlatılarak uzlaşma teklifinde bulunulmuştur./....../22.... Saat: Teklifte Bulunan Uzlaştırmacının Adı Soyadı Sicil No	
B. UZLAŞMA TEKLİFİ YAPILAN	1. (....) Mağdur/Katılan 2. (....) Mağdurun Kanunî Temsilcisi 3. (....) Suçtan Zarar Gören 4. (....) Suçtan Zarar Görenin Kanunî Temsilcisi 5. (....) Şüpheli/Sanık 6. (....) Şüphelinin/Sanığın Kanunî Temsilcisi
C. UZLAŞMA TEKLİFİ YAPILAN KİŞİNİN	1. T.C. Kimlik No 2. Adı Soyadı 3. Baba Adı 4. Anne adı 5. Doğum Yeri ve Tarihi 6. Adres ve İletişim Bilgileri
D. Uzlaştırmanın mahiyeti ile uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukukî sonuçları:	

1. Uzlaşma, tarafların 6zg6r iradeleriyle belirleyeceği edim karşılığında veya edimsiz olarak anlaşmalarıdır.
2. Uzlaştırma s6reci tarafların kabul6yle başlar, taraflardan biri kabul etmezse s6reç işlemez. Taraflar uzlaşma sağlanana kadar bu y6ndeki iradelerinden her zaman vazgeçebilirler.
3. ř6pheli/sanık ile mağdur/katılan veya suçtan zarar g6ren arasındaki uzlaştırmada esas hakkındaki kararı taraflar kendileri verirler.
4. Uzlaştırmacı, Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma b6rosu tarafından g6revlendirilen tarafsız ve bağımsız bir kişidir. Uzlaştırmacı sadece g6r6şmelerin y6r6t6lmesini kolaylaştırır.
5. Uzlaştırmacı taraflara uzlaştırma s6reciyle ilgili ayrıntılı bilgilendirme yapar, hak ve y6k6ml6l6klerini anlatır ve tarafların uzlaştırmaya ilişkin sorularını cevaplandırır.
6. Uzlaştırma 6creti ve giderlerinden mağdur/katılan veya suçtan zarar g6ren hiç bir şekilde sorumlu değildir.
7. Uzlaşmanın sağlanması hâlinde, ř6pheli yada sanık uzlaştırma giderlerini 6demez. Bu giderler Devlet Hazinesi'nden karşılanır.
8. Uzlaşma teklifinden itibaren yedi g6n içinde kararın uzlaştırmacıya bildirilmemesi hâlinde, teklif reddedilmiş sayılır.
9. Uzlaştırma m6zakereleri gizli olarak y6r6t6l6r. Uzlaştırma m6zakereleri sırasında tarafların konuyla ilgili olarak yapacakları açıklamalar mevcut soruştırmada ve disiplinle ilgili olanlar da dâhil olmak 6zere, hiçbir soruştırma ve kovuştırmada ya da davada delil olarak kullanılamaz, herhangi bir yerde açıklanamaz.
10. Uzlaşma teklif formu ile uzlaştırma raporu taraflarca imzalanır.
11. Mağdur ya da suçtan zarar g6renin uzlaşma teklifini kabul etmesi ve uzlaştırma g6r6şmesi yapması, haklarından vazgeçtiği anlamına gelmez.
12. ř6pheliya da sanığın uzlaşma teklifini kabul etmesi ve uzlaştırma g6r6şmesi yapması suçu kabul ettiği anlamına gelmez.
13. Uzlaştırma m6zakerelerine; uzlaştırmacı, taraflar ile bunların kanun6 temsilcileri, m6dafı ve vekili katılabilir.

14. Taraflardan herhangi birinin uzlaştırma görüşmelerine katılmaması hâlinde uzlaşma kabul edilmemiş sayılır.

15. Uzlaşmanın sağlanması hâlinde mağdur, yargılama sürecine girmek sizin uzlaşma sonucu belirlenen haklarını alır.

16. Uzlaşmanın sağlanması hâlinde mağdur, soruşturma/kovuşturma konusu suç nedeniyle, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç tazminat davası açamaz, açılmış bir dava varsa feragat etmiş sayılır.

17. Soruşturma evresinde uzlaşmanın gerçekleşmesi ve edimin yerine getirilmesi hâlinde, şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilir ve adli sicile kaydedilmez. Aksi hâlde kamu davası açılır.

18. Kovuşturma evresinde uzlaşmanın gerçekleşmesi ve edimin yerine getirilmesi hâlinde, sanık hakkında düşme kararı verilir ve adli sicile kaydedilmez. Aksi hâlde yargılamaya devam olunur.

19. Şüpheli ya da sanığın edimini yerine getirmemesi hâlinde uzlaştırma raporu veya uzlaşma belgesi, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 38 inci maddesinde yazılı ilâm mahiyetinde belgelerden sayılır. Bu belge mahkeme kararı gibi icra olunur.

UZLAŞTIRMANIN MAHİYETİ, UZLAŞMAYI KABUL VEYA REDDETMENİN HUKUKÎ SONUÇLARINI ANLADIM. FORMUN BİR ÖRNEĞİNİ ALDIM.

Şahsıma yapılan uzlaşma teklifini;

İnceleyip yedi gün içinde beyanda bulunmak istiyorum.

....../....../20...

Saat:

İmza

Kabul ediyorum.

....../....../20...

Saat:

İmza

Kabul etmiyorum.

....../....../20...

Saat:

İmza

EK 4: Bilgilendirme Tutanağı Örneği 1 (Teklifin Reddedilmesi)

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
UZLAŞTIRMA BÜROSUNA

SORUŞTURMA/KOVUŞTURMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA KONUSU SUÇ : Basit tehdit, hakaret
KONU : Uzlaşma teklifinin reddedilmesi üzerine,
 teklif formu ile verilen belge örneklerinin teslimi.

Müşteki ... ve şüpheli ...'nin taraf olduğu ... sayılı uzlaştırma dosyasında ... Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırma bürosunca görevlendirilmem üzerine, dosya tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Şüpheli ile ... tarihinde ... yerde görüşülerek, uzlaştırmının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheli, olaydan dolayı üzgün olduğunu, mağdurun tüm zararlarını karşılamaya hazır olduğunu ve uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, hazırlanan uzlaşma teklif formu birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Mağdur ... ile .../.../2022 tarihinde ... yerde görüşülerek mağdura, uzlaştırmının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış, şüphelinin olay nedeniyle üzgün olduğu ve uğranılan tüm zararı karşılamaya hazır olduğu hususları iletilerek uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaştırmacının mahiyetini, hukuki sonuçlarını ve kendisi açısından faydalarını anladığını ancak; şüphelinin yargılanmasını istediğinden, uzlaşma teklifini kabul etmediğini beyan etmiştir. Uzlaşma teklifi yapıldığı anda teklife cevap verme zorunluluğu olmadığı, teklif formunda da yazılı olduğu üzere isterse yedi günlük düşünme süresi olduğu, Uzlaşma Teklif Formu’nu inceleyip kararını yedi gün içinde bildirebileceği anlatılmıştır. Müşteki tekrar düşünmek için süre istemediğini, uzlaşma teklifini kabul etmediğini beyan etmiştir. Hazırlanan “Uzlaşma Teklif Formu” birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

Uzlaştırma, teklif aşamasında olumsuz sonuçlandığından, süreçte yapılan işlemleri gösterir bilgilendirme tutanağı tarafımda düzenlenmiştir.
.../.../2022

Uzlaştırmacı
(imza)

EKi:

- 1- Müştekinin uzlaşma teklifini kabul etmediğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 2- Şüphelinin uzlaşma teklifini kabul ettiğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 3- Uzlaştırma dosya örneği.

EK 5: Bilgilendirme Tutanağı Örneği 2 (Taraflardan Birine Uzlaşma Teklifinin Yapılamaması)

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI UZLAŞTIRMA BÜROSUNA

SORUŞTURMA/KOVUŞTURMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA KONUSU SUÇ : Mala zarar verme.
KONU : Taraflardan, birine uzlaşma teklifinin yapılamaması üzerine, teklif formu ile verilen belge örneklerinin teslimi.

Müşteki ... ve şüpheli ...'nin taraf olduğu ... sayılı uzlaştırma dosyasında,
 ... Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırma bürosunca görevlendirilmem üzerine, dosya tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ile telefonla temas kurulmuş ve taraf uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile .../.../2022 tarihinde ... yerde görüşülerek mağdura, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur.... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden uzlaşma teklif formu .../.../2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

Şüpheliye, dosyada bulunan telefon numarası birkaç kez aranmak suretiyle ulaşılmaya çalışılmış ancak şüpheli tarafından cevap verilmemiştir/telefon numarasının kullanımda olmadığı anlaşılmıştır/telefonu kapalı olduğundan ulaşılamamıştır. Bunun üzerine şüphelinin dosyada yer alan ikâmet adresine bizzat gidilmiş, ancak adresinde bulunamamıştır/adres bırakmadan taşınmıştır/yeni adresi bilinmemektedir. Çevreden sorulduğunda şüphelinin yeni adresinin bilinmediği belirtilmiştir.

Şüpheliye ulaşılamadığından uzlaştırma bürosundan, şüphelinin bilinen en son adresine, şüpheli için hazırlanan bilgi tutanağı ile birlikte uzlaşma teklif formunun tebliğ edilmesi istenilmiştir. Büro tarafından sırasıyla şüphelinin bilinen en son adresine, akabinde mernis adresine tebligat parçası üzerine adresin mernis adresi olduğu ve 7201 sayılı Kanun'un 21/2 maddesi uyarınca işlem yapılması belirtilerek gönderilen tebligatların bilâ ikmal iade edildiği görülmüştür.

Şüpheliye tüm uğraşılara rağmen ulaşılamamış ve uzlaşma teklifi yapılamamıştır.

Uzlaştırma, şüpheliye ulaşılamaması nedeniyle, teklif aşamasında olumsuz sonuçlandığından, süreçte yapılan işlemleri gösterir bilgilendirme tutanağı tarafınca düzenlenmiştir. .../.../2022

Uzlaştırmacı
(imza)

EKi:

- 1- Müştekinin uzlaşma teklifini kabul ettiğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 2- Şüpheliye gönderilen bilgi tutanağı ve tebligat parçaları.
- 3- Uzlaştırma dosya örneği.

EK 6: Bilgilendirme Tutanağı Örneği 3 (Başka İlde İkamet Eden Tarafın Uzlaştırma Teklifini Reddetmesi, Teklif Formunun İstinabe Yoluyla İmzalatılması)

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
UZLAŞTIRMA BÜROSUNA

SORUŞTURMA/KOVUŞTURMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA KONUSU SUÇ : Kişilerin huzur ve sükununu bozma.
KONU : Taraflardan, birinin uzlaştırma teklifini reddetmesi, teklif formunun istinabe yoluyla imzalatılması ve teklif formu ile verilen belge örneklerinin teslimi.

Müşteki ... ve şüpheli ...'nin taraf olduğu ... sayılı uzlaştırma dosyasında,
 ... Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırma bürosunca görevlendirilmem üzerine, dosya tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra şüpheli ile telefonla temas kurulmuş ve taraf uzlaştırma teklifine davet edilmiştir.

Şüpheli ile ... tarihinde ... yerde görüşülerek, uzlaştırmannın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheli ise uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Mağdur ... ile farklı ilde ikamet etmesi nedeniyle .../.../2022 tarihinde ... telefonla görüşülerek mağdura, uzlaştırmannın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ..., uzlaştırmamanın mahiyetini, hukuki sonuçlarını ve kendisi açısından faydalarını anladığını ancak şüphelinin bu eyleminden dolayı çok rahatsız olduğunu, yargılanmasını istediğini, bu nedenle uzlaşma teklifini kabul etmediğini beyan etmiştir. Uzlaşma teklifi yapıldığı anda teklife cevap verme zorunluluğu olmadığı, teklif formunda da yazılı olduğu üzere isterse yedi günlük düşünme süresi olduğu, Uzlaşma Teklif Formu'nu inceleyip kararını yedi gün içinde bildirebileceği anlatılmıştır. Müşteki tekrar düşünmek için süre istemediğini, uzlaşma teklifini kabul etmediğini belirtmiştir.

Mağdurun, uzlaşma teklifini kabul etmemesi üzerine uzlaşma teklif formunun ilgili bölümü istinabe suretiyle imzalatılması için büroya teslim edilmiş, teklif formu mağdura istinabe bürosu aracılığıyla imzalatılmış ve bir örneği mağdura istinabe bürosu aracılığıyla verilmiştir.

Uzlaştırma, teklif aşamasında olumsuz sonuçlandığından, süreçte yapılan işlemleri gösterir bilgilendirme tutanağı tarafımca düzenlenmiştir.

.../.../2022

Uzlaştırmacı
(imza)

EKİ :

- 1- Müştekinin uzlaşma teklifini kabul etmediğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 2- Şüphelinin uzlaşma teklifini kabul ettiğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 3- Uzlaştırma dosya örneği.

EK 7: Bilgilendirme Tutanağı Örneği 4 (Uzlaşma Teklifine Beyanda Bulunmak İçin Süre İstenmesi, Süre Sonunda Kararın Bildirilmemesi veya Teklifin Reddedilmesi)

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
UZLAŞTIRMA BÜROSUNA

SORUŞTURMA/KOVUŞTURMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA KONUSU SUÇ : Kasten yaralama.
KONU : Taraflardan, birinin uzlaşma teklifine beyanda bulunmak için yedi gün süre istemesi, süre sonunda kararını bildirmemesi/ teklifi reddetmesi sonrasında teklif formu ile verilen belge örneklerinin teslimi.

Müşteki ... ve şüpheli ...'nin taraf olduğu ... sayılı uzlaştırma dosyasında, ... Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırma bürosunca görevlendirilmem üzerine, dosya tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Şüpheli ile ... tarihinde ... Adliyesi uzlaştırma görüşme odasında görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheliuzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Mağdur ... ile .../.../2022 tarihinde ... Adliyesi uzlaştırma görüşme odasında görüşülerek mağdura, uzlaştırmacının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir. Uzlaşma teklifi yapıldığı anda teklife cevap verme zorunluluğu olmadığı, teklif formunda

da yazılı olduğu üzere isterse yedi günlük düşünme süresi olduğu, Uzlaşma Teklif Formu'nu inceleyip kararını yedi gün içinde bildirebileceği anlatılmıştır. Müşteki, uzlaşma teklifini düşünmek için yedi gün süre istediğini söylemiştir. Müştekiye, Yönetmeliğin 30. maddesi uyarınca uzlaşma teklifine karşı kararını bildirmesi için yedi gün süre verilmiştir. Uzlaşma teklif formunun ilgili bölümü ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir rneği mağdura verilmiştir.

Müşteki, yedi günlük süre sonunda uzlaşma teklifine olumlu ya da olumsuz herhangi bir yanıt vermemiştir. Kararını tarafıma bildirmediği için uzlaşma teklifini reddetmiş sayılmıştır/Mağdur yedi günlük süre içerisinde tarafımı telefonla arayarak, uzlaşma teklifini kabul etmediğini beyan etmiştir.

Uzlaştırma, teklif aşamasında olumsuz sonuçlandığından, süreçte yapılan işlemleri gösterir bilgilendirme tutanağı tarafınca düzenlenmiştir.

.../.../2022

Uzlaştırmacı
(imza)

EKİ:

- 1- Müştekinin uzlaşma teklifine beyanda bulunmak için, yedi günlük süre istediğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 2- şüphelinin uzlaşma teklifini kabul ettiğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 3- Uzlaştırma dosya rneği.

EK 8: Bilgilendirme Tutanağı Örneği 5 (Teklifin Reddedilmesi ve Reddeden Tarafın Formu İmzalamaktan İmtina Etmesi)

..... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
UZLAŞTIRMA BÜROSUNA

SORUŞTURMA/KOVUŞTURMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA NO : 2022/.....
UZLAŞTIRMA KONUSU SUÇ : Konut dokunulmazlığının ihlali.
KONU : Uzlaşma teklifinin reddedilmesi ve reddeden tarafın formu imzalamaktan imtina etmesi, teklif formu ile verilen belge örneklerinin teslimi.

Müşteki ... ve şüpheli ...'nin taraf olduğu ... sayılı uzlaştırma dosyasında, ... Cumhuriyet Başsavcılığı uzlaştırma bürosunca görevlendirilmem üzerine, dosya tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Şüpheli ile rıza göstermesi üzerine ... tarihinde büromda görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheli, uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, hazırlanan uzlaşma teklif formu birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Mağdur ... ile rıza göstermesi üzerine .../.../2022 tarihinde büromda görüşülerek mağdura, uzlaştırmacının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ..., uzlaştırmanın mahiyetini, hukuki sonuçlarını ve kendisi açısından faydalarını anladığını ancak şüphelinin yargılanmasını istediğinden, uzlaşma teklifini kabul etmediğini beyan etmiştir. Uzlaşma teklifi yapıldığı anda teklife cevap verme zorunluluğu olmadığı, teklif formunda da yazılı olduğu üzere isterse yedi günlük düşünme süresi olduğu, Uzlaşma Teklif Formu’nu inceleyip kararını yedi gün içinde bildirebileceği anlatılmıştır. Müşteki tekrar düşünmek için süre istemediğini, uzlaşma teklifini kabul etmediğini ve teklif formunu imzalamayacağını belirtmiştir. Bunun üzerine mağdura uzlaşma teklifini kabul etmemesi durumunda mevzuat gereği uzlaşma teklif formunun “Kabul Etmiyorum” kısmını imzalaması gerektiği söylendi. Ancak mağdur ısrarla imzalamayacağını beyan ederek imzadan imtina etmiştir. Bu husus, teklif formunun ilgili kısmına şerh düşülerek formun bir örneği mağdura verilmiştir.

Uzlaştırma teklif aşamasında olumsuz sonuçlandığından süreçte yapılan işlemleri gösterir bilgilendirme tutanağı tarafınca düzenlenmiştir.

.../.../2022

Uzlaştırmacı
(imza)

EKİ:

- 1- Müştekinin uzlaşma teklifini kabul etmediğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 2- Şüphelinin uzlaşma teklifini kabul ettiğine ilişkin uzlaşma teklif formu.
- 3- Uzlaştırma dosya örneği

EK 9: Uzlaştırma Rapor Örneği 1 (Taksitli Edim)

Uzlaştırma No : 2022/...
Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma No : 2022/...
Mahkeme Esas No :
Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar : Kasten yaralama
Uzlastırmacının :
Adı ve Soyadı :
Sicil Numarası :
İletişim Adresi :
Görevlendirme tarihi : 26.03.2022
Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin
verildiği/Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih : 26.03.2022
Uzlaşma teklif tarihi : 30.03.2022
Ek süre verilme tarihi ve süresi : 24.04.2022 / (5 Gün)
Şüphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin :
Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Adresi :
Müdafiin :
Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Adresi :
Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası :
Mağdur/Katılan/Suçtan zarar görenin/
Mağdurun :
Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Adresi :

Kanunî temsilcisinin :Adı ve Soyadı :T.C. Kimlik Numarası :Adresi :**Vekilinin** :Adı ve Soyadı :T.C. Kimlik Numarası :Adresi :Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası :**Tercümanın** :Adı ve Soyadı :T.C. Kimlik Numarası :Adresi :**Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa****Türkiye’de göstereceği ikametgâhı** :**Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de****göstereceği bir ikametgâhı yok ise****ülkesindeki ikametgâhı** :**Raporun düzenlendiği yer ve tarih** : ... Cumhuriyet başsavcılığı
uzlaştırma görüşme**odası/30.04.2022 Uzlaştırma süresi** : (35) Gün**Uzlaştırma sonucu** :

Adı geçen Müşteki ve Şüphelinin taraf olduğu 2022/... sayılı uzlaştırma dosyası, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile 30.03.2022 tarihinde ... yerde görüşülerek mağdura, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

,

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden uzlaşma teklif formu 30.03.2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

Şüpheli de uzlaşma teklifine davet için 30.03.2022 tarihinde telefonla aranmış, farklı ilde ikamet ettiğini beyan ettiğinden şüpheliye uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheli ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan etmiş, uzlaşma teklif formunu, raporla birlikte imzalayacağını belirtmiştir.

Mağdur, şüpheli ile yüz yüze gelmek istemediğinden uzlaştırma müzakeresi, mağdur ve şüpheli ile ayrı ayrı yapılan toplantılarla gerçekleştirilmiştir.

Müşteki uzlaşma edimi olarak, 10.000,00 (On bin) Türk Lirası maddi-manevi tazminat talep ettiğini, bu tazminat miktarının şüpheli tarafından ödenmesinin kabul edilmesi halinde uzlaşacağını beyan etti. Şüpheli, müştekinin talep ettiği tazminatı ödemeyi istediğini ancak ödemeyi, 5 (beş) eşit taksitle yapabileceğini, bu şekilde taksitle ödemesinin müşteki tarafından kabul edilmesi halinde, her ayın 15. günü ödeyebileceğini beyan etti. Müşteki, talep ettiği tazminatı, şüphelinin belirttiği şekilde taksitle ödemesini kabul ettiğini ve uzlaştıklarını ifade etti. Şüpheli, her ayın en geç 15. günü ödenmek üzere beş eşit taksitle müştekiye 10.000,00 Türk Lirası ödemeyi kabul ettiğini ve uzlaştıklarını söyledi. Taraflar, uzlaştırma sonucunda anlaşmaya vardıklarını beyan ettiklerinden uzlaştırma görüşmesine son verilerek, tarafların özgür iradesi altında uzlaştırma raporuna ayrı ayrı imzaları alınmıştır.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığım uzlaştırma raporu, tarafıma verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Şüpheli ... tarafından müşteki ...'ye 10.000,00 TL. maddi-manevi tazminat ödenmesi suretiyle taraflar arasında uzlaşma sağlanmıştır. Taraflar ödemenin müştekiye ait..... hesabına (havale masrafları şüpheli tarafından ayrıca ödenmek kaydıyla) aşağıdaki şekilde yatırılması konusunda anlaşmışlardır.

Taksit Tarihi	Taksit Miktarı
1) 15.05.2022	2.000,00 TL.
2) 15.06.2022	2.000,00 TL.
3) 15.07.2022	2.000,00 TL.
4) 15.08.2022	2.000,00 TL.
5) 15.09.2022	2.000,00 TL.

Şüpheli ... her bir taksit ödemesini yerine getirdikten sonra, ödeme belgesini uzlaştırma bürosuna götüreceğini ve dosyaya ibraz edeceğini belirtmiştir.

İmzalar

Şüpheli/Sanık _____ :

Mağdur/Katılan _____ :

Uzlaştırmacı _____ :

ONAY ŞERHİ
Tarih, mühür ve imza
Cumhuriyet Savcısı

EK 10: Uzlaştırma Rapor Örneği 2 (İleri Tarihli Maddi Edim)

Uzlaştırma No : 2022/...

Cumhuriyet Bassavcılığı Soruşturma No : 2022/...

wMahkeme Esas No :

Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar : Taksirle yaralama

Uzlaştırmacının :

Adı ve Soyadı :

Sicil Numarası :

İletişim Adresi :

Görevlendirme tarihi : 02.02.2022

Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin
verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih : 02.02.2022

Uzlaşma teklif tarihi : 06.02.2022

Ek süre verilme tarihi ve süresi :

Şüphelinin/Sanığın/Kanunî temsilcisinin :

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Adresi :

Müdafiin :

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Adresi :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası :

Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/ Mağdurun :

Adı ve Soyadı :

T.C. Kimlik Numarası :

Adresi :

Kanunî temsilcisinin :Adı ve Soyadı :T.C. Kimlik Numarası :Adresi :**Vekilinin** :Adı ve Soyadı :T.C. Kimlik Numarası :Adresi :Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası :**Tercümanın** :Adı ve Soyadı :T.C. Kimlik Numarası :Adresi :**Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa****Türkiye’de göstereceği ikametgâhı** :**Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de****göstereceği bir ikametgâhı yok is****ülkesindeki ikametgâhı** :**Raporun düzenlendiği yer ve tarih** : Mağdurun ikametgâh adresi
/20.02.2022**Uzlaştırma süresi** : (18) Gün**Uzlaştırma sonucu** :

Adı geçen Müşteki ve Şüphelinin taraf olduğu 2022/... sayılı uzlaştırma dosyası, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile rahatsızlığından dolayı .../.../2022 tarihinde evinde görüşülerek mağdura; uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden uzlaşma teklif formu .../.../2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

Şüpheli ile ... tarihinde ... yerde görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheli ise ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Adı geçen müşteki ve şüpheli uzlaşma teklifini kabul ettiklerinden uzlaştırma toplantıları programlanmıştır.

Mağdur rahatsız olduğundan, uzlaştırma toplantısı mağdurun evinde gerçekleştirilmiştir. Mağdurun evinde şüpheliyle birlikte yapılan ortak toplantıda, uzlaştırmacının tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukuki sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve mağdurun zararının telafisine imkân tanınması gibi faydaları her iki tarafa da açıklanarak ayrı ayrı bilgilencmeleri sağlanmıştır.

20.02.2022 günü yapılan ortak toplantıda uzlaştırma müzakerelerine başlanarak, önce mağdura sonra şüpheliye söz verilmiştir. Mağdur, trafik kazası nedeniyle hafif yaralandığını belirtmiş, yaşadığı sıkıntıları bizzat şüpheliye açıklama fırsatını elde etmiştir.

Ardından şüpheli de söz alarak, olaydan doğan samimi üzüntüsünü dile getirmiş ve mağdurun zararı varsa, bunu tazmin etmeye hazır olduğunu beyan etmiştir.

Müşteki, hastane gideri ile çalışamaması sebebiyle ortaya çıkan zararının 20.000,00 TL olduğunu, olaydan doğan sağlık sıkıntıları sebebiyle oğlunun düğününe katılamadığını ve bundan da manevî acı duyduğunu beyan etmiş, 4.000,00 TL manevî zarar istemiştir.

Şüpheli 24.000,00 TL tutarındaki maddî ve manevî tazminatı 03.05.2022 tarihinde tek seferde ödemeyi kabul ve taahhüt etmiştir. Böylece mağdur ile şüpheli uzlaşmışlardır.

CMK m. 253 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 20 uyarınca taraflar, uzlaştırma sonunda anlaşmaya varmışlar ve mağdur başka bir talebinin olmadığını açıklamıştır.

CMK m. 253 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18 uyarınca taraflar uzlaştırma sonunda anlaşmaya vardıklarını beyan ettiklerinden, uzlaştırma görüşmesine son verilerek tarafların özgür iradesi altında uzlaştırma raporuna ayrı ayrı imzaları alınmıştır.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığım uzlaştırma raporu, tarafıma verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Taraflar, şüphelinin edim olarak müştekiye 20.000,00 TL maddî ve 4.000,00 TL manevî tazminat ödemesi koşuluyla anlaşmışlardır.

Şüpheli, 24.000,00 TL tutarındaki maddî ve manevî tazminatı 03.05.2022 tarihinde müştekinin numaralı banka hesabına tek seferde havale masrafları kendisine ait olmak üzere, yatırmayı kabul ve taahhüt etmiştir.

İmzalar

Şüpheli/Sanık :

Mağdur/Katılan :

Uzlastirmaci :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza

Cumhuriyet Savcısı

EK 11: Uzlaştırma Rapor Örneği 3 (Edimsiz)

Uzlaştırma No : 2022/...
Cumhuriyet Bassavcılığı Soruşturma No : 2022/...
Mahkeme Esas No :
Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar : Hakaret
Uzlaştırmacının :
Adı ve Soyadı :
Sicil Numarası :
İletişim Adresi :
Görevlendirme tarihi : 16.04.2022
Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih : 16.04.2022
Uzlaşma teklif tarihi : 20.04.2022
Ek süre verilme tarihi ve süresi :
Şüphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin :
Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Adresi :
Müdafiin :
Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Adresi :
Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası :
Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/ Kanunî temsilcisinin :
Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Adresi :

Vekilinin _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Kavıtlı olduğu baro ve sicil numarası _____ :

Tercümanın _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa

Türkiye’de göstereceği ikametgâhı _____ :

Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de

göstereceği bir ikametgâhı yok ise

ülkesindeki ikametgâhı :

Raporun düzenlendiği yer ve tarih _____ : ... Cumhuriyet başsavcılığı
uzlaştırma görüşme odası /
26.04.2022

Uzlaştırma süresi _____ : (10) Gün

Uzlaştırma sonucu _____ :

Adı geçen Müşteki ve Şüphelinin taraf olduğu 2022/sayılı uzlaştırma dosyasında, ... Cumhuriyet başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile .../.../2022 tarihinde ... yerde görüşülerek mağdura; uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden uzlaşma teklif formu .../.../2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

şüpheli ile ... tarihinde ... yerde görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı taktirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

şüpheli ise ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Mağdur, şüpheli ile yüz yüze gelmek istemediğinden uzlaştırma müzakeresi, mağdur ve şüpheli ile ayrı ayrı yapılan toplantılarla geręekleřtirilmiřtir.

Adı geçen müşteki ve şüpheli uzlaşma teklifini kabul ettiklerinden uzlaştırma toplantıları programlanmıştır. ... tarihinde mağdur ile ... adliyesi Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma görüşme odasında yapılan toplantıda uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve mağdurun zararının kısa sürede giderilmesi gibi faydaları tarafa açıklanarak bilgilenesi sağlanmıştır.

Müşteki, uzlaşma edimi olarak maddi-manevi tazminat veya başka bir istemi olmadığını, şüpheli ile edimsiz olarak uzlaşmak istediğini beyan etti.

... tarihinde şüpheli ile ... adliyesi Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma görüşme odasında yapılan toplantıda uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve şüpheliye olan faydaları tarafa açıklanarak bilgilenesi sağlanmıştır.

şüpheli, yaşanan olaydan duyduğu üzüntü ve pişmanlığını dile getirmiş, müştekinin edimsiz uzlaşma talebini kabul ettiğini beyan etmiştir. Her iki tarafın beyanları doğrultusunda uzlaşma ile sonuçlanan müzakereler tamamlanmıştır. Müşteki ... ve şüpheli ... uzlaşmanın hukuki sonuçlarını bilerek ve özgür iradeleri ile beyanda bulunarak edimsiz olarak uzlaştıklarını bildirdiğinden, uzlaştırma raporuna tarafların ayrı ayrı imzaları alınmıştır.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığım uzlaştırma raporu, tarafıma verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Taraflar edimsiz olarak uzlaşmışlardır.

İmzalar

Şüpheli/Sanık _____ :

Mağdur/Katılan _____ :

Suçtan zarar gören _____ :

Uzlastirmaci _____ :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza

Cumhuriyet Savcısı

EK 12: Uzlaştırma Rapor Örneği 4 (Birden Fazla Edimli)

<u>Uzlaştırma No</u>	:	2022/...
<u>Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma No</u>	:	
<u>Mahkeme Esas No</u>	:	2021/...
<u>Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar</u>	:	Mala zarar verme
<u>Uzlaştırmacının</u>	:	
Adı ve Soyadı	:	
Sicil Numarası	:	
İletişim Adresi	:	
<u>Görevlendirme tarihi</u>	:	03.01.2022
<u>Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih</u>	:	03.01.2022
<u>Uzlaşma teklif tarihi</u>	:	04.01.2022
<u>Ek süre verilme tarihi ve süresi</u>	:	
<u>Süphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin</u>	:	
Adı ve Soyadı	:	
T.C. Kimlik Numarası	:	
Adresi	:	
<u>Müdafiin</u>	:	
Adı ve Soyadı	:	
T.C. Kimlik Numarası	:	
Adresi	:	
Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası	:	
<u>Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/ Kanunî temsilcisinin</u>	:	
Adı ve Soyadı	:	
T.C. Kimlik Numarası	:	
Adresi	:	

Vekilinin _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası _____ :

Tercümanın _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa

Türkiye’de göstereceği ikametgâhı _____ :

Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de

göstereceği bir ikametgâhı yok ise

ülkesindeki ikametgâhı _____ :

Raporun düzenlendiği yer ve tarih _____ : Uzlaştırmacının büro-su/11.01.2022

Uzlaştırma süresi _____ : (8) Gün

Uzlaştırma sonucu _____ :

Adı geçen Müşteki ve Sanığın taraf olduğu 2022/ sayılı uzlaştırma dosyası, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteri ve sanık ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Müşteki ... ile .../.../2022 tarihinde ... yerde görüşülerek müştekiye, uzlaştırmacının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Müşteki ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu .../.../2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği müştekiye verilmiştir.

Sanık ile ... tarihinde ... yerde görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Sanık ise uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği sanığa verilmiştir.

Adı geçen müşteki ve sanık uzlaşma teklifini kabul ettiklerinden uzlaştırma toplantılarının yeri ve tarihi taraflarla müştereken belirlenmiştir. Uzlaştırmacının bürosunda müşteki ve sanık ile birlikte yapılan toplantıda, uzlaştırmacının tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması, ceza hukuku ve borçlar hukukundan doğan haklarında bir kayba yol açmayacağı, müştekinin zararının telafisine imkân tanıdığı, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma raporu ilâm niteliğinde belge olacağından hukuk davası açmalarına gerek kalmayacağı, hukuk davası açma hakkından feragat etmiş olacakları gibi faydaları her iki tarafa da açıklanarak ayrı ayrı bilgilenmeleri sağlanmıştır.

11.01.2022 günü uzlaştırmacının bürosunda yapılan ortak toplantıda uzlaştırma müzakerelerine başlanarak önce müştekiye sonra sanığa söz verilmiştir. Müşteki, sanığın cep telefonunu tartışma sırasında alıp yere çarpmak suretiyle kırmasından dolayı yeni telefon almak zorunda kaldığını, 3.000,00 TL tutarındaki zararının tazmin edilmesi, olay nedeniyle özür dilenmesi ve TEMA Vakfına 8 adet fidan bağışında bulunulması halinde sanık ile uzlaşacağını beyan etmiştir.

Sanık olay nedeniyle çok üzgün olduğunu, müştekinin taleplerini kabul ettiğini, maddi zararın tazmini ile TEMA Vakfı'na bağışı en geç 15.01.2022 tarihine kadar gerçekleştireceğini belirterek müştekiden olay nedeniyle özür dilemiş ve uzlaştıklarını beyan etmiştir.

Müşteki taleplerinin kabul edilmesi nedeniyle uzlaştıklarını belirtmiştir. Tarafların beyanları doğrultusunda uzlaşma ile sonuçlanan müzakereler tamamlandı. Taraflar, uzlaşmanın hukuki sonuçlarını bilerek ve özgür iradeleri ile beyanda bulunduklarını ve uzlaştıklarını bildirdiğinden, uzlaştırma raporu taraflarla birlikte imza altına alındı.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 25'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığım uzlaştırma raporu, tarafıma verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Taraflar arasında uzlaşma sağlanmış ve aşağıda belirtilen uzlaşma edimleri üzerinde anlaşılmıştır;

1- Özür dilenmesi: Sanık ... uzlaştırma müzakeresi sırasında müşteki ...'dan özür dilemiş ve bu edimi yerine getirmiştir.

2- Maddi tazminat ödenmesi: En geç 15 Ocak 2022 tarihinde yerine getirilmek üzere sanıktarafından müşteki ...'nin Bankası ... Şubesi, Şube Kodu: ... Hesap No:... hesabına havale masrafları sanığa ait olmak üzere, maddi tazminat olarak 3.000,00 TL (Üç bin) ödenecek ve makbuzu rapora eklenecektir.

3- Bağış yapılması: En geç 15 Ocak 2022 tarihinde yerine getirilmek üzere sanık tarafından TEMA Vakfı'na 8 adet fidan bağışı yapılacak ve makbuz rapora eklenecektir.

İmzalar

Şüpheli/Sanık _____ :

Mağdur/Müşteki _____ :

Suçtan zarar gören _____ :

Müdafi _____ :

Vekil _____ :

Kanuni temsilcisi _____ :

Uzlaştırmacı _____ :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza

Hâkim

EK 13: Uzlaştırma Rapor Örneği 5 (Tutuklunun Taraf Olduğu Dosyada)

<u>Uzlaştırma No</u>	: 2022/...
<u>Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma No</u>	: 2022/...
<u>Mahkeme Esas No</u>	:
<u>Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar</u>	: Dolandırıcılık
<u>Uzlaştırmacının</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>Sicil Numarası</u>	:
<u>İletişim Adresi</u>	:
<u>Görevlendirme tarihi</u>	: 25.01.2022
<u>Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin</u>	
<u>verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih</u>	: 25.01.2022
<u>Uzlaşma teklif tarihi</u>	: 30.01.2022
<u>Ek süre verilme tarihi ve süresi</u>	:
<u>Şüphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:
<u>Adresi</u>	:
<u>Müdafiin</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:
<u>Adresi</u>	:
<u>Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası</u>	:
<u>Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/</u>	
<u>Kanunî temsilcisinin</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:
<u>Adresi</u>	:

Vekilinin _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası _____ :

Tercümanın _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa

Türkiye’de göstereceği ikametgâhı _____ :

Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de

göstereceği bir ikametgâhı yok ise

ülkesindeki ikametgâhı :

Raporun düzenlendiği yer ve tarih _____ : Ceza infaz kurumu/ 15.02.2022

Uzlaştırma süresi _____ : (21) Gün

Uzlaştırma sonucu _____ :

Adı geçen Mağdur ve Şüphelinin taraf olduğu 2022/ sayılı uzlaştırma dosyasında, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra mağdur ile telefonla temas kurulmuş, mağdur uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile .../.../2022 Tarihinde çalıştığı iş yerinde görüşülerek mağdura, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden,uzlaşma teklif formu .../.../2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

şüphelinin tutuklu olması sebebi ile bulunduğu ceza infaz kurumunda ... tarihinde görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

şüpheli ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

şüphelinin tutuklu olması sebebiyle görüşmeler özel toplantılarla yapılmıştır. Görevlendirme belgesinin ibrazının ardından şüphelinin bulunduğu ceza infaz kurumunda, mesai günü ve saatleri içerisinde konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda, açık görüş usulüne tabi olarak şüpheliyle görüşülmüştür. Mağdurla yapılan toplantılar ise mağdurun kendisine ait iş yerindeki özel odasında gerçekleştirilmiştir.

Mağdur ve şüpheliyle yapılan görüşmelerde, uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllüğe dayanan özellikleri, temel müzakere kuralları ve hukuki sonuçları ile ücretsiz olması ve mağdurun zararının telafisine imkân tanınması gibi faydaları açıklanarak ayrı ayrı bilgilencmeleri sağlanmıştır.

Taraflar uzlaştırma sonunda anlaşmaya varmışlardır. Mağdur, edim olarak maddi-manevi zararı olan toplam 10.000,00 TL zararının giderilmesini ve şüphelinin kendisinden özür mektubuyla özür dilemesini istemiştir.

şüpheli mağdurun taleplerini kabul ettiğini, mağdurun zararını en geç 20.02.2022 tarihine kadar yakınları aracılığıyla hesabına yatıracağını, mağdura yazdığı özür mektubunda, ailesinin maddi yönden zor durumda olmasının kendisini bu suça ittiğini ve pişman olduğunu belirtmiştir.

CMK m. 253 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18 uyarınca taraflar, uzlaştırma sonunda anlaşmaya vardıklarını beyan ettiklerinden, uzlaştırma görüşmesine son verilerek, tarafların özgür iradesi altında uzlaştırma raporuna ayrı ayrı imzaları alınmıştır.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığım uzlaştırma raporu, tarafıma verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Şüpheli, edim olarak mağdurdan özür dilemiş ve pişmanlığını dile getirmiştir. Mağdur ...'un maddi ve manevi zararını en geç 20.02.2022 tarihine kadar ... Bankası ... Şubesi, Şube Kodu: ... Hesap No:... hesabına havale masrafları tarafına ait olmak üzere maddi ve manevi tazminat olarak 10.000,00 TL ödenecek ve makbuzu rapora eklenecektir.

İmzalar

Şüpheli/Sanık _____ :

Mağdur/Katılan _____ :

Suçtan zarar gören _____ :

Müdafi _____ :

Vekil _____ :

Kanuni temsilcisi _____ :

Uzlaştırmacı _____ :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza

Hâkim

EK 14: Uzlaştırma Rapor Örneği 6 (Kamuya Yararlı İşte Çalışma Edimi)

<u>Uzlaştırma No</u>	: 2022/...
<u>Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma No</u>	:
 <u>Mahkeme Esas No</u>	: 2022/...
<u>Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar</u>	: Hırsızlık
<u>Uzlastırmacının</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>Sicil Numarası</u>	:
<u>İletişim Adresi</u>	:
<u>Görevlendirme tarihi</u>	: 26.03.2022
<u>Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih</u>	: 26.03.2022
<u>Uzlaşma teklif tarihi</u>	: 02.04.2022
<u>Ek süre verilme tarihi ve süresi</u>	: 24.04.2022 ve 20 gün
<u>Şüphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:
<u>Adresi</u>	:
<u>Müdafiin</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:
<u>Adresi</u>	:
<u>Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası</u>	:
<u>Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/</u>	
<u>Kanunî temsilcisinin</u>	:
<u>Adı ve Soyadı</u>	:
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:
<u>Adresi</u>	:

Vekilinin _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası _____ :

Tercümanın _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa

Türkiye’de göstereceği ikametgâhı _____ :

Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de

göstereceği bir ikametgâhı yok ise

ülkesindeki ikametgâhı _____ :

Raporun düzenlendiği yer ve tarih _____ :

...Adliyesi Cumhuriyet
başsavcılığı uzlaştırma görüşme
odası/15.05.2022

Uzlaştırma süresi _____ :

(50) Gün

Uzlaştırma sonucu _____ :

Adı geçen Müşteki ve sanığın taraf olduğu 2022/ sayılı uzlaştırma dosyası, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve sanık ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile farklı ilde ikamet etmesi nedeniyle .../.../2022 tarihinde ... telefonla görüşülerek mağdura, uzlaştırmının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan etmiş, uzlaşma teklif formunu raporla birlikte imzalayacağını belirtmiştir.

Sanık ile ... tarihinde ... Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma görüşme odasında, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Sanık ise ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği sanığa verilmiştir.

Mağdur, sanıktan farklı ve uzak bir ilde ikâmet ettiğinden uzlaştırma müzakeresi, mağdur ve sanık ile ayrı ayrı yapılan toplantılarla gerçekleştirilmiştir.

Adı geçen müşteki ve sanık uzlaşma teklifini kabul ettiklerinden uzlaştırma toplantıları programlanmıştır.

... tarihinde mağdur ile ... telefonla yapılan uzlaştırma görüşmesinde; uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve mağdurun zararının kısa sürede giderilmesi gibi faydaları tarafa açıklanarak bilgilенmesi sağlanmıştır.

Müşteki bu olay sebebiyle üzüntü duyduğunu, sanığın genç olduğunu, bu olaydan ders alması gerektiğini, bu nedenle günde dört saat olmak üzere toplam on çalışma günü kamuya ait bir hastanenin temizlik hizmetlerinde çalışması karşılığında uzlaşabileceğini beyan etmiştir.

... tarihinde sanık ile ... Adliyesi Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma görüşme odasında yapılan toplantıda, uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve sanığa olan faydaları tarafa açıklanarak, bilgilенmesi sağlanmıştır.

Sanık olay sebebiyle üzgün olduğunu, müştekinin talep ettiği günde dört saat olmak üzere toplam on çalışma günü kamuya ait bir hastanenin temizlik hizmetlerinde çalışma edimini kabul ve taahhüt ettiğini belirtmiştir. Böylece mağdur ve sanık uzlaşmışlardır.

Her iki tarafın beyanları doğrultusunda uzlaşma ile sonuçlanan müzakereler tamamlanmıştır. Müşteki ... ve sanık ... uzlaşmanın hukuki sonuçlarını bilerek ve özgür iradeleri ile beyanda bulunarak kamuya yararlı bir işte çalışma ediminde uzlaştıklarını bildirdiğinden uzlaştırma raporuna tarafların ayrı ayrı imzaları alınmıştır.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 25'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığım uzlaştırma raporu, tarafıma verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Sanık ile mağdur, sanığın günde dört saat olmak üzere toplam on çalışma günü kamuya ait bir hastanenin temizlik hizmetlerinde çalışması karşılığında uzlaşmışlardır.

İmzalar

Şüpheli/Sanık _____ :
Mağdur/Katılan _____ :
Suçtan zarar gören _____ :
Müdafi _____ :
Vekil _____ :
Kanuni temsilcisi _____ :
Uzlaştırmacı _____ :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza
Cumhuriyet Savcısı

EK 15: Uzlaştırma Rapor Örneği 7 (Suça Sürüklenen Çocuğun Taraf Olduğu Dosyada)

<u>Uzlaştırma No</u>	:	2022/...
<u>Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma No</u>	:	2022/...
<u>Mahkeme Esas No</u>	:	
<u>Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar</u>	:	Hırsızlık
<u>Uzlaştırmacının</u>	:	
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>Sicil Numarası</u>	:	
<u>İletişim Adresi</u>	:	
<u>Görevlendirme tarihi</u>	:	02.05.2022
<u>Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin</u>		
<u>verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih</u>	:	02.05.2022
<u>Uzlaşma teklif tarihi</u>	:	07.05.2022
<u>Ek süre verilme tarihi ve süresi</u>	:	
<u>Süphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin</u>		
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:	
<u>Adresi</u>	:	
<u>Müdafiin</u>		
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:	
<u>Adresi</u>	:	
<u>Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası</u>	:	
<u>Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/</u>		
<u>Kanunî temsilcisinin</u>	:	
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:	
<u>Adresi</u>	:	

<u>Vekilinin</u>	:	
Adı ve Soyadı	:	
T.C. Kimlik Numarası	:	
Adresi	:	
<u>Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası</u>	:	
<u>Tercümanın</u>	:	
Adı ve Soyadı	:	
T.C. Kimlik Numarası	:	
Adresi	:	
<u>Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa</u>		
<u>Türkiye’de göstereceği ikametgâhı</u>	:	
<u>Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de</u>		
<u>göstereceği bir ikametgâhı yok ise</u>		
<u>ülkesindeki ikametgâhı</u>	:	
<u>Raporun düzenlendiği yer ve tarih</u>	:	Uzlaştırmacının bürosu / 28.05.2022
<u>Uzlaştırma süresi</u>	:	(26) Gün
<u>Uzlaştırma sonucu</u>	:	

Adı geçen Müşteki ve suça sürüklenen çocuğun taraf olduğu 2022/ sayılı uzlaştırma dosyası, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve suça sürüklenen çocuğun kanunî temsilcisi olan annesi ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile rıza göstermesi üzerine uzlaştırmacının bürosunda .../.../2022 tarihinde görüşülerek mağdura, uzlaştırmacının faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

Suça sürüklenen çocuk, fiili işlediği sırada on dört yaşında olduğundan, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin varlığı uzlaştırma dosyasından tespit edilmiş, bundan sonra çocuğun velisine uzlaşma teklifi yapılmıştır.

Suça sürüklenen çocuğun velisi ile rıza göstermesi üzerine ... tarihinde uzlaştırmacının bürosunda görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Suça sürüklenen çocuğun velisi ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği suça sürüklenen çocuğun velisine verilmiştir.

Adı geçen müşteki ve suça sürüklenen çocuğun velisi, uzlaşma teklifini kabul ettiklerinden uzlaştırma görüşmeleri için yer ve zaman belirlenmiştir.

Taraflar 28.05.2022 günü saat 10:00'da, büroma gelmişlerdir. Müzakereler, taraflarla birlikte gerçekleştirilen toplantıda yürütölmüştür. Toplantının başındaki açılış konuşmasında, uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllölüğe dayanan özellikleri, ücretsiz olduğu, sosyal edimlerle zararın gideriminin mümkün olduğu, temel müzakere kuralları ve hukuki sonuçları açıklanarak, tarafların bilgilenmeleri sağlanmıştır.

Uzlaştırma müzakerelerine başlanarak önce mağdura sonra suça sürüklenen çocuğa ve velisine söz verilmiştir. Mağdur işlenen suç nedeniyle yaşadığı sıkıntıları bizzat suça sürüklenen çocuğa ve velisine açıklama fırsatını elde etmiş, ardından suça sürüklenen çocuk da söz alarak, olaydan doğan samimi üzüntüsünün ve pişmanlığını dile getirmiş ve bir daha böyle bir şey yapmayacağını beyan etmiştir.

Mağdur, maddi bir edim istemediğini, suça sürüklenen çocuğun özrünü samimi bulunduğunu ve kabul ettiğini belirttikten sonra, çocuğa belirlediği iki Türk edebiyatı kitabını bir ay içinde (30.06.2022 tarihine kadar) okuyarak kendisine kitapların özetini göndermesi koşuluyla uzlaşmayı kabul etmiştir. Suça sürüklenen çocuk şahsa bağlı olan bu edimi kabul etmiş ve velisi edime onay vermiştir.

CMK m. 253 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18 uyarınca taraflar uzlaştırma sonunda anlaşmaya vardıklarını beyan ettiklerinden, uzlaştırma görüşmesine son verilerek tarafların özgür iradesi altında uzlaştırma raporuna mağdur, suça sürüklenen çocuk ve çocuğun velisinin imzaları ayrı ayrı alınmıştır.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığını uzlaştırma raporu tarafına verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Tarafların üzerinde anlaştıkları edim, edimin yerine getirilme şekli ve zamanı:

Müşteki, suça sürüklenen çocuğun özrünü kabul etmiş ve çocuğa iki Türk edebiyatı kitabını bir ay içinde (30.06.2022 tarihine kadar) okuyarak özetini postayla kendi adresine alıcı ödemeli kargoyla yollaması şeklindeki edimle uzlaşmıştır. Suça sürüklenen çocuk ve velisi de edimi kabul ettiğinden uzlaşma sağlanmıştır.

İmzalar

Suçta sürüklenen çocuk _____ :

Mağdur/Katılan _____ :

Suçtan zarar gören _____ :

Müdafi _____ :

Vekil _____ :

Kanuni temsilcisi _____ :

Uzlaştırmacı _____ :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza

Cumhuriyet Savcısı

EK 16: Uzlaştırma Rapor Örneği 8 (Uzlaştırma Müzakerelerinin Olumsuz Sonuçlanması)

<u>Uzlaştırma No</u>	:	2022/...
<u>Cumhuriyet Başsavcılığı Soruşturma No</u>	:	2022/...
<u>Mahkeme Esas No</u>	:	
<u>Uzlaştırmanın konusu suç/suçlar</u>	:	Taksirle yaralama
<u>Uzlaştırmacının</u>	:	
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>Sicil Numarası</u>	:	
<u>İletişim Adresi</u>	:	
<u>Görevlendirme tarihi</u>	:	01.02.2022
<u>Dosya içindeki belgelerin birer örneğinin</u>		
<u>verildiği/ Uzlaşmanın süresinin başladığı tarih</u>	:	01.02.2022
<u>Uzlaşma teklif tarihi</u>	:	05.02.2022
<u>Ek süre verilme tarihi ve süresi</u>	:	
<u>Şüphelinin/ Sanığın/ Kanunî temsilcisinin</u>	:	
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:	
<u>Adresi</u>	:	
<u>Müdafiin</u>	:	
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:	
<u>Adresi</u>	:	
<u>Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası</u>	:	
<u>Mağdur/ Katılan/ Suçtan zarar görenin/</u>		
<u>Kanunî temsilcisinin</u>	:	
<u>Adı ve Soyadı</u>	:	
<u>T.C. Kimlik Numarası</u>	:	
<u>Adresi</u>	:	

Vekilinin _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Kayıtlı olduğu baro ve sicil numarası _____ :

Tercümanın _____ :

Adı ve Soyadı _____ :

T.C. Kimlik Numarası _____ :

Adresi _____ :

Taraflardan biri yabancı ülkede oturuyorsa

Türkiye’de göstereceği ikametgâhı _____ :

Taraflardan biri yabancı ve Türkiye’de

göstereceği bir ikametgâhı yok ise

ülkesindeki ikametgâhı _____ :

Raporun düzenlendiği yer ve tarih _____ :

... Adliyesi Cumhuriyet
başsavcılığı uzlaştırma görüşme
odası/16.02.2022

Uzlaştırma süresi _____ :

(15) Gün

Uzlaştırma sonucu _____ :

Adı geçen Müşteki ve Şüphelinin taraf olduğu 2022/ sayılı uzlaştırma dosyasında, ... Cumhuriyet Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunca tarafıma teslim edilmiştir.

Dosyanın tesliminden sonra müşteki ve şüpheli ile telefonla temas kurulmuş, her iki taraf da uzlaşma teklifine davet edilmiştir.

Mağdur ... ile .../.../2022 tarihinde ... yerde görüşülerek mağdura, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Mağdur ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden uzlaşma teklif formu .../.../2022 tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği mağdura verilmiştir.

Şüpheli ile ... tarihinde ... yerde görüşülerek, uzlaştırmanın faydaları, sürecin gönüllük, gizlilik ve tarafsızlığa dayanması gibi temel ilkeler, uzlaştırmacının ve tarafların rolü, uzlaştırma süreci, uzlaşmayı kabul veya reddetmenin hukuki sonuçları, uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaştırma sürecinin ücretsiz olması hususlarında bilgilendirme yapılmış ve uzlaşma teklif edilmiştir.

Şüpheli ise ... uzlaşma teklifini kabul ettiğini beyan ettiğinden, uzlaşma teklif formu ... tarihinde birlikte imza altına alınmış ve bir örneği şüpheliye verilmiştir.

Mağdur, şüpheli ile yüz yüze görüşmek istemediğinden uzlaştırma müzakeresi, mağdur ve şüpheli ile ayrı ayrı yapılan toplantılarla gerçekleştirilmiştir.

Adı geçen müşteki ve şüpheli uzlaşma teklifini kabul ettiklerinden uzlaştırma toplantıları programlanmıştır. ... tarihinde mağdur ile ... Adliyesi Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma görüşme odasında yapılan toplantıda uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve mağdurun zararının kısa sürede giderilmesi gibi faydaları tarafa açıklanarak, bilgilенmesi sağlanmıştır.

Müşteki, trafik kazası nedeniyle ağır yaralandığını, bir süre hastanede yatarak tedavini gördüğünü, bu süreçte işinden ayrı kaldığını ve yüklü miktarda tedavi gideri ödediğini belirterek, maddi ve manevi zarar olarak 100.000,00 TL istemiş, belirttiği miktarın kabul edilmesi halinde uzlaşacağını, aksi halde uzlaşmayacağını beyan etmiştir.

... tarihinde şüpheli ile ... Adliyesi Cumhuriyet başsavcılığı uzlaştırma görüşme odasında yapılan toplantıda uzlaştırmanın tarafsızlık, gizlilik ve gönüllülüğe dayanan özellikleri, hukukî sonuçları, temel müzakere kuralları ile ücretsiz olması ve şüpheliye olan faydaları tarafa açıklanarak bilgilенmesi sağlanmıştır.

Şüpheli ile yapılan görüşmede müştekinin uzlaşma edimi olarak talep ettiği tazminat miktarı iletilmiştir. Şüpheli, müştekinin talep ettiği tazminatı ödeme gücü olmadığını, miktarın çok yüksek olduğunu, müştekiye meydana gelen olay nedeniyle en fazla 50.000,00 TL verebileceğini, onu da bir defada değil on taksitte ödeyebileceğini beyan etmiştir. Şüphelinin bu talebi müştekiye iletilmiş, ancak müşteki bu talebi kabul etmeyerek, karşı tarafla uzlaşmayacağını beyan etmiştir.

Taraflar, müzakerelere devam edilmesi halinde de aralarında uzlaşma ihtimali bulunmadığını beyan ettiklerinden uzlaştırma müzakerelerine son verildi. Taraflar, uzlaşmanın hukuki sonuçlarını bilerek ve özgür iradeleri ile uzlaşmadıklarını bildirdiklerinden, uzlaştırma raporu taraflarla ayrı ayrı imza altına alındı.

CMK m. 253/15 ve Ceza Muhakemesinde Uzlaştırma Yönetmeliği m. 18'e göre taraf sayısından bir fazla olarak hazırladığını uzlaştırma raporu tarafına verilen belge örneklerini ve masrafları gösteren belge ile birlikte uzlaştırma bürosuna teslim etmek üzere tanzim edilerek imza altına alınmıştır.

Uzlaştırmanın başarısızlıkla sonuçlanması hâlinde nedenleri:

Taraflar arasında uzlaşma sağlanamamıştır. Müşteki ... uzlaşma edimi olarak şüpheli ... 'den 100.000,00 TL maddi-manevi tazminat talep etmiş, şüpheli ... tarafından talep kabul edilmemiştir.

İmzalar

Şüpheli/Sanık _____ :

Mağdur/Katılan _____ :

Suçtan zarar gören _____ :

Uzlaştırmacı _____ :

ONAY ŞERHİ

Tarih, mühür ve imza

Cumhuriyet Savcısı

KAYNAKÇA

Brennuer, B., Akuğur, D., Salzer, J. (2021). Türkiye’de Herkes İçin Arabuluculuk. İstanbul. İnkilap Yayınevi.

Cüni, O., Özcan M. (Ed.) (2021). Uzlaştırma Kılavuzu. Ankara. Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, Alternatif Çözümler Daire Başkanlığı.

Çetin, C., Arslan, M. (2014). Müzakere Teknikleri, İlke, Süreç, Uygulama. 5. Baskı. İstanbul. Beta Yayınevi.

Fisher, R., Ury W; Patton, B. (2012). “Evet” Boyun Eğmeden Anlaşmaya Varmak. 2. Baskı. İstanbul. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Lewicki, R., Saunders, B., Barry, B. (2014). Negotiation, Reading, Exercises and Cases. 7. Baskı. New York. McGraw-Hill Europe.

Özbek, M. (2013). Alternatif Uyuşmazlık Çözümü. 3. Baskı. Ankara. Yetkin Yayınevi.

NOTLAR

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Bu Proje, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi kuralından uygulanmaktadır.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Bu Proje, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü (CİGM) ve Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü (HİGM) nihai yararlanıcıdır. Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü bu Projede lider kurumdur. Bu Proje'nin sözleşme makamı, Merkezi Finans ve İhale Birimidir.

TUR

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri dahil olmak üzere, 46 ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamalarını denetler

www.coe.int/web/ankara

